

అమృతాంజనము

31/5/4

వృత్తి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ మార్చి నెల 22-వ తేది మంగళవారము

No. 296

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామనామవత్సర ఫాల్గుణమాస బహుళ చతుతి.

సంచిక ౨౯౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

ప్రగ్భావవారిచే చేయబడిన యీ అమృతాంజనములు పొందియున్నది
తలనొప్పులమాన్పును, వాయు పోట్ల బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును, పొట్లబొగ్గొట్టును, జ్వరముల భేదించును, వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును మరదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు నొప్పులకు సంతోషింపజేసింది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
లేక
249, ప్రెసిడెంట్ రోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

చేదారంలేదు, కూలితక్కువ అను డాబు ప్రకటనలను చూచి

మోసపోకుడు!

మా కాతాదారులు యితరులు మోసపోకుండుటకై ఈమీస తెలుపబడిన విలాసమునకే రావలెను. మావద్ద నూతన మోస్తరుల బంగారు, వెండినగలు, పువ్వు రాగములు కంపులుచేర్చి తయారుచేయబడిన నగలు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. మాజరులో లేనివి సకాలమున తయారుచేసి యివ్వబడును. సవరంబంగారమునకు సీమ వెండికి పూచీనిచ్చెదము. ఇదివరకే మావద్దజేరము చేసినవారిని నడిగిన తెలియును.
ముఖ్య గమనింపు:- బయటివూరియందుండు వర్తకులకు వెండిగిన్నెలు, తట్టులు, కాలగొలుసులు, ఇతరసామానులు ప్రత్యేక ధర ప్రకారము సలభర చేయబడును. పూర్తి వివరమునకు ఈమీస విలాసమునకు వ్రాయుడు.
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.
"తంబివిలాసము:- ఉమ్మడియాక్"

జాతీయవారము - మహాత్ముని ఆదేశము

ఏప్రిలునెల 6 వ తేదీ మొదలు 13 వ తేదీ వరకు

భారతజాతి యీవారము నెన్నటిని మరువగూడదు. ఖద్దరును కొనుట - అమ్ముట - నూలువడు కుట-నడిగిన నూలు సంతను భారతతంత్రకారకసంఘమునకు విరాళముగా పంపుట-ఖద్దరుపనియందే నిమగ్నులై ఉ-వీనిని ప్రజలీవారమున ముఖ్యముగా జరుపవలెను.

ఏరకమునగలు కావలసినను మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి

మావద్ద వెండి, బంగారు, కంపులు, పువ్వురాగములు, సీమ కములు మొదలగునాటిచే తయారు చేయబడిన గాజులు, గొలుసులు, నాగరములు, నాగపట్టులు, తోడులు, జడబట్టెలు, మల్లెముగ్గులు వెండిచెయిములు, పట్టెలుగొట్టినవి సాదారణము, బహుమతిగిన్నెలు, బంగారుపతకములు మొదలగునవి సీమముగా నున్నవి. ఇవి గాక వెండితో తయారుచేయబడిన పగహములు, పలుకులు మొదలగునవి మాడగలవు. వివరము లకు, ధరలపట్టికి వ్రాసిన తెలుపబడును. మావద్ద చాయ గారంటిగల బెంగళూరు పట్టుచీరలు అనేక రకములు పలురంగులలో సరసమైన ధరకు దొరకును. వివరములకు ఈ దినపత్రికాసమునకు వ్రాయుడు.

శ్రీ సత్యనారాయణ జ్యోవలరి హాల్,
నగలను తయారుచేయువారు, సీమకములములవర్తకులు, అమెన్యారోడ్డు, బెంగళూరుసిటీ.

ప్రశ్న 2598
భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులువ్రాయుటకు రు. 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. ప్రశ్నవ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను.
నానుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిగుల్లిగిరి.

ఆయుర్వేదావధ రత్నా కరము రు. 3-0-0
చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6
ఆంధ్రవైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మరత్నావళి రు. 1
(2046) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజనూరు.

కావలెను
25 గురు వెండిపనివాండ్లు రు. 2 గురు వెండిపనివాండ్లు తిత్తూరు కావలెను. పనిచూచి మంచితీత మేర్పాటుచేయబడును. నియమితకాలమునందుమాత్రమే పనిచేయవలసియుండును. నేరులో వచ్చిమాట్లాడుట మంచిది.
మే. సత్యనారాయణాచారి, ప్రొఫెసరు,
శ్రీ లక్ష్మీవర్కుసు, నెం 8, కాళి శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

ప్రతాప కస్తూరి మాత్రలు
మిక్కిలి ఘాటును సువాసనగలది
1-2 ముత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆవరణముగా నుండుట యేగాక అజీర్ణము, వాయువ, జలుబు, జ్వరము, వస్త్ర, ఉబ్బసము, కఫము, చిన్నబిడ్డ గొణము, కలరా, క్షేమ మొదలగు అనేకమగు వ్యాధులను హరింపుటయేగాక బలమును, జీర్ణశక్తిని, ఆరోగ్యమును గలిగించు వర్షప్రసాదము. ప్రతి గృహ మందుండదగినది.
250 మాత్రల సీసా 0 4 0
12 సీసాలు 2 8 0
వి. పి. చార్లె ఎన్నటికైనా 0 6 0
వి. థి. ప, అందు కో. ఆయుర్వేదసమాజం,
పెరిదేపి - వెల్లూరు-కల్లూరు.

వి. ఎ. కె. రైల్వేసమై - ఖరగపురము

ఇరవై ఆరురోజులు అఖండముగా వార్షికోత్సవముగా నిర్వహించిన రైల్వేసమై, అధికారుల ఇష్టముపై గవర్నరు మొంటువారు దగిన కట్టుదిట్టములు చేసెదరను ఆశపై గౌరవ కరముగా 8-3-27 న ఆవిష్కరణచేసెదరి. కార్యక్రమములు ప్రభావవంతము చేసెదరి. రైల్వే అధికారులను తిలకింపజేసెదరి. వారి దృక్పథము మారవచ్చునను ఆశ తప్ప నురేవిధమున చాటియున్నట్టి గౌరవించుటలేదు.

కోరిక ప్రకారమునే ఇరవైరోజులు చేపు. ప్రార్థించబడిన ఇంజనీర్ కమిటీచేరు. సమైక్యమైన యిరవై ఆరురోజుల తీత గులు చేపు. ప్రైవేటు అనేకమంది సమైక్యములను పనుల లోనికి రానియ్యకయు, వేరుపనులను నియోగించియు, నితర ప్రదేశములకు బదిలీ చేసియు, చిట్టికమాటికి చిరు నాహుమని యు, రైల్వేను నలవికాని వేసలకు లోనగునటులు చేసియు క్రింది యుద్ధోగములు అనేక క్రొత్త యిబ్బందులను పెట్టుచున్నారు. సమైక్యముల మాత్రము ఇంకను కాంతము విడుచుటలేదు. ఇరవై ఆరురోజులు ఆశాభారితవృత్తితో నెదురు నొందుచున్నవారికి ఆశాభంగము కలుగుటకుండు, కడుపునిండు తినుటలేన వేతనములు కొట్టివేయబడుటగాక, దినదిన గంభీరముతో చేదనలతో, బాధలతో, ఆందోళనముతో వెక్కిరింపులతో నిజముల నుచుచున్నను, నింతవరకు కాంతము పడకుండు యూనియను ఆశానువర్తులయి యున్న సమైక్యముల గూర్చయ రైల్వేయను కానందింపవలసినదే. హిందూమతాన్ని ధైర్యమున అంతరించినది. సుమాస్తా పనివాడు అను ధైర్య నుండించినది. సమైక్యముల కానివాడు అను ధైర్యము మాత్రమున్నది. స్త్రీయను చేయనివారివెక్కిరింపులు లాడెనవి. వారిసంఖ్య చాల తక్కువైనను అధికారుల బాటు వారిపక్షమున నున్నది.

ఏజంటుగారి పరతులలో మొదటిది "సమైక్యముల ఉద్యోగములను అభివృద్ధిని యీనమై అడ్డుపడజాలరు" అనునది. దీనికి క్రింది ఉద్యోగములు అపార్థములు కల్పించి అకారముగా పూర్వపు తీతములపైనే వేరుపనులను నాయకులని వారికి తోచినవారివెల్ల బదిలీ చేయుచున్నారు. ఆంధ్ర గవ సభయ కార్యకర్త, దేవరాజు నీతారామస్వామి పంతులు గారిని ఎలక్ట్రీకలు డివిజన్లో ఆఫీసునుండి ఒక గోదామెను ఆఫీసుకు 9-3-27 ననే బదిలీ చేసెదరు. టెంట్లను ఆపరేటరులు పనులల్లరను ఆగ్రా సంత్రాచి, మాలినూరు, కిడ్లపూరు, భువనగిరి మొదలైన ప్రదేశములలో సుమాస్తా ఉద్యోగములపై బదిలీచేసెదరినారు. వీరి ఉద్యోగములపై ఆంగ్లో-ఇండియను ప్రైవేట్లపై ఎక్స్‌ప్రెస్ గడులలో వారి సౌకర్యములకొరకు సుమారు వేయిరూపాయల సామానులు క్రొత్తగా కొనినారు క్రొత్తవారివలన సౌకర్యముల తేకపోయినా, వ్యయ పెట్టినా సరైనవము, కాలవచ్చును గలిగినా, స్త్రీయనుచేసెదరుకు శిక్షగా కొంతనా బాధ కలిగించినామును కృత్రిమ కలిగించుకొనుటకు యెలెక్ట్రీకల సూపరింటెండెంటు వాల్టనవరగారు చాల శ్రమనొందుచున్నారు. ఏజంటుగారి ఆర్డరు భావములేదు. వీరవ్యవహారములే జరుగుచున్నది. "బ్రామన్యభగ" "విప్లిమైకేసు" కాదు అని యీ సానాధికారు లభిప్రాయపడుచున్నారు.

తేజరు యూనియనువారినిగాని, ఆంగ్లముగాని ప్రేమచు కమిటీ సభ్యులందు చేరనియకుండు, కోల్డ్ పనులకు లేకుండు సమైక్యములందరే జోహానులచేత దరఖాస్తులు పున్నకొని కోరితేకుండా అన్నివార్షులకు సభ్యులను చేర్చుకొన్నారు. ప్రేమచు కమిటీ అంతేమునిసియు కొన్నిలు వంటిదెను. ఈస్టి నలన పదివేల ఆంగ్లలవారస్థ్యము నంపవకునే గాక ప్రతినిధియే తేకపోయెను. ఈ ప్రేమచు కమిటీని గురించి ముందు ప్రకాశెను.

పరిశీలకు తీరని ఉన్నది. తెలుగువారికి తురకలకు పరిశీలకము పరచుచు రహస్యాలలోవను జరుగుచున్నటుల తెలియచున్నది. మార్గులు కలుగకలపుగాని యీలోపున రోనింగ నోడయే అనాలోచిత కార్యములను (అనగా స్త్రీయను సంబంధి మరల చేసెదరో అని పెట్టులు భయము నొందుచున్నారు. ఖరగపురమున హోహికారము పుట్టినది. కాని సమైక్యములకు యీ బండి తిరుగుటకు యేవిధమైన సంబంధము లేదని పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారు ప్రభుత్వమువారి కంపిని రిపోర్టుచున్నట్లు ప్రజలకు ప్రాసెస్ చేసెదరి. సనివార లంత మహాద్రోహమున కొడిగట్టినది మన వారలకు తెలియునుగాని వీరికాంతభావము, అహింసాభర్యము వెలుగుగనివారు, తృప్తికరించెదరారు ఎట్టి నిందల చేసెదరో అని మాత్రము భయపడితిమి. భగవత్కృపాక్షములన ఆనిందతోలించబడినది. మృతులైనవారి బంధువులకు అంగవికలులైనవారికి యూనియనువారు అనేకవిధముల తోడ్పడుచున్నారు. (ఒకవిలేఖరి)

శ్రీ భద్రాచలక్షేత్రము

శ్రీరామచంద్రుని రాజ్యపట్టాభిషేక మహోత్సవము యాత్రికులకు ప్రయాణాదిసౌకర్యములు

శ్రీ భద్రాచలక్షేత్రమున ప్రతిసంవత్సరము ప్రైతశుద్ధ నవమి మామూలుగా జరుగు శ్రీరామకల్యాణోత్సవమే గాక ప్రభు సంతోషరమున ప్రభవసంవత్సర ప్రైతశుద్ధ ద్వితీయల ప్రభృతి శుద్ధ సప్తమి వరకు ప్రతి యరువది వత్సరముల కొకసారి జరుపబడు శ్రీరామ సాంరాజ్య పట్టాభిషేక మహోత్సవము, మహోన్నతమను మంచియేర్పాటులతో జరుపబడును. రామభక్త సేవకుల బ్రహ్మశ్రీ పర్వ రామనాధరావుగారు కొన్నివేల ద్రవ్యమును వ్యయపరచి స్వయంగా నీ మహోత్సవమును నిర్వహించుగ నెరవేర్చ బడకంజులై యున్నారు. ఈ సత్పురుషుడు తన నివాసగ్రామమున కారేపల్లి (వైజాం వరం గో మండల యిల్లించలపాడు తాలూకాలోనిది) యందును తనతర ప్రదేశములందును, సుమారు ఏబదివేల రూపాయలకు తక్కువగాకుండు స్వంతద్రవ్యమును వ్యయ మొనర్చి యిట్టి భగవత్సన్మయ లనేకము లొనర్చియున్నారు.

ఈ మాతన సంవత్సరమున యాత్రికుల ప్రయాణ భోజనాదుల కేర్పడిన నూతనసౌకర్యములు కొన్ని గలవు. ఇప్పటికి పూర్వము ప్రతిసంవత్సరము భద్రాచలము వచ్చెడి యాత్రికులు వైజాము రైలుమార్గముగ వచ్చుచో భద్రాచలమునకు 51 మైళ్ళ మార్గముననున్న కారేపల్లి (కంగరేణి) ప్రేమచునందుగాని ఆరువది మైళ్ళమార్గముననున్న యర్రపాలెం ప్రేమచునందుగాని, రైలుదారి బండిపై ప్రయాణము సాగించెడివారు.

కొందరు గోదావరీనదిలో పడవలమీద ప్రయాణ మొనర్చి సుమారు పదిరోజులకు తక్కువగాకుండు మార్గమునకు ప్రేమచి యధికప్రయాణవిధి చేరుచుండిరి. ఇప్పు డట్టి యిబ్బందు లేవియు లేవు. భద్రాచలమునకు యరువది మైళ్ళ మార్గములోనున్న కొత్తగా డెం ప్రేమచువరకు వైజాము రైలుండి నవ్వును. అచ్చటినుండి భద్రాచలమునకు గల తక్కిన యరువది మైళ్ళమార్గమునకు మోటారు సర్వీసు గలదు. 12 బసుకారులు ప్రతిదిన తిరుగుచుండును. రైలుదిన 2 గంటలలో మోటారు ప్రయాణమున దర్జాగా భద్రాచలము చేరవచ్చును. భద్రాచల యాత్రికులందరు భద్రాచలమునకు ఎదురుగా గోదావరి యీవలిగట్టననున్న బూర్గుంపపాడు గ్రామమున మొదలు చేరవలయును. అన్ని మార్గములనుండి వచ్చెడి యాత్రికులందరికిని, భద్రాచలము చేరుటకు పూర్వ మీ బూర్గుంపపాడు నందే కూటుది. ఈ గ్రామమునకుడ పూర్వ మెటులన్నను, యీ సంవత్సరము మాత్రము భద్రాచలమువచ్చెడి యాత్రికులకు సన్నిజాతులవారికిని అన్నదాన మును. ఈ సత్రము మంచి ఏర్పాటులతో నిర్వహింపబడును. రామభక్తగ్రంథ్యులకు బ్రహ్మశ్రీ మార్గదాసుగారును, శ్రీ మాటూరు సువర్ణనదాసుగారును శ్రీ మహాకాళీ శివారామదాసుగారును కలసి సుమారు అయిదువేల రూపాయలు అన్నదానమునకును ఇచ్చుట జరుపబడు శ్రీరామనాథామనమును, వ్యయ మొనర్చు నీభక్త భావములకు గల యాదాయము శ్రీరామచంద్రుని యనుగ్రహము ముత్రమే.

శ్రీ దీనావన సేవామండలి

విశ్వబ్రాహ్మణుల కొకవిజ్ఞానము తమవిడ్లు విద్యాలాభము నిమిత్తము నేనొక యాత్రికుమును సావించి భార్యముగా ప్రాభుమికవిద్యయు, కాలేజీ విద్యయు చెప్పించుచుంటిని. ఇప్పుడు పారిశ్రామికవిద్యలను చెప్పించుచువున్నాను. ముఖ్యముగా తల్లిగాని తండ్రెగాని లేని నిరుపేదలైన బాలురకున్న తల్లిదండ్రులుగల వీధిబాలురమున్న భార్యముగా అన్నముపైట్టి సంవత్సరవిధిపండుగ 2-4-1927 రోజునరచి విద్యలు ప్రాపంచికవిధములను, ఆ తేదిలోగా అట్టి బాలురను పంపగోరుచున్నాను. క్రవ్యము గల బాలురుకూడా జేర్చుకొనవలయును. వివరమును జిలిత్వరలో స్వయముగా వచ్చి తెలుసుకొనవలయునని వేడుచున్నాను. తరుణము తప్పినచో ఆశాభంగము కలుగును. శ్రీ శనగపాటి పూర్ణయ్య శనగపాటి పూర్ణయ్య, శ్రీమము, గోతాలమిల్లువద్ద, జిల్లాకోర్టు-కాపియిస్టు నంటూరు, 20-3-1927 సూపరింటెండెంటు.

శ్రీ భద్రాచలక్షేత్రము

దేశభాషాభివృద్ధి

ప్రాచీన గ్రంథపరిశోధనకును చిన్నులమున దేశభాషల యభివృద్ధికిని నలయు నేర్పాటులను చేయుటకు చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రభుత్వమువారు కొన్నివేల రూప్యముల గ్రాంటు నిచ్చినది విని జనులు చాల సంతసించిరి. ఆయాభాషలయందు దర్జులైన పరిశోధకులను పీరియండుతీవెనను "డైరెక్టరు" అని పిలువబడు నొక యున్నతాధికారిని నెంచి విశ్వవిద్యాలయ కార్యవిధానాక సంఘము (సిండికేట్) నకు పుటకు గొన్ని యుపసంఘము లేర్పరుపబడినవి. భాషాభివృద్ధిలో "రీడరు" అనియును "ఫెలో" అనియును రెండు తరగతులు కలవు. వీనిలో నెలకు 150 లు మాత్రమే వేతనము గల "రీడరు" పదవి కర్తవ్యులుగా నిలుచువాడు గ్రాడ్యుయేటు (పట్టభద్రు)లై యుండవలయునని నిర్ణయింపబడినది. నెలకు రు 400 ల వేతన మేర్పడుపబడిన "డైరెక్టరు" పదవి విషయమున నిట్టి నియమ మేదియునులేదు. ఈ విషయమును పత్రికలలో వారంభింపండి ప్రబలమర్కకు నుజేయెనది.

అనియత్య స్వాయమైనదేయని తమిళభాషాపరిపంఘము (కమిటీ) వారు "డైరెక్టరు" పదవి విషయమున జేసిన మూడవలవలన బోధపడుచున్నది. ఈ యున్నతోద్యోగమునకు చెన్న పురి క్షేత్రము కళాశాలలో తమిళపండితులుగా నుండిన శ్రీ మహా అన్నయ్యనాయగంజిల్లా గోకయభ్యర్థులు. వీరు తమిళ భాషలో ఎమ్. ఏ. పరీక్షయందు దుత్తీర్ణులై చిరకాలము భాషా పరిశోధనయందు గృహి చేసివారు. "తమిళభాషలోగల సంస్కృత సంగ్రహము" అను నుద్గ్రంథమును ప్రాసెస్ చేసె కెక్కినవారు. ఇంతే కాదు, చెన్న పురి విశ్వవిద్యాలయమువారి నిర్వహణముక్రింద రచింపబడుచున్న తమిళ నిఘంటువునకు గొన్నియేండ్లు ప్రధాన సంపాదకులుగా నుండిరి. వీరు డైరెక్టరుగా నియమింపబడుదురని తమిళులలో జాలమంది యాశించిరి. కాని, తమిళభాషాపరిపంఘమువారు బహు యోగ్యులైన యిట్టి ఎమ్. ఏ. ల నందఱిని విడిచిపెట్టి రూ 400 ల వేతనము గల యీపనికి భాషాపరిశోధనకు గేవల మహావిత్తుడైన యొక పండితునిపేరును నూచించిరట! ఈ గొడవ మనకెందుకు? మన భాషామూల శివ్యముదురా?

ఆంధ్రభాషకు నొక "రీడరు", నిర్దలు "ఫెలో"ను కావలసి యుండిరి. "ఫెలో" యుద్ధోగములకు జాలమంది యభ్యర్థులుగా నిలిచిరి. వీరిలో బ్రహ్మశ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారికరు. అభినవాంధ్ర సాహిత్య ప్రపంచమునకు శ్రీ శాస్త్రిగారు చిరపరిచితులు. వీరు పదిపండ్లండెండెండుండి ప్రభుత్వ ప్రావ్యులిఖిత పుస్తక భాండాగారమున బనిచేయుచున్నారు. సుప్రసిద్ధి పులు. సంస్కృతాంధ్రభాషాపండిత్య పారంగతులు. మఖిలో బుట్టి పుట్టులో నశించు సుత్రకర్త సవలలు కాక, ఆవంధ్రతారార్కముగా నాంధ్రభాషాయోగవలంకరింపవగిన యుత్తమగ్రంథములను రచించినయసామాన్య ప్రతిభాశాలరు. వీ రొనర్చిన "శృంగారశ్రీనాధము" అను శ్రీ నాధ కవి తీవిత చరిత్ర, ఇంటర్మీడియేటు "వి. ఏ." పరీక్షలకును, "విద్యాను" పరీక్షకును జేన్న పురి విశ్వవిద్యాలయమువారిచే బకనీయగ్రంథముగా నియమింపబడినది. వీరి "తంజా పూరి తెలుగునాయక రాజుల చరిత్ర" "వి. ఏ." పరీక్షకు బకనీయగ్రంథముగా నియమింపబడినది. ప్రాచీనగ్రంథ పరిశోధనయందేమి, తామ్రకలాశాసనముల పరీక్షయందేమి వీరి కెట్టి యనుభవము కలదో వీరు వ్రాసిన "శాసనవిశేషములు" విశేషపటుపగలవు. ఇవిగాక, "భగవదజ్ఞాక" మున్నగు ననేక సంస్కృత నాటకములను దెనుగున ననుననించి యాంధ్రసాహిత్యమును వీ రెంతయు లెంపొందించిరి. ఇట్టి పండితసార్యభాషులను విడిచి మరియొకరికి స్థాన మీయవలయునని తెలుగు కమిటీవారు సిండికేటునకు నూచించుట బహుశోచనీయము.

ఈ యుద్ధోగములకు యోగ్యులనుబట్టి యువ్యాలోచనలతో మనమృలను నియమించుటవలన పృథాగవ్యయము లేపు నితర ఫలము కలుగగలను. ఈవిషయము నామా లాగ్రముగా విమర్శించి న్యాయములకు నిర్ణయములను గావించి మాతృభాషాభివృద్ధికి దోడ్పడుటకు నూతన సిండికేటు సభ్యులను హెచ్చరించుచున్నాను. రాబోవు 30 వ తేదిన క్రొత్త సిండికేటు సమావేశము కానున్నది. వ్యవధి విస్తారము లేనందున నాంధ్రభాషాభిమాను తెల్లరు వెంటనే క్రొత్తసమాంధి సభలను జరిపి కమిటీ సూచనలయెడల ధృమ యనవచ్చుతినీ దెలుపు తీర్మానములను గావించి, వానిని ప్రేమచాస్పెలరుకును సిండికేటుకును బహి కృత్యకర్త్యులయ్యెదరుగాక! (ఆంధ్రభాషాభిమాను)

శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

కృష్ణా జిల్లా యందు నూతన కాల్యలు

గొల్లపల్లి జమీందారుగారు:— కృష్ణ తూర్పు జిల్లా లో నూతన కాల్యలు తెరచుట కేమయిననూనలుగలవా? ఏయే గ్రామములనుండి బోవును? వాటికింద మిన్ని ఎకరములు సాగుజేయుటకు వీలును? ప్రారంభమునందు యెంతఖర్చును? మా మూలపల్లముగాక యితరనీటిపన్ను కలన యెంతరాబడివచ్చును? నూతనకాల్యల తలపెట్టియు నిలుపుచేసిరా?

జి:—తూర్పు జిల్ల కాల్యల పెద్దదిచేసి వెంపాడు జిల్లా కునకు కాల్యలు యేర్పాటుచేయు వాటికింద 4,5000 ఎకరములును, మచిలీపట్నం - నాడ కూ మారు రోడ్డునకు ఉత్తరమున 17000 అధికముగను నీటిపడుపాయము జేయుటకు నూనలు కొన్నింటిని విచారించువ్వారని పట్టికు వర్గు కార్యదర్శి గౌరవనీయులన సభ్యులకు చెలియజేసెను. విచారణ పూర్తిఅయిన పిదప యితరవివరములుగూడ తెలియజేయజను.

కృష్ణా జిల్లాలో యమనివారణ యత్నములు

గొల్లపల్లి జమీందారుగారు:— ఈ దినన కరవునివారణ యత్నములకు కొనసాగింతురా? (1) కృష్ణానది వరదలు పోవుటకు ఇల్లుహిముపేటనుండి గణపవరం, ఈ దర, రావిదర్ల, నూజివీడు గ్రామములమీదుగ రామిలేరు లోయకు బోవునట్లు ఒకకాల్యను కట్టుదురా? (2) తూర్పు గోరావరి జిల్లాలో నీత వారు పామిలేరు డైక్కు అట్లు కట్టెదరా?

జి:— (1) అట్టి నూతనయేదియు తలపెట్టలేదు. (2) రామయ్యపేట గ్రామముపైగా నీతపల్లివాగువద్ద జలాశయని రాక్షామగూర్చి విచారించ ఇరువురు ఓవర్సెర్లు 14 లాఫర్లు ఒకపేష్ట్రీని నియమించిరి. వారి విచారణఫలితము తెలిసినపిమ్మట పని ప్రారంభించుట మానుట తెలియును.

గొల్లపల్లి జమీందారు:—లో చేరని తాలూకాలకు నీరు సరఫరాచేయుట కేదయిని స్కీము ఆలోచించుచున్నారా?

లామెంబరు:— ఇప్పటి కేమియు అట్టిస్కీము ఆలోచనలో లేదు. గొల్లపల్లి:— ఏదేని ప్రత్యేకాంశము చెలిపినచో సమాచారము తెప్పించెదము.

దూసి ఉల్లాము కాల్యలు

ఏ. పి. పాత్రోగారు:— (1) గంజాము మైదన దుల యేర్పాటులందు మాసి, ఉల్లాము వాడాడకాల్యలకింద ఆరు న్యయము రెంత?

(2) ఈ కాల్యలకు తగినంత నీరొసంగుటకు నిర్మింపదలచిన డాము లేక అనకట్టునకు యెంత వ్యయమును?

(3) ఈ కాల్యలకింద యెంతఖాము సాగులోనున్నది? రెండవపంట కిన్దు యెన్ని ఎకరములపై ననూలు జేయుదురు?

జి:— (1) రివెన్యూలెక్కలు జిల్లా ఆఫీసు కలసియుండును. ప్రత్యేకముగ కాల్యలగూర్చి చెలుపుటకు వీలులేదు. (2) 1925 సం॥ అంచనా ప్రకారము రూ 6 లక్షలను. (3) దూసివాడ కాల్యకింద 14,792 ఎకరములు, 1093 ఎకరములు రెండు పంటలకుగాను కిన్దు ననూలుగుచున్నది. నూతనముగ రెండవపంటకింద చేర్చబడినవి 2000 ఎకరము లుండును.

సుజనరంజనీ సంఘపరీక్షా ఫలితములు

15-12-26 తేదీని జరిగిన యీ సంఘముయొక్క పోటీ పరీక్షకు ఆరుజిల్లాలలోని వారు 40 మంది మాత్రము వ్యాసముల వ్రాసిపంపిరి.

గెలుపొందినవారి నామములు— మొంట్టితరగతి ప్ర. శ్రీ వ. శోభనాచలపతిరావుగారు గుంటూరు, ద్వీ శ్రీ భో. ధర్మరాజుగారు ఏలూరు, త్రి వే. రాఘవరావుగారు రాజమండ్రి, రెండవతరగతి: ప్ర. శ్రీ క. సోమయ్యగారు గుంటూరు, ద్వీ శ్రీ గ. నలపతిరావుగారు, బండర త్రి చి. పూర్ణనందరావు నిడువవోలు.

మూడవతరగతి— శ్రీ పు. పుల్లయ్యగారు ఛత్రపురము, శ్రీ రం. భీమేశ్వరరావుగారు గుంటూరు, శ్రీ చా. సూర్యప్రకాశంగారు బల్లారి.

ఆలస్యప్రవరణమునకు తయింపగోరెను. మాప్రకటన ననుసరించి వారివారి బహుమతులు కొద్దినములతో పంపబడును.

కొ. రఘునాథశాస్త్రి

లి కార్యదర్శి, తమిర

మంత్రులయందు విశ్వాసరాహిత్యము

చెన్నపురి శాసనసభయందు చర్చ

కాంగ్రెసుపక్ష తాటస్థము

వేతనములు రు 3000 లకు తగ్గించు సవరణగూడ పీఠిపోవుట

నిన్నటిదినమున శాసనసభయందు బి. మనిస్వామినాయకుగారు రుపపాదించిన మంత్రులపై విశ్వాసరాహిత్య ప్రతిపాదనపై జరిగినచర్చ నీదినమున విపులతరముగ ప్రకటించుచున్నాము.

గొల్లపల్లి జమీందారుగారు ప్రధానమంత్రి జైన రలు అడ్మినిస్ట్రేషను కిక్కిరింప ప్రజాయ త్రశాఖల యందు మంత్రులయొక్కయు సెక్రటరీలుల యొక్కయు వ్యయముకొరకు రు 432 లక్షల రూప్యములనొసగవలసినదని ప్రతిపాదించుచున్నాను. నేనీసందర్భమున కొన్నివిషయములను సభవారికి చెలియజేయవలసియున్నది.

అధ్యక్షుడు:— గౌరవనీయసభ్యుడు కొంతవృజిరిగిన తరువాత మాటలాడినయెడల చర్చకు సౌకర్యముగ నుండును.

బి. మనిస్వామినాయకుడు (జ చిత్రారు)గారు ఆఫీసరుల జీతములు గ్రాంటునందు రు 100 లక్షలపరిమితిని ప్రతిపాదించుచు మంత్రులయందే విశ్వాసములేదని చెలుపుటగానీ ప్రతిపాదనను గావించుచుంటినని చెలిపి ఇట్లు నడిపిరి. ప్రస్తుత మంత్రుల వ్యక్తులయందు నాకు చాలగౌరవముగలదు. ఆవిషయమునవారిపై నాకెట్టి ఆక్షేపణయులేదు. జస్టిసు పక్షమువారి పుడు మంత్రిపదవులందులేరు. అయినను ప్రస్తుతమంత్రివర్గము వారు గూడ జస్టిసు మంత్రివర్గము వారి విధానమును వారిని ద్ధాంతుల నే అనుసరించుచున్నారు. ఇందుకు నేనెంతయు సంతోషించుచున్నాను. కాని, ప్రస్తుత మంత్రులు, మంత్రిపదవుల నంగీకరించుట, చాల అశాస్త్రీయము. ఈ అశాస్త్రీయచర్యను సభవారి యెదుటకు దెచ్చుటగా నీప్రతిపాదనను దెచ్చితిని. శాసనసభ యందుగల, అత్యధిక సంఖ్యాకపక్షమువారు, ద్వంద్వపరిపాలన ముండరాదని ఆక్షేపించుచున్నారు. అట్టి సందర్భమున, అల్పసంఖ్యాకులనుండి మంత్రివర్గము నేర్పరచుట అశాస్త్రీయము.

ద్వంద్వ పరిపాలన పద్ధతియందైనను మంత్రులకు తగినంత తబలము సభ్యులందఱక సంఖ్యాకులవద్దకు ఉండవలెను. అటుల గానియెడల దుర్బలమున మంత్రివర్గము అధికారవర్గమున బలముగ నెదిర్చిపోరాడి తమ హక్కులను నిలుపుకొనజాలరు. ప్రస్తుత మంత్రులకు తమ పక్షమునందలి అనుచరుల సహాయము బహుస్వల్పము. అయినను శాసనసభయందొక బలవంతమున పక్షమువారు మంత్రివర్గమునకు సహాయమొనర్చుచున్నారని గమనించుటసంతోషముగనున్నది. ఈ పక్షమువారు ద్వంద్వపరిపాలనను అంతమొందించెదమును ప్రతిజ్ఞతో శాసనసభను ప్రవేశించిరి. కాని వారిపుడు ద్వంద్వపరిపాలన నంతమొందించుటకు బదులు మంత్రులకు సహాయమొనర్చుచు ద్వంద్వపరిపాలనను బలపరచుచు నిర్వహించుచున్నారు. ఈవిషయమును వెల్లడిజేయుటకుగాను నేనీప్రతిపాదనను దెచ్చితిని.

కాంగ్రెసుపక్ష నాయకులగు సామిసెంకటాచల శెట్టిగారు తమపక్షమువారిడిమాండుపై తటస్థముగనుండునని ప్రకటించిరి (వీరి ప్రకటనయు నిన్నటిదినమున ప్రకటించబడినది.)

మంత్రుల చర్యల ఖండించుట

బి. బి. కృష్ణకౌనాయకుగారు (జ. మలవారు) మంత్రుల చర్యలను ఖండించుచు, తగ్గింపును బలపరచిరి. ఈరాష్ట్రమున భూమిపన్నుల విధించునిధాంతములపై ప్రజాప్రతినిధుల అంగీకారము నందవలెననియు, అట్టియంగీకారము లేనిది, పన్నుల హెచ్చింపరాదనియు నిజాతిల్లుటలు గావించరాదనియు ప్రజల చాలకాలమునుండియు గోరుచున్నారు. ఈవిషయమున ఇదివరకెన్నియోసారులు శాసనసభవారు తీర్మానములు గావించిరి. మొన్నరివిన్యాడిమాండు సందర్భమున నీవిషయము చర్చకువచ్చినపుడు, మంత్రులు ప్రభుత్వసభ్యులతో గలసి ప్రతిపాదనకు వ్యతిరేకముగ వోటుచేసిరి. మంత్రులు, ప్రభుత్వసభ్యులకు వ్యతిరేకముగ వోటుజేయు రాదను నిబంధనయున్న విషయమువాస్తవమే. వ్యతిరేకముగ వోటుజేయుచోపొయినను తటస్థముగనుండవచ్చును. రెవిన్యూజిల్లనకు నిజముగ వారనుకూలముగ నున్నచో వారు తటస్థముగ నైనవోటుజేవలసినది. కాని వారటులజేయుక ప్రతిహతులుగ సమ్యక్తులౌవలసిరి.

మంత్రులు చెన్ననదొకటి చేయునది మరియొకటి ప్రధానమంత్రిగారు అధికారమునకువచ్చిన కొలదిలో జాలూనే వేర్వేరు విషయములందు లోకలుబోర్డుల శాసనమును సవరించెదనని ప్రకటించిరి. స్థానిక సంఘములందు నిజముగ బాధ్యతను కెంపొందించి, నిజముగ స్వపరిపాలితములుగా నొనర్చు విధి మున శాసనమును సవరించెదనని వారనిరి. ఈ విషయమున ప్రధానమంత్రిగారిచర్య లెటులున్నవో ఇందుక గమనింపుడు.

రాష్ట్రమునందెల్ల ప్రాముఖ్యమైన చెన్నపురి కార్పొరేషనుయెడల వీరవలంబించినచర్యలు వారిమాటలును చేతలును ఎంత పరస్పర వ్యతిరేకముగనున్నది వెల్లడింపగలవు. మదరాసు కార్పొరేషనువారు, ఒక ఆరోగ్యాధికారిని నియమించిరి. కార్పొరేషనుసభవా రీనియామకము నేకగ్రీవముగ బలపరిచిరి. కాని ప్రధానమంత్రిగా రానియోజనమును రద్దుచేయుచు సుత్తరువు గావించిరి. కార్పొరేషనువారు రొక స్పెషలు ఇంజనీరును నియమించిరి. ఈ నియోజనమునుగూడ ప్రభుత్వమువారు రద్దుచేసిరి. ప్రస్తుత మంత్రివర్గమువారి అసంబద్ధ ప్రవర్తన కింతకంటె నిదర్శనము లనవలయును.

ఎక్సైజుతగ్గింపు-మంత్రులు రాజీనామా నీయవలెను

మాడవమంత్రియగు ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారు మొన్నకొరిన ఎక్సైజు డిమాండునందు శాసనసభవారు రు 100 లక్షలించిరి. అయినను వారింకను మంత్రిపదవుల వదులేదు. అది చాలగొప్ప ముఖ్యవిషయము. మంత్రివర్గమువారు సభయందల్పసంఖ్యాకులుగ నుండిరియో వారివిధానమునందు సభవారికి విశ్వాసములేదనియు, తగ్గింపువలన స్పష్టమయ్యెను. వీరిపుడు, మరియొకపక్షమువారి సహాయముతో మాత్రమే మంత్రిపదవులం దుండగలుగుచున్నారు. ఇట్టిపక్షమునుండి మంత్రివర్గము నేర్పరుచుట సాంప్రదాయవిరుద్ధము. లిబునప్రభువుగారు వంగదేశమున మంత్రుల నియమించునపుడు, వారిడిమాండులయందు శాసనసభవారిచే ఒక్కరూపాయి తగ్గింపబడినను మంత్రులు రాజీనామా నీయవలసియుండునని చెలిపెను. ప్రస్తుతవిషయందు మంత్రులుగనున్న గౌరవనీయసభ్యులు, శాస్త్రీయ సాంప్రదాయములప్రకారము వర్తించవచ్చునయెడల సాయంత్రమే రాజీనామా నొసరియుండవలసినది. అటులగాక, శాసనసభవారి అభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగ వారింకను అధికారస్థానము లందే కూర్చొనియున్నారు. జస్టిసుపక్షము తమవత్సరము లధికారమునందున్నది. మారుసవత్సరములలోన, ఒక్కమాత్రమే శాసనసభలో వారి ప్రతిపాదనలు ఓడిపోలేదు. ఓడిపోయినయెడల జస్టిసుమంత్రులు వెంటనే రాజీనామా నొసరియుండెడివారు. వారటులజేయుచోపొయినను, జస్టిసుపక్షసభ్యులు బలవంతపెట్టియెనను రాజీనామాల నొసరించి యుండెడివారు.

(స్వరాజ్యపక్ష స్థానములనుండి ఓ, ఓ అను కేకలు) వారటుల ఓటి అను కేకలుచేయుట కిందేమియున్నది. (నవ్వు) ఈసమయమున శాస్త్రీయసమస్యల సరింధి మాత్రమే ప్రసంగించుచుంటిని. వ్యక్తులసరించి చర్చించుట లేదు. పై నుదాహరించిన శాస్త్రీయకారణములనలనైనను మంత్రులు వెంటనే రాజీనామా నీయవలెను

గత రెండు మాడు సంవత్సరములలోను, జస్టిసుపక్ష మంత్రులు, జిల్లాలలో పర్యటన మొనర్చుచున్నందులకు స్వరాజ్య పక్షమువారు ప్రతిదినమును ఆక్షేపించుచుండెడివారు. అన్ని విషయములలోవలెనే, ఈఆక్షేపణలందు గూడ, సత్యమూర్తిగారు చాల చురుకుగ నుండెడివారు. గత మాడు నెలలలోను, ప్రస్తుత మంత్రివర్గమువారు గావించిన పర్యటనలను కాంగ్రెసు సభ్యుల కుదాహరింపవచ్చునా? వీరీ మాడు నెలలలోను, జస్టిసు పక్షమువారు రారువత్సరములలో గావించిన పర్యటనముకంటె నెక్కిన పర్యటనము నొనర్చిరి. ఈ పర్యటనములనలన ప్రజాప్రస్థమును వ్యర్థపరుచుట దప్ప మరెట్టి ప్రయోజనమును లేదు.

కృష్ణకౌనాయకుగారు ముగించుచు, మంత్రులయందు సభవారికి విశ్వాసము లేదనియు వారు వెంటనే రాజీనామా నియ్యవలసినదనియు గోరిరి.

ప్రధానమంత్రి ప్రత్యుత్తరము

గొల్లపల్లి జమీందారుగారు (ప్రధానమంత్రి) ప్రత్యుత్తరము

కృష్ణానగరు (స్వ. జా) ప్రతిపాదన నెదుర్చుకొని
జ్యోపక్ష సభ్యు లీడిమాండుపై తాటిస్వము పహించిమాన
దుటయే తరుణముగ నెంచి కొందరు సభ్యులు వారి నా
టకుగడంగుట న్యాయముగాదు. ఇట్టి ప్రతిపాదనపై వ
పద్ధతి నవలంబించజాలరు. ఇందు కార్యక్రమముపత్యమువ
కార్యక్రమమునకుగాని విధానమునకుగాని భిన్నముగ క్ర
నట్లు నాకు దోచుటలేదు. మునుసామిప్పిల్లెగారు (నామి
ఇట్టి ప్రతిపాదనను దెచ్చుటకు సమయము రా లేదనిరి.

ప్రధానమంత్రి ప్రత్యుత్తరము

గౌ. డా॥ రు. సుబ్బారావుగారు చర్యకుప్రత్యుత్తర మొసగుచు విశ్వవిద్యాలయవిద్యనుగురించియు చెన్నపురికాల్వా రేమనుగుగురించియు తాను నుడివిన వాక్యముల పార్లమెంటు కు న బ డి నందులకు విచారమును దెలిపిరి. విశ్వవిద్యాలయ విద్య—ప్రజాసామాన్యముయొక్క ఆ వ శ్య క త ల సత్ప్ర స్తిపరచుట కుపయోగపడుటలేదని అందరను అంగీకరించిన విషయమే. అట్టి విద్యవిధానమును సవరింపవలెనని మాత్రమే చెప్పినది.

పి. ఇ. వృద్ధుగారు (యూరపియన్) ప్రతిపాదన నెదు ర్చుచు, కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రిపదవుల నంగీకరించు నెడల తా మిప్రతిపాదనను బలపరచెడివారమనియు, కాని, ప్రస్తుతము బలపరపజాలయనియు మంత్రులయందు విశ్వాస రాహిత్యతీర్మాన ముపాదించదగిన సమయము రాలేదనియు నుడివరి.

ప్రతిపాదన విగ్రహీవుట

ప్రతిపాదనను వోటునకు బెట్టగా 12 గురు అనుకూలము గను 53 రు ప్రతికూలముగను 16 గురు తటస్థముగను నుండిరి. తటస్థముగ నున్నది కాంగ్రెసుపక్షసభ్యులు. వీరిలో చాలమంది వోటింగుసమయమున సభనుండి వెడలిపోయిరి. జస్టిసుపక్షము వా రొక్కరే అనుకూలముగ వోటుజేసిరి.

సెక్రటరీపదవులకు వేతన ముండరాదు

టి. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు (స్వ.జా.)రు 100 ల తగ్గింప వలెనని ప్రతిపాదించుచు, మంత్రులు కార్యదర్శిపద వులను గౌరవపదవులుగ నుంచవలెనని నూచించి, ప్రస్తుతమొస గుమన్న రు 500 జీతము సామర్థ్యవంతల నాకర్షింపజాలదని నుడివరి.

గౌ. డా॥ సుబ్బారావుగారు :—గౌరవనీయ సభ్యుని సూచనతో తామును వికీర్ణించుచుంటిననియు, ఈవిషయము ను విచారించెదననియు నుడివరి.

ఈ ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

మంత్రుల వేతనమును రు 3000 లకుతగ్గింపవలెను

బి. మునుస్వామి నాయుడుగారు (జ. చిత్తూరు) మం త్రుల వేతనములను నెల 1 కి రు 8000 లకు తగ్గింపవలెనని గోరుటకుగాను డిమాండునందు రు 48000 లకు తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించిరి. రెండవ మంత్రిగారే ప్రతికూలపక్షమున నున్న పుడు మంత్రులకు రు 8000 ల వేతనము జూలనని నుడివెను. వారిదివరకు బోధించిన నీకులను ఇప్పుడధికారమునకు వచ్చిన తరువాత నెంతవరకాచూరణో పెట్టెదరో తెలిసికొనుటకుగా నీప్రతిపాదన లేబడెను.

గౌ. డా॥ సుబ్బారావుగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు నీ ఈప్రతిపాదన నంగీకరించునెడల మంత్రులపై నభిశంసన తీర్మాన మొనర్చునటుల భావించెదమని దెలిపిరి. ఇట్టిప్రతిపాదన నెదుర్చునెడల మంత్రులనుండియే రావలెను. మంత్రులు ఎంతజీత ములు పుచ్చుకొనుటకు విశ్వముమీకొనునది ఇప్పుడు దెలుపన. కాని యిట్టి ప్రతిపాదన ఇతరులనుండి వచ్చినయెడల అభీశం సనముగనే పరిగణింపబడును.

ప్రతిపాదన విగ్రహీవుట

ప్రతిపాదనపై వోటు దీసికొనగా 56 గురు ప్రతికూల ముగను 12 గు రనుకూలముగనునుండుటచే విగ్రహీయెను. తటస్థు లు 20 మంది. స్వరాజ్యవాదులు చాలమంది వోటింగుసమయమున వెలుపలకు వెళ్లిపోయిరి. మిగిలినవారు తటస్థముగ నుండిరి.

మరియొక తగ్గింపు

ఎల్. సి. గురుస్వామి (నామినేటెడు) గారు రు 100 తగ్గింపు ప్రతిపాదించుచు స్థానిక సంఘములందు ఆగుంధతీములకును నిమ్మజాతులకును తగు ప్రాతినిధ్య మొసగుటలేదని దెలిపి ఇక మీదట నను వారిహక్కుల గమనింపవలెనని గోరిరి.

ప్రధానమంత్రి ఈవిషయము ననుకూలముగ విచారించె దననియు సాధ్యమైనంతవర కెల్ల నిమ్మజాతులకు ప్రాతినిధ్య మొసగెదననియు నుడివెను.

ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

పిమ్మట డిమాండునం దెట్టి తగ్గింపునులేకయే అంగీకరిం పబడెను.

సభలో నిద్రించుట

ఒకానొక యూరోపియనుసభ్యుడు సభయం దొకబల్ల పై పరుండి నిద్రించుచుండగ డి. బి. పి. సి. యతిరాజులా నాయుడుగారు గౌ. సభ్యులు సభలో పరుండి నిద్రింపవచ్చునా

యని అభ్యర్థుని ప్రశ్నించిరి. సభ్యులందరను ఈ విషయమును జూచి అమితముగ నవ్వసాగిరి. అభ్యర్థులును ఇందుపట్లగానక తప్పినదికాదు. అభ్యర్థులు, ఇందు క్రమభిన్నాంత మేమియులే దని నవ్వుచు సమాధాన మొసంగిరి. పిమ్మట సభ్యులొకరు ని ద్రించుచున్న సభ్యుని తట్టిలేపిరి. సభ్యులందరు మరల అమిత ముగ నవ్వరి.

పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు ఉపపాదనపై మాట్లాడు చు అన్నికాఖలకంటెను న్యాయనిగ్రహణకాఖయందు వేతనము లత్యధికముగ నున్నవనియు, మున్నుండు ఈకాఖయందే తగ్గింపు జరుగవలెననియు, ఇటీవలనే అడుగనిపెట్టని వేతనాభివృద్ధియొ సంగబడెననియు, ఇతరదేశములందు, చాల అభివృద్ధిచెందిన పా శ్చాత్యదేశములందే ఉన్నతన్యాయనిగ్రహణోద్యోగులకు సం తృప్తమునకు 2,000 ల పానుల కధికముగ నొసంగుటలేదనియు, ఈదేశమందు కోర్టులధికమగుకొలది వ్యాజ్యములు పెరుగుచు న్నవనియు, న్యాయము క్రమముగ జరుగుటలేదని పలికిరి.

గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు :—ఉపపాదనపై మాట్లాడుచు గ్రామములందు పంచాయతుల విధానక్రమమును గూర్చి ప్రసంగించిరి. ప్రజలు న్యాయమును బడయుటకు అధిక మను ఖర్చులపాలుగారాదు. ప్రజలకు న్యాయస్థానము లందు బాటులో నుండవలెను. అని పలికిరి.

క్రీకెటు పండెముల కొరకు హైకోర్టువారు రెండుదిన ములు శలవులనొసంగుటకుగూర్చి చర్చించుటకుగాను ఉద్యోగుల వేతనములు రు 68,400 లను రు 100 లచే తగ్గింపవలెనని కె. మాధవన్ నాయుడుగారు ఉపపాదించిరి.

గౌ. లామెంబరుగారు మాట్లాడుచు 1865 నుంచిపు లెట ర్చు పేటంటుచట్టముక్రింద హైకోర్టువారికి శలవులొసంగు అధి కారము గలిగియున్నదనియు అందుచే శాసనసభ వారు హైకో ర్టువారి చర్యను విమర్శించుట కధికారము లేదనిరి.

శ్రీనాథమూర్తిగారు మాట్లాడుచు హైకోర్టువారి చర్య నుగూర్చి సభవారు చర్చించుటను నిషేధించెడి స్టాండింగ్ ఆర్డరు లేదనియు, హైకోర్టు ఉద్యోగుల వ్యయమునకై రు 84.88 లక్షల రూప్యముల గ్రాంటును ఆమోదించవలెననిగ లామెంబరు గారు సభవారిని కోరియున్నందునను లామెంబరుగా గీధన మె ట్టు వ్యయపరుపబడుచున్నదియు తెలుపుటకు బాధ్యులుగనున్నం గునను హైకోర్టువారి చర్యను విమర్శించుటకు సభవారికి హక్కు గలదని పలికిరి.

డి. బి. కృష్ణన్ నాయుడుగారు పైయభిప్రాయముతో నేకీభవించిరి.

గౌ. లామెంబరుగారు మాట్లాడుచు భారత ప్రభుత్వ చట్టముక్రిందను, లెటర్సుపేటెంటు చట్టములనను హైకోర్టు వారికి శలవులొసంగు అధికారమున్నదనియు, వారట్లు గావించుటలో చట్టమునకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించియుండలేదని పలికిరి.

అభ్యర్థులు నిర్ణయమొసంగుచు ప్రభుత్వమువారి విష యమునకు బాధ్యులను అభిప్రాయమును తాముంగీరింపజాల మనియు, కాని హైకోర్టువారి కొసంగబడిన అధికారమును నాల్గులు చూయించిరను విషయమై చర్చించుటకు గ్రాంటున కామోదించవలెనని సభవారికి హక్కుగలదనియు పలికిరి.

కె. మాధవన్ నాయుడుగారు :—ఉపపాదనపై మాట్లా డుచు హైకోర్టు పనులు నిర్వహింపబడుచున్న విధము ప్రజ లనేకులకు అసంతృప్తిని గల్గించుచున్నదని పలికిరి. పనులధిక ముగనుండి, త్వరత్వర పనులు నిగ్గురింపబడక న్యాయమూర్తుల సంఖ్య అధికముకేయబడుచుండునట్టి ఈవిధముగ రెండు దినము లు శలవులొసంగుట శ్రేయముగారు. న్యాయవాదుల సంఖ్యాధ్య యులను డి.బి. టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారే హైకోర్టు వ్యవహారములు త్వరితముగలేవని బలికిరి. కావున ఇట్టి వ్యవ హారముక నెక్కుడుకాలము జరుగకండుటానను చూడవలెనని పలికిరి.

గౌ. లామెంబరుగారు మాట్లాడుచు హైకోర్టువారు తమకార్యముల శీఘ్రముగ నిర్వహించుట కేర్పాట్లు గావించుచు న్నారనియు, క్రీకెటుపండెములను చూచుటకు హైకోర్టున్యాయమూర్తులేగాక న్యాయవాదులు లేదితరు లందరను అభిలాష గన్నరచిరనియు పలికిరి.

డి. బి. యమ్. కృష్ణన్ నాయుడుగారు హైకోర్టువారి చర్యకు ఆక్షేపణ గైకొనిరి.

బషీగు అహమ్మదుగారు మాట్లాడుచు న్యాయవాదుల కోరికపైనే శలవులొసంగబడెననియు, శలవులకు బదులుగ మరిరెండుదినములుప్రసించేయుట కేర్పాటుగావించబడెను. కాన ఈయుపపాదన అనవసరమనిరి.

ఉపపాదన ఉపసంహరించుకొనబడెను. తాత్కాలిక హైకోర్టు న్యాయమూర్తుల ఉద్యోగము నుగూర్చి చర్చించుటకుగాను ఉద్యోగుల వేతనములు రు 68,400 ను రు 100 లచే తగ్గింపవలెననిగ శ్రీ సామివెంకటాచలంకెట్టి గారుపపాదించుచు హైకోర్టున్యాయమూర్తులు త్వరలో పను లుగావించుటానిన తాత్కాలిక న్యాయమూర్తు లనవరములేద ని పలికిరి.

గౌ. సర్. పి. సి. రామస్వామి అయ్యరు (లామెంబ రు) గారు ప్రత్యుత్తర మొసగినపిమ్మట ప్రతిపాదన ముపసంహరిం చుకొనబడెను.

ఈ సమయమున డిప్యూటీ అభ్యర్థురాలగు శ్రీమతి మత్తులత్తమ్మగారు రధ్యక్షత వహించిరి.

తెంపరరీజిట్టలు

సా. వెంకటాచలం చెట్టిగారు (కాం) హైకోర్టువందుతెం పరరీ జిట్టలను నియమించుటను నిందించుటకుగాను, రు 100 త గ్గింపు నుపపాదించిరి. సత్యమూర్తి టి. సి. శ్రీనివాస అయ్యం గార్లు బలపరచిరి.

లామెంబరు ప్రత్యుత్తర మొసగినపిదప వోటునకు బెట్టగా ప్రతిపాదన నెగ్గెను. 50 మంది అనుకూలముగను 13 మంది ప్రతికూలముగను సమ్మతుల నొసగిరి.

అంతటితో నాదినమునకు సభ ముగిసెను.

మధ్యపరగణాల శాసనసభ

జనసామాన్యమునందు విద్య వ్యాపింపజేయుట

నాగపూరు, మార్చి 21:—నేటిదినము మధ్యపరగణాల శాసనసభలో అనధికారసభ్యుల తీర్మానములపై చర్చ జరిగెను. ప్రజాసామాన్యమునందు విద్యను వ్యాపింపజేయుటకై 15 వేల రూప్యములు ప్రత్యేకింపవలయునని కె. పి. నైద్యగా రొకతీర్మాన ముపపాదించిరి.

పలువురు శాసనసభ్యులు తీర్మానమును బలపరచిరి. ఈ విషయమై ఆలోచించి ఒకవిధానమును రచయించెయుటకు వి ద్యాకాళామంత్రి విచారణసంఘము నేర్పరపవలయుననిజయ ములుగా రొకసవరణ నుపపాదించిరి. ఈసవరణను మంత్రిగారు పట్టికు ఇచ్చి పెక్కును దొక్కురుగారు బలపరచిరి. సవరణ అంగీ కరింపబడెను.

పిమ్మట వేసవికాలమున ప్రభుత్వస్థానమును నాగపూరు నుండి మార్చుపాడవరి ఒకతీర్మానము ఆమోదించబడెను. తీ ర్మానమునకు అనుకూలముగ 86 మంది ప్రతికూలముగ 19 మంది సమ్మతుల నొసగిరి. (ఆ. ప్రెస్)

మహాసూర్యవర్తి

ప్రత్యేకమైన యోగము. ప్రతివారికి అవసరమగుటకు తలతిరుగుట, నోటనీరూరుట, కాళ్ళుచేతులు, ముఖము, నోటి పూత, గుండెలలోమంట, మొదలగు వైద్యవికారమునకు వైద్య యుగము. శ్రీ ముక్త్యాలరాజువారి శంసానమున తీర్మానము నది-నెల తు 1-కి రు 5/-.

ఆర్షరసాయనశాల, ముక్త్యాల(తీర్థా).
ఇచ్చి గుడిట, రాజమండ్రి అని పంపవలెను.

చిలకమర్తి లక్ష్మీనృసింహకవి

షష్టి పూర్తి

ప్రభవ సంవత్సరభాద్రపదములో (24-9-1927) జయ గును. వారిగ్రంథములన్నియు 10 సంపుటములు అచ్చుగుచ్చువి. 10 సంపుటముల నెల 25 రూపాయిలు. చందాగ్రహణము అడ్వాం గుగా పంపవలెను. ఒకేమార్గుగ పంపలేని వారు దీర్ఘాస్తు తో రు 10 లున్న, మిగిలిన రు 15 లు నెల 1 కి రు 5 చొప్పు న మాడువాయిదాలుగానున్న చెల్లించవచ్చును. మనియార్డు ఖర్చులు చందాదారులే భరించవలెను. మొదట రిజిస్టరు చేసు కునే 500 మంది చందాదారులకు పోస్టుఖర్చులు మేమే భరించి 10 సంపుటములు పంపబడును. కొన్నిప్రతులే అచ్చుగుచ్చువి గనుక చందాదారులు త్వరపడవలెను. లక్ష్మీనృసింహంగారి నూతన గ్రంథములు:—

- (1) ప్రహ్లాద నాటకము.
- (2) కర్పూరమంజరి (రెండవ భాగము)
- (3) భాగవత కథామంజరి.

దర్శనానులు, మనియార్డులకు వగయిరాలు.

పా॥ గురుమూర్తి,

ఇచ్చి గుడిట, రాజమండ్రి అని పంపవలెను.

మదరాసు శాసనసభ

జైల్ల పరిపాలనపై విమర్శ

జైలీల కష్టములు

హైకోర్టు - సత్రికాస్వాతంత్ర్యము

చన్నపురి శాసనసభ్యులు నేటికొరకు 11 Xollలకు సమావేశమై జైల్ల పరిపాలనావిధానముపై చర్చజరిపి ప్రస్తుతము జైలుపరిపాలనములో గల లోపములను వివరించి, సంస్కరణమును సూచించిరి.

హైకోర్టు - సత్రికాస్వాతంత్ర్యము

"మదరాసు పిక్చర్స్" అను పత్రికపై చన్నపురి హైకోర్టువారు తీర్పునిచ్చి చర్చించుటపై రు 4,80,400 ల గ్రాంటును రు 100 లచే తగ్గింపవలసినదిగ శ్రీ సత్యమూర్తిగారు ఉపపాదనగావించుచు "పిక్చర్స్" అను పత్రిక హైకోర్టు తీర్పులను ప్రచురించుచుండెననియు, అందొక వ్యాసములో హైకోర్టు తీర్పునుగూర్చి విమర్శ వ్రాయబడగా దానిని ఆధారముగ తీర్పునిచ్చిన హైకోర్టువారు ఎట్టి విచారణకేయే ఆ పత్రికకు రిపొర్టుల నొసంగుట మానివేసి క్షమాపణగోరవలసినదిగ ఆజ్ఞాపించిననియు, విమర్శ సదుద్దేశముతో గావించినంతవరకు అది ఏమాత్రము దోషముగ పరిగణింపబడరాదనియు మరియు ఆ పత్రికాధిపతి తానేమి జెప్పకొననో విచారణగావించకయే ఇట్టిక్షేపవిధింపుట అక్రమమనియు హైకోర్టు కార్యములు సక్రమముగ నిర్వహింపబడవలసిన సత్వంత్రమును సదుద్దేశపూరితముగ విమర్శన ఆహ్వానింపవలెనని పేర్కొనిరి.

గౌ. లామెంబరుగారు ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు అధికారేకర రిపొర్టుతో ప్రభుత్వమువారి కెట్టిభాష్యతలేదనియు పేర్కొనిరి. అదియునుబట్టి హైకోర్టువారు లాజర్నలులకు కొన్ని సౌకర్యములు ఒసంగుచున్నారు. సాంప్రదాయముగను మర్యాదకొరకై ఈ సౌకర్యము లొసంగబడుచున్నవేగాని ఈ సౌకర్యములను బొందెడివారికి వారిపై ఎట్టిహక్కుగాని లేదు. అట్టి సాంప్రదాయములను హైకోర్టుకు ఇతరులకుగల ఆవ్యవస్థాపనమర్యాదలను సంబంధించినవిషయముల నీసభవారు చర్చింపబూనుట సమంజసముగాదనిపేర్కొనిరి.

జి. బి. కృష్ణకృష్ణయ్యగారు సత్యమూర్తిగారి అభిప్రాయముల నామోదించుచు మాట్లాడిరి.

ఇంతలో డిమాండుపై చర్చకు నిర్ణయించినకాల మతిక్రమించుచుచే అక్కణ్ణులు ఉపపాదనను వోటుకుట్టక పోయినవారి 51 అనుమాదురు 41 ప్రతిపక్షులకంటె ఆమోదించబడెను విషయ మొత్తము డిమాండువోటుకుట్టబడి ఆమోదించబడెను.

జైల్ల పరిపాలన - జైలీల కష్టములు

జైల్ల పరిపాలనను సంస్కరింపుటనుగూర్చియు జైలీలకు మంచి ఆదరణ నొసంగుటనుగూర్చి చర్చించుటపై జైల్ల పరిపాలనాభిగ్రాంటు రు 4,80,000 లను రు 100 లచే తగ్గింపవలసినదిగ శ్రీ సత్యమూర్తిగారు ఉపపాదించుచు జైల్ల పరిపాలనకుండుగల లోపములను జైలీల కష్టములు వివరించి జైలీల నెక్కుడు సానుభూతితో పీక్షించి జైలు పరిపాలనలో మానవ స్వర్ణమును విస్తరింపజేయవలెనని పేర్కొనిరి.

హోము మెంబరుగారు:— సమాధానమొసంగుచు ఇదివరకందయును జైల్ల శిక్షాస్థానములకు మాత్రమే పరిగణింపబడుచుండెననియు, జైల్లను సంస్కరించు సంఘము నూర్పుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నములు గావించుచున్నారనిరి. అధికారేతర ప్రేక్షకులు జైల్లకు పీక్షించవలసిన ముందుకే తెలియజేయవలసిన అగత్యముండరాదు. జైలీలకు వలయు అత్యవసరములన్నిటిని ప్రభుత్వమువారి సంగంలకు గాని భోగలాలసత్వమునకు వలయు సౌకర్యముల గలగజేయజాలరు. భారత జైల్ల సంఘమువారు గావించిన శిఫార్సులను ప్రభుత్వమువారు చాలవర కనుసరింపయత్నించుచున్నారు. జైలీల అవారము, పడకలు మొదలగు వసతుల నెక్కుడు శ్రద్ధతోగవరించి తగుపైన ఏర్పాట్లుగావించగలము. గౌ. సభ్యులుగావించిన సూచనలనున్నిటిని మనముండికొని న్యవహారములను తృప్తికరముగ పరిష్కరింపగల మని పేర్కొనిరి.

టి. ఆదిత్యారాయగారు జైల్లగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు జైలు పరిపాలనయందలి లోపములను వెల్లడించిరి. ప్రభుత్వమువారు జైలీలను సత్వంత్రమునరికట్టుట కెట్టిహక్కుగాని లేదనిపేర్కొనిరి.

జి. హరిసర్వోత్తమ రావుగారు:— ఉపపాదనను బలపరచుచు జైల్లలో పరిశ్రమలను గూర్చి

ప్రసంగించుచు జైలీలకు ఇష్టముగాని పరిశ్రమలందు బలవంతముగ జైలీలనుండి పనిరాబట్టబడుచున్నదనిరి. స్వల్పకష్టమును జేయవలసిన జైలీలకొందరుగలరు. అట్టివారికి నూలువడకు పరిశ్రమనొసంగవలసినదిగ ప్రభుత్వమువారికి సూచించుచున్నాను. నాజుకుగలకంబళ్ల నేత జెయిలుపీడినవిని సవరింప జైలీల కుపయోగకారిగనుండజాలదు గావున ఆపరిశ్రమను వరకేయవలెను. జైలీలకు అవసరముగ ఉడుపులనొసంగవలెను. ఆహారపదార్థములు కేవలము వైద్యులుజెప్పెడి ఆరోగ్య సిద్ధాంతములపైగాక జీవ్యావస్థలనుగూడ పదార్థముల నొసంగవలెనని పేర్కొనిరి.

కె. వి. ఆర్. సామినాయుడుగారు:— ఉపపాదననుబలపరచుచు హోము మెంబరుగారి ప్రత్యుత్తరము చాల ఆహ్లానితముగ నన్నది. కాని అది ఎంతవరకు ఆదరణయందు పెట్టబడనో తామెరుంగజాలమనిరి. జైలీలయొక్క అవసరము లెక్కియో ఇతరులకు తెలియుట చాలకష్టము జైలీలకొసంగెడి ఆహారము వారముదినములు గౌ. సామిత్తున కొసంగిన ఎట్లు ఇష్టపడెదరో తెలియజాలకున్నాను. (నవ్వు) చన్నపురి పేనిపేనియశీ (కాశాగృహము) యందున్న గ్రంథాలయములో పుస్తకములు జైలీలకొసంగబడుటలేదు. అన్నము ఇసుకతోన, రాళ్లతోడను నిండియుండును. రాళ్లు, ఇసుకక్రిందకిదిగుటకై జైలీలయన్నమును నీటిలోవై చితిండురు.

ఈ జైలీలపైయుండెడి అధికారులు హృదయములేనివారు పీరు జైలీలను మానవమాత్రులగ జూడరు. కాకాహారలకు సరియగు కాకాహారముమొసంగబడదు. యూరోపియన్ జైలీల సిగరెట్లనెవరు త్రాగవచ్చును కాని చుట్టత్రాగుట కలవాటుగల భారతీయజైలీలకు కొంచెముసాగానునిచ్చుటవలన అపాయమేమియు నుండదోదు. భోజనమువిషయమై ఎన్నియోమారులు ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుకొనినను ఎట్టి మార్పు జరుపబడియుండలేదు. ఈ సభయందలి ప్రతిసభ్యుడును తన సభ్యత్వకాలమందు జైల్లను తనిఖీజేయుటకు బూనుకొనిన చాలకష్టములు తొలుగునని పేర్కొనిరి.

బి. విశ్వనాథదాసుగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు జైలీలకొసంగు ఆహారము అధ్వాన్నముగ నుండుననిపేర్కొనిరి. మానవమాత్రుడైనవాడు తనజైల్లలో ఈబడుమారలను రుచిమాడవల్సిందగు. రాజకీయజైలీలకు మానవసహజముగ ఆదరణయొసంగబడుటలేదు. ఉప్పుమొదలగు స్వల్పపదార్థములుగూడ క్రమముగ ఒసంగబడుటలేదు. కావున సరియగుఏర్పాట్లుగావించవలసినది.

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు జైలీల ఆహారము, రోదితరవిషయములలో పడెడి కష్టములను వివరించిరి.

శ్రీ సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు:— ఉపపాదనను బలపరచుచు కోయంజివూరు జైలులో పూర్వముకంటె పరిస్థితులు కొంచెముభిన్నమై జేందననియు, కాని విచారణలో నన్ను జైలీలకికొరకు కోయంజివూరు జైలునందుంపబడుటచే నసతిచాలక, చాల చిక్కులు గలుగుచున్నదనిరి. మాట్లాడెడిలు కొందరు ఈజైలులో నివసింపుచున్నారు. మాట్లాడెయిండుట తప్ప పీరు గావించినదోష మేమియులేదు. వారిని వడలుట న్యాయము. జైలుపరిపాలనయం దెక్కుడు సానుభూతిని గవ్వరువలసినది పేర్కొనిరి.

హోము మెంబరుగారు ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు ఆహారవిషయములో తగిన ఏర్పాట్లు గావించు మనియు, కూరగాయలనేక జైల్లయందప్పటనే తోటలలో పెంపబడుచున్నవనియు పేర్కొనిరి.

సత్యమూర్తిగారు:— ఆహారగాయలన్నియు జైలునూపరింతుండెట్లు ఇండ్లకు జేరును. (నవ్వు)

హోము మెంబరుగారికిను మాట్లాడుచు కోయంజివూరు జైలునందు పరిస్థితులభిన్నమై జేండుటను సభ్యులే అంగీకరించిరియు, ఇతర సంస్కరణములు త్వరలో విచారించబడగలనని పేర్కొనిరి.

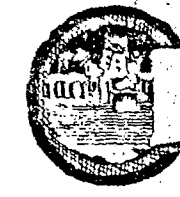
పిమ్మట ఉపపాదన వోటుకుట్టబడి పోలుగ కొనగరి అనుమాదురు, 49 ప్రతిపక్షులు రోటుచే విశిష్టయెను.

"మలబారు విప్లవజైలీలను విడుదల జేయుటనుగూర్చి చర్చించుటకుగాను రు 34600 లను రు 100 లచే తగ్గింపవలసినదిగ కె. మాధవన్ నాయుడుగారు ఉపపాదనను నడిపించిరి.

కొంతచర్చ జరిగినపిదప అక్కణ్ణులు నిర్ణయమొసంగుచు జైలీలను విడుదలజేయు విషయము, శిక్షనతగ్గింపు విషయములా మొదలగు ప్రసంగంబింపవలసినవియు జైలుపరిపాలనతో మాత్రమే హోము మెంబరుకు సంబంధముగలవనియు కావున ఈ యుపపాదన క్రమమైనదిగాదని నిర్ణయమొసంగిరి.

అంతట సభ్యులు భూహారములకు లేచిరి.

అలహాబాదు, మార్చి 21:— సంయుక్త పరగణాల శాసనసభ ఎన్నికల సదస్సుమున 16 దాఖలుదేరినవి.

మదరాసు శాసనసభ

రాకపోకలు:— ఫారెస్టు డిప్ టి కన్స్ట్రక్టరును టైగర్ మనుగారు గతిరాత్రి కోయంబత్తూరుకును, శ్రీ వెంకటగిరి మహారాజుగారు వెంకటగిరికిని ప్రయాణమైరి.

నేటిదినము, శ్రీమంచి యిండియా గవర్నరుగారగు గౌ. డైరీలాట్ గారు సపరివారముగా చంద్రనాగూరునుండియు, విజయనగరం రాజాగారు విజయనగరం నుండియు, డెప్యూటీ ఎక్సైజు టెంటు ఇన్స్పెక్టరుగారు బి. ఎ. హార్సె గారు బొంబాయి నుండియు వచ్చిరి.

ఆరోగ్య ప్రకాశిని

సంపాదకుడు: శ్రీయుత మద్దూరి చలయ్యపంతులుగారు ఈనూతనాంధ్రసచిత్రవారపత్రికను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. మొదటిసంచిక 19-8-27 శనివారమునాడు వెలువడినది. కార్యస్థానము ఏలూరు. చందా సాలను రు 2-8-0 దీనియందు ఆరోగ్యవిషయములేగాక వార్తలు చిత్రకథలు పరిశ్రమలవృత్తాంతములు మున్నగునవిగూడ ప్రకటింప బడుచుండును. చలయ్యవారు మేనేజరు ఆరోగ్యప్రకాశిని ఏలూరు అని వ్రాయవలెను.

తిరువూరు కొంగుభిద్దుడిపో - తిరువల్లిక్కేణి

ఈనెల 21 తేదిన తిరువల్లిక్కేణిలో పైచెప్పిన భిద్దుడిపో ప్రారంభోత్సవము యన్. సత్యమూర్తిగారిచే నొనర్పబడెను పై డిపోయెక్కు సంస్థాపకులు తమకు శిరపరివరములనియు యాడిపో తిరువల్లిక్కేణి నివాసులకు వలయు అన్నిరకముల భిద్దుడు సప్లయిచేయగలరని సత్యమూర్తిగారు రుపన్యసింపిచెప్పిరి. డిపోయెక్కు మ్యానేజింగ డైరెక్టరులగు కే. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యరు బి. ఏ. గారు సత్యమూర్తిగారికిని సమావేశమైన ప్రముఖులకును వందన మాదరించిరి.

తిరువూరు కొంగుభిద్దు వస్త్రములు తిరువల్లిక్కేణి ప్రజలకు లభింపజేయుటకై ఆశీరకరముల సాగపైన పసంయగల వస్త్రముల తెప్పించి సప్లయిచేయుటకై యీ డిపో స్థాపింపబడినదని చెప్పిరి.

చెన్నపురి ఆంధ్రనాటకసభ

పైసభవారు 20 వ తేదీ ఆదివారమునాడు విక్టోరియాపురముందరమున "శివాజీ" అను నాటకమును ప్రదర్శించిరి. ఈ నాటకములో ముఖ్యపాత్రధారియగు శివాజీ భూమికను దాల్చిన కామాక్షి నుందరకాస్త్రీగారు జూపిన నటనావిశేషములు యెంతయు కొనియాడ దగినవనియే నుడువగలను. కథానాయికయగు "శోమవారి" అను యొక మహమ్మదీయ స్త్రీ, తన్ను (శివాజీని) పరిపరివిధముల మోహింపుచు, తన అభిలాషను నెరవేర్చుమని చెంతకు వచ్చుచున్న కొబ్బరి శివాజీ మాతృభావమున "అమ్మా"యని సంబోధించుచు తనవోటి భవరాష్ట్రనిరుదను దుష్టశిక్షణ, శిష్టరక్షణతోబాటు రాజ్యస్థాపనమే ముఖ్యమనియు, పరస్త్రీ మాతృసమానురాలనియు చెప్పిన నీతిపద్యములు ప్రతిప్రేక్షకునకు బిప్పదములయ్యెను. మరియు ఔరంగజేబు భూమికను దాల్చిన వెదురుమూడి శేషగిరిరావుగారు వయసున పెద్దవారయ్య, దర్బారునందు సామంతప్రభువులు కానుకలు దెచ్చియిచ్చుచుండ వారినంగరిని తగువిధముల అశీర్వదించుచు, చిట్టచివరికు నిండుసభలో శివాజీ తగుమర్యాద చేయనందున తత్వమయ్యన జూపినక్రొధము యెంతయుజూడదగినదియో. అదకోపమున శివాజీని చెరపట్టుదని ఆజ్ఞాపించిన శివి, భూమికను హిమమాసానీ భావలో ఉచ్చరించుచు అంధు కనబరచిన శౌర్య దైర్యములు గూడ కొంతమట్టుకు పోషి చెప్పినవనియే చెప్పవలెను. శోమవారి సారభూమికను దాల్చిన జి. రామచంద్రయ్యగారుకూడ ప్రేక్షకులను యెంతయు ఆకర్షించిరి. పై పేర్కొనినవారే గాక తదితరభూమికలను ధరించినవారు కూడ తమతమ భూమికలను చక్కగాపోషించి మొత్తమునూడ నాటకము సంతతని జయప్రదముగా ప్రదర్శించిరి. ఆంధ్రుల జనసంఖ్య తక్కువగానంపు యీ చెన్ననగరమున నెలకొక నాటకము నొప్పున ప్రదర్శించుచు ఆంధ్రులకు తమనాటకములయొక్క ప్రాముఖ్యమును కనుబరచుచున్న పైఆంధ్రనాటకసభవారి కెంతయు వందనములు.

భార్యుడు

బెంగాలు నిర్బంధితులు

హోంమెంబరు ప్రకటన

“మొట్టమొదటినుండియు బెంగాలు క్రిమినలు లా అమెండు ఆక్టక్రింద కారాగృహములందుంచ బడిన 171 మందిలో 75 మంది తమ గ్రామములలోను 13 గురు స్వగృహములలోను నిర్బంధమున నుంచ బడిరి. 26 గురు విడుదల చేయబడిరి. ఇప్పుడు కారాగృహమునందు 54 గురు మాత్రమే యున్నారు”

నూతనశిక్షనగరము, మార్చి 21:— హోంమెంబరుగారు పునరుద్ధరణను వైసెనుక నేడు భారతశాసనసభ తిరిగి సమావేశమయ్యెను. ప్రశ్నోత్తరము లొకగంట జరిగినపిమ్మట హోంమెంబరు బెంగాలు నిర్బంధితులగుర్చి యొక ప్రకటనను గావించెను. బైటిలింగ్ నెక్కువగా విడుదల చేసెదరా యని పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగా రడిగిరి. ఇట్లు క్రమక్రమముగా విడుదల చేయుపద్ధతి లాభకారి యయ్యెనేని ప్రజాక్షేమము ననుసరించి వీలైనంత శీఘ్రముగా అందరును విడుదల చేయబడుదురని హోంమెంబరు బదులు చెప్పెను.

హోంమెంబరు ప్రకటన

నేడు భారతశాసనసభయందు సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డెమెనుగారు ప్రకటనను గావించుచు నిట్లుచెప్పిరి:—

పంగరాష్ట్రమున జరుగుచున్న విప్లవోద్యమ కుట్రలను బంధమున బెంగాలు క్రిమినలు లా అమెండు ఆక్ట 3 వ రిస్కల్లే మనుక్రింద నిర్బంధము నందుంచబడిన వారివిషయమై, ప్రజాక్షేమమున కెంతకాల మవసరమో అంతవరకే అట్టివారిని నిర్బంధములో నుంచవలెనుగాని అంతకుమించి యుంచ గూడదనియే యిదివరకును యిప్పుడును ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయమై యున్నది. విప్లవోద్యమము కుట్రలు ఇంకను తీవ్రముగా జరుగుచున్నవని ప్రభుత్వమువారికి నమృతమగుటచేత విడిచిపెట్టిన వెంటనే తప్పక కుట్రలలో చేరునట్లుగా కనబడుచున్నవారిని విడుదలచేయుటకై యిప్పుడెట్టి ప్రయత్నమును గావించగూడదని ప్రభుత్వమువారు తలంచుచున్నారు. తమ కొనసంగడు స్వాతంత్ర్యమును దుర్వినియోగపరుపనట్లుగా కనబడుచున్నవారిని తప్పక సాధ్యమైనంత త్వరలో విడుదల చేయవలెననియే ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము. వెనుకటి నడతనుబట్టియు ఎట్టివరకులను కోరకయే విడుదల చేయుటకు వీలు లేనట్టివారిని శిక్షనుండి కొంత నిర్బంధము తగ్గినట్టి ప్రదేశములకు బంపుటకు బెంగాలు క్రిమినలు లా అమెండుమెంటు ఆక్ట ప్రభుత్వమువారికి అధికార మొసగుచున్నది. ఈ తరగతికి చెందినవారు ప్రశ్నోత్తరముగా ఒక గ్రామములో గాని వారి ఇంట్లలో గాని నివసించుటకై పంపబడుదురు. ఈ ప్రకారముగా గ్రామములను ఇంట్లను పంపబడినవారియొక్క నడతను ప్రభుత్వమువారు ఎక్కువకప్పుడు పరీక్షించుచు ఇట్లులెంతకాల మింకను నిర్బంధమున నుంచవలయునో నిర్ణయించుచుదురు. ఈ ప్రకారముగా చర్య యిప్పటి కెంతవరకు జరుపబడినదో మీకు తెలుపగలందులకై మొట్టమొదటి నుండి బెంగాలు క్రిమినలు లా అమెండుమెంటు ఆక్టక్రింద నిర్బంధమున నుంచబడిన 171 మందిలో 75 మంది గ్రామములలో 13 గురు స్వగృహములందును నిర్బంధింపబడినవి చెప్పవలసియున్నది. 26 గురు విడుదల చేయబడిరి. ఇప్పుడు జైలులలో నున్నవారిసంఖ్య 54. మూడవ రెస్టలేషను క్రింద అరెస్టుచేయబడిన 31 మందియు బెంగాలు క్రిమినలులూ అమెండుమెంటు ఆక్టక్రిందికి మార్చబడిరి. వారు పైసెప్పబడిన సంఖ్యలలో చేర్చబడి యున్నారు. ఇప్పుడు జైలులో రివ రిస్కల్లేవన్ క్రింద 16 మంది యున్నారు. కచ్చి 2½ సెలలో బెంగాలు ప్రభుత్వము వారు ఆక్టక్రింద గ్రామములందును ఇంట్లందును నివసించుటకై 19 మందిని పంపియున్నారు. 7 గురిని విడుదలచేసియున్నారు. ఇంకను రివ రిస్కల్లేవన్ క్రింద నిర్బంధమున నున్నవారినిగూడ ప్రభుత్వమువారు లాలో విడుదలచేయున్నారు. అనారోగ్యకారణములచేత యీ రాజకీయపైడిలలో నొక్కరివిషయమై అలోచించుచున్నారు. మరి నలుగురిని జైలునుంచుదురుట యిక అవసరమేలేదని తలంచుచున్నారు. అందువలన బెంగాలు క్రిమినలులూ అమెండుఆక్టక్రింద వీరిని గ్రామములకు బంపుటకు గాని రివ రిస్కల్లేవన్ క్రింద వారిపై నున్న వారంటలు కొట్టవేయబడుచున్నవి. ఇట్లు గ్రామములందును స్వగృహములందును ఉంచబడినట్టి వారి నడతను ప్రభుత్వమువారు నిరంతరము పరీక్షింపవలసియుండును. అట్టివారు తిరిగి విప్లవోద్యమములందు చేరుచున్నట్లుగా ప్రభుత్వమువారికి తోచినచో తమయధికారముక్రింద వారిని తగురీతి శిక్షించుటకు ప్రభుత్వమువారు అంగదు.

భారతశాసనసభలో తీర్మానముగావింపబడినప్పటి నుండియు ఎవ్వరైన విడుదలచేయబడిరా యని పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగా రడిగిరి.

హోంమెంబరు:— ఈ నలుగురును విడుదలచేయబడుదురు.

పండితమోతీలాలు:— మరతులు లేకుండనేనా?

హోంమెంబరు:— కాదు, మరతులు లేకుండాకాదు.

డాక్టరు గౌరు:— ఆ విడుదల చేయబడు నలుగురు ఎవరు?

వారిని విడుదలచేయుటకు పూర్తియైన యేర్పాట్లు జరిగేవరకు వారి నామముల నుదాహరించుట ప్రజలకు తేనుకగమైన విషయముగానని హోంమెంబరు చెప్పెను.

డాక్టరు గౌరుగారు:— ఈ సభలో గావించబడిన తీర్మానములకు ఫలితముగానేనా వారి నిష్పాదు విడుదలచేయ తోవునది?

హోంమెంబరు:— ఈ ప్రశ్నలను విచారించునప్పుడు ప్రభుత్వమువారు ఈసభలోను ఇతరప్రదేశములందును తెలుపబడిన ప్రజాభిప్రాయమును లెక్కలోనికి తీసుకొనిరి.

షాఫీ:— సర్వేంద్ర చంద్రమిత్రగారు విడుదలచేయబడిరా?

హోంమెంబరు:— నాకు తెలిసినంతవర కీ నలుగురిలో ఆయనపేరు లేదు.

కరెన్సిబిల్లుపై చర్య

పిమ్మట కరెన్సిబిల్లుపై తిరిగి చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. నవరకు యొక్క విలువ రు 18-5-4 లాండవలెనని ఛెట్టికారు తెచ్చిన సవరణ మరీకొంతనేపు చర్చింపబడిన పిమ్మట త్రోసివేయబడెను. ప్రతిపక్షముగా 63 గురును అనుకూలముగా 49 మందియునప్పుడును డిలివరి. రెండవక్లాజునసవరణ జేసినపిమ్మట సభవారు 2, 3 క్లాజుల నామోదించిరి. ట్రాయిత్మానిక పరిమాణము ననుసరించి రూపాయకు 8. 47512 గ్రాయిసులనొప్పున నాణెమునందుగల బంగారముప్రకారము ప్రభుత్వమువారి కరెన్సిబిల్లులలోగాని సబుప్రెజర్వేగాక ప్రతిట్రజర్వే ఆఫీసునందుగాని బంగారునాణెములు 1927 సెప్టెంబరు 30 తేదీవలె తల పుచ్చుకొనబడునట్లుగా సర్ మేజిస్ట్రేట్లొక్కటాగి తీర్మానముపై 2 వ క్లాజు సవరణచేయబడెను పిమ్మటనభవారు ఫలాహారమునకు లేచిరి.

బంగారమును ధారాళముగా ప్రవహింపజేయుట ఫలాహారాంతరమున 5-వ క్లాజు విచారణకువచ్చెను. హిందూదేశమునుండి బయటికిని బయటినుండిహిందూదేశములోనికిని బంగారును ధారాళముగా ప్రవహింపజేయుటకై తులము రు 28-4-4 నొప్పున 40 తులములకు తక్కువకాకుండా ఎవ్వరైనను బొలబొయిలోగాని, కలకత్తాలోగాని, బంగారమును కొనవచ్చుననియు, అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు తమ కిష్టమైనట్లుయిన. లండనులో వెంటనే బంగారమును బట్వాడాచేయగలందులకై యేర్పాటు చేయవలెననియు శేష అయ్యంగా రొకసవరణ నుపపాదించిరి. సర్ బాసిల్ గారు బంగారు ప్లాండ్ డిట్టబిల్లు అమలులోనికి వచ్చేలోగా సాధ్యమైనంత యెక్కువగా బంగారమును సంపాదించుట కరెన్సి అధికారుల విధియనియు, అట్లు జరిగినట్లయిన 1931 జనవరి మొదటి తేదీనాటికి బంగారు మారకమును, లోహమును ఒకసంగట ప్రభుత్వమువారి యిష్టప్రకారముగాక విధిగా జరుగనని చెప్పిరి.

బ్లాక్టుగారి సవరణ

అటుపై సర్ బాసిల్ బ్లాక్టుగారు ఒక క్రొత్తక్లాజు ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు విధిగా బంగారము నమ్మకవలెనని నూచించుచున్న సవరణను 5 వ క్లాజుకు చేర్చి ఉపపాదించిరి. ఆ క్రొత్త క్లాజు ఏమనగా:— “1086 తులముల విలువ బంగారమునకు తక్కువగా కాకుండకొరినట్లయిన ఎవ్వరికైనను సభాయుతుడగు గవర్నరు జేసరలు కలకత్తా కరెన్సి కంట్రోలరు ఆఫీసులోగాని బొంబాయి డిప్యూటీ కరెన్సి కంట్రోలరు ఆఫీసులోగాని బంగారము నమ్మకవలసియున్నది. తుల

ము బంగారము రు 28-3-10 నొప్పున బొంబాయి టంకసాల యందు అమ్మకవలసియున్నది. తేదీని కంట్రోలరుగాని డిప్యూటీ కంట్రోలరుగాని యిష్టపడితేని లండనులో వెంటనే బంగారమును బట్వాడా చేయునట్లుగా ఏర్పాటు చేయవలెను.

(2) వ సబు సెక్షనులోని మరతులనుసరించి సభాయుతుడగు గవర్నరు జేసరలు ఎప్పటి కప్పుడు బంగారు మారకపురేటులను నిర్ణయించుచు, ఇండియా గెజెటు నందు ప్రకటింతురు.

బంగారమును, బంగారు మారకమునుగాని కొనుట, కొనేవారి యిష్టములోలేక ప్రభుత్వమువారి యిష్టమువీడ ఆధారపడి యున్నదని కేల్కారుగారు సర్ బాసిల్ గారి సవరణ నడుపెట్టిరి. పిమ్మట సర్ బాసిల్ గారి సవరణ ఓటుకు పెట్టబడి అంగీకరింపబడెను.

1931 జనవరి 1 తేదీనుండి రూపాయను మారకములోగాక బంగారముతో జతకల్పవలెనని ఛెట్టిగారు తెచ్చిన సవరణ సాధ్యమైనంత ఎక్కువమందికి సంప్రీక్షింపకముగా గాంధీ రూపములో రిజర్వబ్యాంకు బంగారు బుల్లియన్ ప్లాండ్ డిట్టబిల్లు తీసుకొని రాబడునని సర్ బాసిల్ గారు జవాబు చెప్పిరి. ఛెట్టిగారి సవరణ ఓడిపోయెను. బంగారములేక బంగారు నాణెములమారకము అన్నియున్నమాటలను బంగారు మారకముని మార్పుట కందరును అంగీకరించిరి. చర్చ సమయమున మాట్లాడిన మాట లెవ్వరికైన కష్టముగనుండనేని తమింప కలసినదని కోరుచు బిల్లును సవరణ చేయబడిన రీతిగా నామోదించవలసినదని సర్ బాసిల్ బ్లాక్టుగారు కోరిరి.

మాడుసంవత్సరములక్రిందట తానే పనికిరాదని చెప్పిన ఛెట్టరథ్ రిజర్వబ్యాంకు రభాచక్రమునకు మిమ్ము సర్ బాసిల్ బ్లాక్టుగారు బంధించజూచుచున్నాడని చెప్పుచు సర్ విక్టరు సానునుగారు బిల్లును త్రోసివేయవలెనని సభవారికి సలహాచేసిరి.

కరెన్సికమిషనువారి శిఫారసులే అంగీకరింపనప్పుడు కరెన్సి లీస్ అభిప్రాయములను అంగీకరించుట కసలే కారణము లేదని ఛెట్టరు సుహృద్దగారు చెప్పిరి.

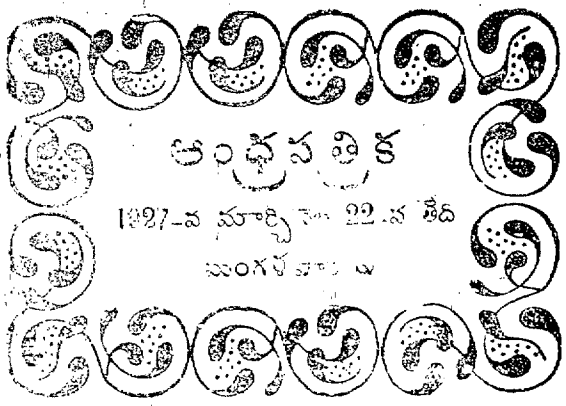
జమ్నాదాసు మెహతాగారు 18 సెన్సిల మారకము పనికిరాదని తమకారణములను తిరిగి చెప్పిరి. ఇందువలన 80 కోట్ల నష్టముచెసిననియు అధికారేతరుల కెవ్వరికి నిది యిష్టము లేదనియు చెప్పిరి.

రేపు భోజనాంతరము కూర్చుండి వ్యవహారమును ముగించుకొనవలెననిచెప్పి అడ్డుకుండు సభను నిలిపివేసినప్పటికి జమ్నాదాసుగారింకను ముగింపలేదు. (అ. ప్రె.)

ఇంచూరు, మార్చి 21:— ఒక పతన వార్తరుచెప్పినమాట వివరమున 4 గురు పతన వార్తరును ఇంచూరు ఏ జైన్స్ జయిలలో కొట్టిరి. మిగిలినవార్తరులునుచ్చి ఆవార్తరును రక్షించిరి. 7 గురు పతనములుగాయపడిరి. ఆసిస్టంటు జైలురు ఈ పరిశిక్షలందుండి జెయిలరు రెండవ ప్రక్కపతనలు అణచి యుంచెను.

ఆంధ్రనటప్రకాశిక నిర్దేశలగు
బ్రా పసుమర్తి యజ్ఞ నారాయణశాస్త్రిగారి
“సావిత్రీ” (6 అంకముల నాటకము)
మొదలు 1-0-0 మాత్రమే పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. వర్తకులు ప్రత్యేకధరలు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.
కార్యదర్శి, విద్యత్సర్వాసభ, బుద్ధరు.

నోటీసు
తమకు తాముకా తామిరాడ అగ్రహార గ్రామంలో జేంచేయున్న క్రిస్టియన్ మతసంగీతాన్ని ఆలయములకు ప్రస్తావించుట కావలసియున్నదనిని అందుకు గాను తామిరాడ అగ్రహార కాపురములు చెరుకు మిల్లి సంగయ్యగారు (2) వేలూరి లక్ష్మీనారాయణగారు (3) రామన్నపాలెం కాపురముడు అండ్ విశ్వనాథం గార్లలో యెవరి నయినను ఒకరిని ప్రస్తావించుట చేయించవలసినదనిని
నర్సాపురం సబుకొర్టులో
O. S. 58/23 రు దావాతోని
వాదులు పిటిషను దాఖలుచేసిగారు.
సదరు పిటిషను 28-3-27 తేదీకి హాయిదా చేయబడి యున్నది.
కనుక ఆక్షేపణ లున్నవారు వాయిదాతోజన భారతీయ కునవి చేసుకోవలెను.
నర్సాపురం, పల్లూరి వెంకటేశాపు బి. ఏ. టి. యల్.
2-2-27.
ప్రొటోల్ల పక్షిగు.

మద్రాసు మంత్రాలు

శ్రీశ్రీశ్రీ

మద్రాసు మంత్రాలపట్ల విశ్వాస రాహిత్యమును వెల్లడి చేయవలసిన సందర్భమున, కాంగ్రెసుపక్షమువారు జూపిన వైఖరికి వారినభినందింపజాలము. కేవలము రాజకీయపు ఎత్తులవలనను, లాభనష్టముల తూకమువలనను, ఏజాతిగాని, ఏపక్షముగాని ముందుకు బోజాలదు. ధైర్యము వహించి, అపాయము నెదుర్కొనవలసిన సమయమున లాభనష్టములను పరిగణించక సాహసము జూపుటచేతనే, ఏపక్షముయినను దేశమును త్వరితముగ గమ్యస్థానము చేర్చగలదు. శాసనసభలో కాంగ్రెసు పక్షము ప్రవేశించిన కారణము, ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానమును బలపరచుటకు గాక నిరోధించుటకే యనుటకు సందియములేదు. లేనియెడల కాంగ్రెసుపక్షమునకును ఇతర పక్షములకును భేదమే గనుపించదు. గౌహతి కాంగ్రెసు తీర్మానము స్పష్టమగు రీతిని, శాసనసభ్యుల కర్తవ్యమును విధించెను. ఆంధ్రరాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘమువారు గూడ దీనిని బలపరచిరి. ఇతర రాష్ట్రములలో, కాంగ్రెసు పక్షమువారు మంత్రుల వేతనములకు వ్యతిరేకముగ వోటుజేసి తమ విధిని నెఱవేర్చిరి. మధ్యరాష్ట్రములందు, పూర్వపు కాంగ్రెసు ప్రముఖులే మంత్రులుగ నున్నను, కాంగ్రెసు పక్షమువారు తమ ధర్మమును నిర్వర్తించుటకు వెనుదీయలేదు. నంగదేశమునందు గూడ, యిట్టి స్థితియే తటస్థించెను. సర్ అబ్దుల్ రహీం షాహి కాంగ్రెసు పక్షముతో చేతుల గలిపి వేతనములను నిరాకరించినపుడు, చక్రవర్తి మంత్రిబోలు కాంగ్రెసు సభ్యులకు కంటకముగ నుండునని జితేంద్రలాల్ బెనర్జీగారికి తెలియును. రహీంగారితో చేతుల గలుపవలసి నచ్చుట ఎంతకష్టమో వారికి తెలియును. అయినను కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి వారు తమ విధిని నిర్వహించక తప్పినదిగాదు.

ఇంతవరకు గౌహతి కాంగ్రెసుతీర్మానము సంక్షిప్తముగా గమనించి కాంగ్రెసు పక్షమువారు నిర్వహించిరి. మద్రాసు, బెంగాలు, బీహారు మున్నగు రాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు పక్షమునకు తగిన బలమున్నను వారు మంత్రివర్గము గాసింపకబోయిరి. మద్రాసునందు కాంగ్రెసుపక్షమువారిని మంత్రులుగ నుండునోరను నాయకులు సి. వి. నరసింహరాజగారు నిరాకరించి, దేశక్షేమమునకు పాత్రులయిరి. కాని రెండవభాగమును చెల్లించవలసిన తరుణ మౌనమునకునుండి కాంగ్రెసు పక్షమువారు వెనుదీసిరి. ఇతరరాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు పక్షము వారు తలపెట్టినను మంత్రులను ఏర్పించుటకు వీలులేకుండెను. చెన్నరాజధానిలో నటుగాక మంత్రులను ఏర్పించుట కనుకూలవాకాశ మేర్పడెను. కాంగ్రెసుపక్షము తాటస్థము వహించుటకు తత్పర నాయకులగు సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు చెలిపిన హేతువులు సమంజసము గాజాలవు. కాంగ్రెసుపక్ష చర్యలన ఏవిధమగు మంత్రివర్గమును ఏర్పఱుప వీలుండదని దోచినపుడు మంత్రులకు వ్యతిరేకముగ తాము వోటుజేసెదమని, వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు సూచించిరి. ప్రస్తుత సమయమున అట్టి యుద్దేశ్యము నెఱవేరదుగాన, తాటస్థము వహించుట యవసర మయ్యెనని వీరు చెలిపిరి. గౌహతి కాంగ్రెసు తీర్మానమునందు, ఏ విధమగు (any ministry) మంత్రివర్గ మను పదముల నుపయోగింపలేదు. (a ministry) అను పదముల నుపయోగించుటచే, ప్రతిమంత్రివర్గముపట్లను కాంగ్రెసుపక్షము వారికి విధముననే ప్రవర్తించవలయునని విధిగలదు.

అందుచే, ఏ కారణముచేతనయిన నేమి కాంగ్రెసుపక్షము తన విధిని నిర్వహించజాలక బోయెనని జెప్పవచ్చును గాని, గౌహతి కాంగ్రెసు తీర్మానము ప్రకారము మెలగెనని సమర్థింప వీలులేదు. మరియొక సమయమునందు, మంత్రివర్గము శ్రేష్ఠ పాత్రకొనినవిమ్మట, కాంగ్రెసు పక్షము విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానమును ప్రతిపాదించి జయింప గలుగునని నమ్ముట కాధారము గనుపించదు. మంత్రులపట్ల కాంగ్రెసుపక్షమువారు విశ్వాస రాహిత్యము జూపుటచే, మంత్రు లోడిపోయినను వారు విపరీతార్థము నేయుటకు వీలుండెడిదిగాదు. ఏలనన ప్రస్తుత మంత్రులపై వ్యక్తిపరముగ కాంగ్రెసుపక్షమువారు రెవరికిని ద్వేషములేదు. సత్వర స్వరాజ్యనిధితే, కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారముగ, కాంగ్రెసుపక్షమువారు వోటుజేసినందులకు, స్వతంత్రపక్షమువారు రయినను సంతసింపకమానరు. గత శనివారమునాడే, అన్ని పక్షములవారును గలిసి రాష్ట్రము స్వపరిపాలన తీర్మానము గావించియుండిరి. ద్వంద్వ ప్రభుత్వము బనికిరాదని ఎల్లరును గోరియుండిరి. సోమవారమునాడు ద్వంద్వప్రభుత్వము కొనసాగుట కవకాశ మిచ్చిరి. కాంగ్రెసుపక్షమువారు జూపినవైఖరి ఎంత శోచనీయ మయినను జట్టిసుపక్షమువారు జూపిన కారణములుమాత్రము నిస్సారములని చెప్పవచ్చును. సంస్కరణములను నిర్వహించెదమనియు అసహాయముగాని నిరోధముగాని బొత్తుగ బనికిరాదనియు ఎలుగెత్తిచాటిన జట్టిసుపక్షమువారిమారు మంత్రుల పట్ల అవిశ్వాసము జూపనేల? కృష్ణన్ నాయకుగారు మంత్రుల పర్యటనము నాడేపించిరి. జట్టిసుమంత్రులంతకన్నను ఎక్కుడు తరుచుగ దిరిగియుండలేదా? ప్రజలహక్కులను నిష్కరుణతో భగ్నపరచియుండలేదా? జట్టిసువర్గమువారు, పరిపాలన విషయమై స్వతంత్రమంత్రుల నాడేపింప బనిలేదు. సాంఘిక ద్వేషము నాధారముగ జేసికొనక ప్రజాశయముల పట్ల సానుభూతి నయినను జూపుచు స్వతంత్ర మంత్రులు జట్టిసుమంత్రులకన్న నెక్కుడు విశాలదృష్టితో ప్రవర్తించుచున్నారనుటకు సందియములేదు.

కాంగ్రెసు పక్షమువారిలో కొందరు విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానము వోటుకు వచ్చునరేకే లేకుండుటజూడ గౌహతి తీర్మానము విఫలమయినందుకు చింతించువారు గలరని యూహింపవచ్చును. జార్జి జోసెఫ్ గారు కాంగ్రెసుపక్షమువారిని మంత్రివర్గపు

గూడ నంగీకరింపవలయునని మరియొకమారు గోరియుండిరి. శాసనసభా ప్రవేశమువలన గలిగెడి నష్టము వెల్లడియగుచునేయున్నది. కాంగ్రెసుపక్షము వారు మంత్రుల వేతనములను నిరాకరించిన మాత్రాన, స్వరాజ్యము లభించునని మేము నమ్ముటలేదు. అయినను గౌహతి తీర్మానమును కాంగ్రెసు పక్షము సభలకు గావించుచో కాంగ్రెసు ప్రతిగ్ఘయినుమడించెడిది. బెంగాలునందును, మధ్యరాష్ట్రములందును వెనుకటిమారు మంత్రులను త్రోసివేచినంతమాత్రాన, స్వరాజ్యము చేరువకు వచ్చియుండలేదు. కారణమేమి? శాసనసభలలో జరిగెడి క్షేపలును, ప్రదర్శనముగ మాత్ర మక్కరకు వచ్చును. ప్రజల యసమ్మతిని నివి బలముగ చెల్పును. ప్రజలలో యుత్సాహము గలిగింపవచ్చును. కాని అందు కనుగుణ్యముగ ప్రజలయందైకమత్యమును, నిర్మాణదీక్షయు ప్రబలిన గాని ప్రయోజనముండదు. నేడు చెన్నరాజధానియందు శాసనసభలకు లోపలను వెలుపలను గూడ పరిస్థితులు నిరుత్సాహకరముగ నున్నవి. శాసనసభలలో, నిరోధ మడుగంటినది. వెలుపల నిర్మాణ కార్యక్రమము కడు మందముగ నడుచుచున్నది. కొంతకాలముక్రిందట, ముందుకువచ్చిన ఆంధ్రదేశము మరింత వెనుకబడుచున్నది. స్వరాజ్యశయమును మరచి, స్వల్ప ప్రయోజనములను ప్రజలు వాంఛించుటచే, దేశపరిణామము అంధకార నిమగ్నమయియున్నది. స్వతంత్రమంత్రు లికమీద దిగులు వీరి నిర్భయముగ సంచరింపవచ్చును. శాసనసభ వారు ఎక్సైజు గ్రాంటునందు తగ్గుదల నంగీకరించినపుడు, మంత్రుల యునికి కుపద్రవము గలిగెను. రిజిస్ట్రేషను విషయమున తగ్గుదల తీర్మానము నిరాకరింపబడినపుడు మాత్రము, మరల కొంత నిబ్బర మేర్పడెను. విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానము నిరాకరింపబడుటతో, మంత్రుల యిబ్బందులన్నియు దీరెను. ద్వంద్వప్రభుత్వమునకు స్థిరస్థాయి జక్కినది. ద్వంద్వ పరిపాలనము చిరకాలము నిలఘగాక యని, ప్రజాశయ ప్రతిపక్షులు సంతసముతో కేక లిడకమానరు.

సుభాష చంద్ర బోసు:

బెంగాలు ప్రభుత్వము

సుభాష చంద్ర బోసుగారిని గూర్చి బెంగాలు ప్రభుత్వసభ్యులగు గౌ. మాబర్లేగారు చెలిపిన సంగతులు ఎవరికయినను హృదయావేదన గలిగింపకమానవు. ఇంతవరకు సుభాష చంద్రుని ఆరోగ్యమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు నిజస్థితిని తెలుపకుండుటచే ఇప్పుడు మరింతభయమేర్పడుట సహజము. సుభాష చంద్రుడు అనారోగ్యముగ నున్నను, వాని వదలి పెట్టుటకు వీలులేదట. క్రిమినలు లాసవరణచట్టము అంతరించువరకు, సుభాష చంద్రబోసు నిర్బంధమున నుండవలసినదేనట. బోసుగారి నేర మేమియో తెలియదు. నేర మున్నచో, వారి నికనయినను కోర్టులలో ఏల విచారణ నలుపగూడదు? విచారణ లేకుండ, నింతకాలము నిర్బంధమున నుంచుట, బ్రిటిషు న్యాయసూత్రములకుగాని, మరి యే ఇతర న్యాయసూత్రములకు గాని, విరుద్ధము. సత్వర స్వరాజ్యనిధి యవసరమని పూవుటకు, ఈయొక్క

విషయము చాలదా? సుభాషచంద్రబోసుగారు, క్రిమినలు లా సవరణచట్టము అంతరించు వరకు నిర్బంధమున నుండునెడల, తిరిగి వారు సురక్షితముగ వెలువడజాలరని, మాబల్లెగారు తెలిపిన విషయములబట్టి గ్రహించవచ్చును. ఏలన, బోసు గారిని పరిక్షించిన వైద్యులు, ఊయవ్యాధి అంకురించినట్లు అభిప్రాయమిచ్చిరి. వారిని జుయిలులో నుంచునంతవరకు, ఆరోగ్యము చక్కబడజాల దని గూడ తెలిసిరి. ఇట్టిస్థితిలో నింకను జుయిలులో నుంచుట న్యాయమా? భూతదయ బట్టి చూచినను, బోసుగారిని విడుదలజేయవలసిన యవసరము గలదు. కాని వారిని ప్రభుత్వము వారు తిరిగి బెంగాలులోనికి రానియరని, మాబల్లెగారు స్పష్టపరచిరి. హిందూదేశములో అడుగిడక, రంగూనునుండి సరాసరి యూరపుకు బోవుచో, బోసుగారిని ప్రభుత్వమువారు పదలిపెట్టెదరట. క్రిమినల్ లాసవరణ చట్టము అంతరించువరకు వారు తిరిగి హిందూదేశములోగాని, బర్మాలోగాని, సింహళములోగాని ప్రవేశింపగూడదట. ఇవి విషయాలవ మానకరమగు పరతులు. సుభాషచంద్రబోసుగారు వీని నంగీకరించెదరని తలంచుట వ్యర్థము. ప్రజల సహకారము నొకవంక గోరుచు, వేరొక వంక నిట్టి నిర్బంధములను కొనసాగించుటబట్టి, సహకారమును నిరాకరించువారు ప్రభుత్వమువారేయని గనుపట్టుచున్నది. భారతశాసనసభలో హోంమెంబరుగారు తెలిపిన సంగతులు గూడ నిరుత్సాహకారణమగు చున్నవి. నిర్బంధితులను ప్రభుత్వమువారు క్రమక్రమముగ విడిచిపెట్టెదరని నూచింపబడినది. భారత శాసనసభవారి విషయమై తీర్మానము గావించిన పిమ్మట, ఒక్కరి నయినను పరతులకుండు విడుదల జేయలేదని, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు నుడివిరి. నెహ్రూగారు గావించిన హెచ్చరికను గమనింపవచ్చును. ప్రభుత్వవృద్ధయ మేమాత్రము మార్పు జెందలేదని వీరు చాటుచున్నారు. ఇద్వినుప్రభువు గారింతకన్నను ఎక్కుడుదూరదృష్టిని జూపెదరని, నెహ్రూగా రూహించిరటగాని, ఆయనమున వీరికి తీరిన ఆశాభంగము కలిగెను. ఇట్టి నిర్బంధములను సహింపజాలమని ప్రజలు చూపుటకు నెహ్రూగారు దృఢముగ కోరుచున్నారు. కాని, నెహ్రూగారు తెలిపినట్లు, కేవలము తీవ్రవాక్యములవలన, పనులు నెరవేరజాలవు. స్వరాజ్యము త్వరితముగ లభించినగాని, ప్రజల జన్మన్వృతంత్రములను రక్షింప వీలులేదు. నేడు ప్రజల సంకల్ప బలము క్షీణించినది. వారి స్వశక్తి వృద్ధిచేందుట లేదు. ముం దేమార్గము నవలంబింపవలయునో, తెలియకున్నది. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసభ మేనెలలో గాని గూడదట. ఇట్టి స్థితిలో ప్రజల శక్తివిహీనత నిరంకుశాధికారమును పెంపుజేయుట వింతగాదు.

కాంగ్రెసువర్కింగుకమిటీ

కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారు గూడి, మహమ్మదీయ సభ్యులు సామాన్యనియోజకవర్గములగుర్చి తెలిపిన నిర్ణయము నభినందించి, వినరములను హిందూప్రతినిధులతోను మహమ్మదీయ ప్రతినిధులతోను గలసి చర్చించుటకయి యొక యువసంఘమును నియమించినట్లు, నేటివార్తలు

తెలుపుచున్నవి. సరోజినీదేవి, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, నెహ్రూ, మాలానామహమ్మదాలీగా ర్లీసంఘమునందు సభ్యులు. వీరు పరిస్థితులను బాగుగ విచారించి అనుకూలనిర్ణయము గావించి హిందూ మహమ్మదీయ కలహములకు చోటు లేకుండ జేసెదరుగాకయని కోరెదము. శాసనసభలోని ప్రజాప్రతినిధులతో గూడిన క్వెస్చను పార్లమెంటును సమావేశపరచవలయు ననియు హిందూదేశ రాజ్యాంగవిధానమును వారు నిర్ణయించునట్లుల ఏర్పరుపవలయు ననియు పిమ్మట అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారియెదుట నివిధానమును విచారణకు దేవలయుననియు శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు తెలిపిన కోర్కెను వర్కింగు కమిటీవారామోదించిరట. బొంబాయిలో మేనెలలో జరుగు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసభలో, నీలోపుగ తయారగు రాజ్యాంగ విధానమును విచారించెదరట. నేషనల్ డిమాండు ఉండనేయున్నది. మరల రాజ్యాంగవిధానము నిపుడు తయారుజేయుట ఎందుకో తెలియదు. సహేతుకమగు కోర్కెల గోరవలయునని భారతీయులను ఇండియా మంత్రిగా రిటీవల హెచ్చరించి యుండిరి. రాయల్ కమిషనువారియెదుట ప్రజలు అతివాదము జేయవలదని వీరితలంపు. అట్టితరీ నూతన రాజ్యాంగవిధానము నేషనల్ డిమాండు కన్న తక్కువగ నుండునా? కాంగ్రెసు సంఘములు సంస్కరణప్రణాళికను తయారుజేయుట వేరు. శాసనసభ్యులందరును కలిసి తయారుజేయుట వేరు. ప్రజాప్రతినిధుల స్వయంనిర్ణయాధికారమును, పాలకులంగీకరింపనంతవరకు రాజ్యాంగవిధానములను తయారు జేసి ప్రయోజనముండదు. వీనిని పాలకులచే నంగీకరింపజేయుటకు వలయుశక్తి సామర్థ్యములను ప్రజలు ముందుగ సంపాదించవలయును. ప్రస్తుత సమయమున, కార్యోత్సాహము మందగించుట చే, రాజ్యాంగవిధానమును తయారు జేయుటతో, ప్రజాప్రతినిధులకు కొంత ప్రాంతబోవును. విద్యాధికులు పలువురకు చేతినిండ పని దొరకగలదు.

ఉన్నతోద్యోగములు- సర్ పానగలురాజాగారు

బాధ్యతాయుత పరిపాలనమునకు ప్రజలను గొంపోవుటయు, పరిపాలనా శాఖలన్నిటియందును భారతీయుల సధికముగ జేర్చుకొనుటయు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వాశయములుగ ప్రకటింపబడెను. కాని యీ రెంటి విషయమున, బ్రిటీషువారు కడుమందముగ నడుచుచున్నారు. భారతీయులుమాత్రము త్వరితముగ బోవలయుననుచున్నారు. పరిపాలనపు ఖర్చును తగ్గించుటకు గూడ భారతీయోద్యోగుల నియామక మనవసరమగుచున్నది. చెన్నరాజధానిలో బ్రిటీషు సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగులసంఖ్యను సగమువరకు తగ్గించవలెనని సి. వి. వేంకటరమణయ్యంగారు చెప్పిన తీర్మానము, కడునమంజురముగ నున్నది. ఇందు తీవ్రభావ మెక్కడను గనుపించదు. ఏషియమువారును ఆషియింపదగిన యంతము లేదు. అయినను, సర్ పానగల్ రాజాగారు భారతీయుల కున్నతోద్యోగములను తొందరపడి ప్రసాదించగూడదని సలహానిచ్చిరి. తామును తమషతమువారును అన్ని పదవులలో కెల్ల పెద్దవియు బాధ్యతగలవియు నగు మంత్రిపల

వులను చేపట్టవచ్చును. వీనిని జయప్రదముగ నిర్వహించినట్లుల గొప్ప జెప్పకొనవచ్చును. కాని వీని కన్న తక్కువగు ఉన్నతోద్యోగములను మాత్రము భారతీయులు నిర్వహింప జాలరట! భారతీయోద్యోగులు తగు సానుభూతి జూడరట. న్యాయ శాఖలో యూరపియును యుద్యోగులద్వారా న్యాయము చేకూరినట్లు భారతీయోద్యోగుల ద్వారా చేకూరదట. యూరపియులకును భారతీయులకును మధ్య తీర్పుజెప్పవలసినచ్చినపుడు బ్రిటీషు న్యాయాధిపతు లెంతవరకు న్యాయము సలుపుచున్నారో తెలుపనక్కరలేదు. ఎన్నికల సమయమునందు భారతీయోద్యోగులను నమ్మ వీలులేదట. భారతీయులను త్వరితముగ నున్నతోద్యోగములలో ప్రవేశపెట్టుచో తీరిన యనర్థము వాటిల్లునని సర్ పానగల్ రాజాగారి తలంపు. వీరు జుట్టిసుపత్త నాయకులుగ నే ఉపసంగము గావించిరనుటకు నంది యము లేదు. ఇట్టి విపరీతాభిప్రాయములను చెప్పెడివారును దేశ మింకను నాదరింపగలదా?

వంగరాష్ట్ర నిర్బంధితులవిడుదల

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి ప్రకటనము

భారతశాసనసభలో హోంమెంబరు సర్ అలక్ష్మాంధరు మజ్జినుగారు నడిచిన వాక్యములబట్టి కొంతకాలమువరకును దొరతనమునా రింతకంటె నేమియును చేయవలయుననేదను నిర్ధారణ కనబడుచున్నది. మన మిందుల కంగీకరింపదగినా ఏంతమాత్రము నంగీకరింపగూడదు. దొరతనమువారి భావము కొంచెమైన మారలేదనియే దీనివలన స్పష్టమగుచున్నది. ప్రతిష్ఠకు భంగముకలుగుననియును భారతీయులలో భిన్నాభిప్రాయములు కలననియును తలచి యిర్విసుప్రభువు తన సదభిప్రాయమును వదలుకొని లిటసుప్రభువుపద్ధతికే చివరకు లొంగిపోయెను. కొంతకాలమువరకును నిరంకుశోద్యోగులు భారతశాసనసభవారి తీర్మానమును ఏకాగ్రముగ ప్రజాభిప్రాయముగూడ తృణీకరింప గలుగుదురు గాక. నేనుమాత్రము యిర్విసుప్రభువు రాజనీతి ప్రజ్ఞాతిశయములబట్టి చాలఅధికమగు ఆశ నే కలిగియుంటిని. సరి దానికేమి గాని గత రెండుమాసములనుండియు మనలను బాధించుచుండిన సంతయము యిప్పటికైన నివారణమైనది. సితిగతులు స్పష్టమైనవి. భారతశాసనసభలో నీతిర్మాన నాధిమోదించబడినపిమ్మట నొక్కరి నైనను పరతులను కోరకుండ వలలేదు. లిట్టను ప్రభువు ఆహ్వానించిన వంగరాష్ట్ర నాయకులకు లిట్టసుప్రభువు నూచించిన నట్టియు భారతశాసనసభలో యిండియాప్రభుత్వపక్షమున మరల వివరింపబడినట్టియు విషయములను కారాగృహములందున్న వారి కెరిగించిరో లేదో వారేమినిగో ఆనువిషయములనుగూర్చి దొరతనమువారేమియును తెలిపియుండలేదు. ఇట్లుపై నెట్టిదేర్వనృకార్యమునందును కలుగజేసుకొననని వాదనము చేసినచో వారికేమినుగూర్చి మరల యోచింపబడుననిమాత్రమే లిట్టసుప్రభువు తెలిపియుండెను. కాని యీసంగతిని కారాగృహవాసులు తెలిసి తెలిసినట్లులేకనబడదు. అందువలన నాయకులు కారాగృహములందు నవయుమండలసియే యున్నది. ఈదారుణకృత్యము మన మెంతమాత్రమును సహింపజాలమనియు సహింపము యు మనము స్పష్టమగురీతిని దొరతనమునకు తెలుపుటయే మనకముఖ్యకర్తవ్యమైయున్నది. ఈవర్తన దేశములందరును నిన్యర్థగా ఖండితురనిగూడ నేను నమ్మెను. అందులకు కఠినోద్దనుపయోగించినంతమాత్రముననే ప్రయోజనము కలుగదు. క్రిందలో కనబడవలెను. ఇప్పుడు మనము మనలోగల భేదముల నడవేసికొని యేకముఖమై నిరంకుశవర్తన నెదుర్కొనుటయే శ్రేయకర్తవ్యముగా కనబడుచున్నది. ఈవిషయమున దేశీయులను నేకీభవింపగోరెదను. అధికమగు త్యాగమునకును అల్పము ప్రతిగ్రహమునకును మనముసమ్యుతించుటకంటె నిపుడు ఆ గౌరవరక్షణమునకు గత్యంతరమేమియును కనబడుటలేదు. నెహ్రూగారు ప్రకటించిరి.

(ఆ. ప్రె.)

దక్షిణ ఆఫ్రికా బహిరంగ

ఇండియా ప్రభుత్వము ఏజెంటు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, మార్చి 21:—దక్షిణ ఆఫ్రికా బహిరంగ వనస్థితి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఏజెంటును నియమించుటనుగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధతో ఆలోచించుచున్నారని తెలియజేయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వము నిశ్చయించినది.

స్వాంగు హోమోరము

జాతీయ సేనలు దేశీయ పోలీసు స్టేషనుల బట్టుకొనుట

కొన్నిటిని తగులబెట్టుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, మార్చి 21:—ఉత్తర చీనా సేనలు ఉత్తర దిక్కునుండి అంతర్జాతీయ ప్రదేశములలో చొరబడి పోయినట్లు చెప్పబడుచున్నది. వీరిని వారిందులకు సహాయమునగోర సాయధశక్తుల మొకటి వచ్చెను. ఎడతెగకుండ ఈ శక్తులను మరణి రంగుల కాల్పులకు లోబడినది. లెప్టినెంట్ న్యూమన్ కార్పొరల్లు ఎయిన్స్లీ మార్కెట్, వాస్టిగార్లు తురిగ్రాత్రులైరి. స్వాంగు హోమోర దేశీయులను భాగమును జాతీయ సేనలు ఆక్రమించుకొన్నవి. మినాంగునుండి కొన్ని వేల జాతీయ సేనలు ముందుకొచ్చుచున్నవి. లోపలనుండి మారుమోపుతో అదేసమయమున జాతీయ శక్తి స్థైర్యమును సేటియందమున చేపట్టినట్లు జిల్లాలలో చెండాడి భీభత్సము గావించుచున్నది. దేశీయ పోలీసు స్టేషనులను బట్టుకొనిరి. ఒక దానిని తగులబెట్టిరి. అది ఇంకను తగులబడుచున్నది. స్వాంగు హోమోర లోనే వెనుకముందు లరయక కాల్పులచే పోర్చుగీసువారు తురిగ్రాత్రులైరి. సేను పుటంగులోనున్న బ్రిటిష్ ఫ్యాక్టరీలో ప్రవేశించిరి, సాయుధులై కొందరు భయపెట్టుచు. పనివాండ్రును బాండ్లదొంగలైరి. నాకాదళము ఫ్యాక్టరీని గాపాడుచున్నది. స్వాంగు హోమోర లోనున్న అధికారము జాతీయవాదులకు కలిసికొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని. దాని నలన ఇద్దరు చీనా సందేశములు అప్పగింపబడినవి.

హ్యంగ్ లో కమ్యూనిస్టులు

సర్వాధికారులు - కార్మిక భీభత్సము

దక్షిణ చీనా సేన స్వాంగు హోమోర ప్రవేశించుట
స్వాంగు హోమోర, మార్చి 21:—స్వాంగు హోమోర చీనా సేనల ముఖ్య దక్షిణ దేశ సేనలు ప్రవేశించుచున్నవి. స్వాంగు హోమోర నున్న స్వాంగు హోమోర సేనాని శ్రద్ధచిట్టాములో దాఖలాన్ని దాక్షిణాత్యులు వూహకు 40 మైళ్లు వాయవ్యముగనున్న చాంగ్ గోవును బట్టుకొన్నారు. స్వాంగు హోమోర న్యాయస్థానమును సరికివేసిరి.
సమ్మె ప్రారంభమైనది—ముగ్గురు పంజాబీలను గొల్చుట
విధులందు సామ్యము, పోలీసుల, జనసహాయమును పోలీసువారు బాండ్లదొంగలుగాను, ముగ్గురు పంజాబీలను కార్మికి. వివరము లింకను తెలియలేదు. వారింటిరులు చేరుచున్నారు.
సేటియందము మే సమ్మెగట్టుచోయని అందరికిని కబ్బు రంజిరి. ఇది కేవలము రాజకీయ సంబంధమైనది. పనివాండ్రు భయభ్రాంతులగుటచే సమ్మెలో జేరవచ్చును. మొదట ట్రాములా గిబోయినది. మునిసిపాలిటీలో అత్యవసరకాసనములకు ప్రకటించిరి. యుద్ధకాలాన్ని టినుండి నాకాదళములు దిగినవి. కాలపడిన ముగ్గురు పంజాబీలలో ఒకడు చనిపోయెను.
మొదట డెవక సేనలు స్వాంగు హోమోరకు బయలుదేరెను.
సేటియందము ప్రాంతములలో కొన్ని పెట్టెలు పడినవి. చిట్టెలునుండి చడినవో ఎవరికి తెలియదు. ఎవరికిని ప్రాంతములలో లేదు. దెబ్బలు తగులలేదు.

కూకొంగులో రక్తపాతము

లండన్, మార్చి 21:—చీనా జాతీయ పక్షములో చీలిక గలుగుటచే ఫార్మర్ల (రైతుల) యూనియను (సంఘము) సభ్యులు వేనవేలు 16 తేదీన గరములో ప్రవేశించి చియంగుకే పే కుగారిపక్షమువారు మనిరి. అతివాదులకు జేరిన కార్మిక పక్షములో డీకొనిరి. ఇరుపక్షముల చాలమంది చనిపోయిరి. తురిగ్రాత్రులైరి. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము ఏమియు ప్రమాదమురాలేదు. అతివాదుల ప్రధాన కార్యాలయమును తగులబెట్టిరి. సైనిక కాసనమును ప్రకటించిరి. అల్లరి ఇంకను సాగుచునే యుండును.

స్వాంగు హోమోర నిత్యులు

స్వాంగు హోమోర, మార్చి 19:—కార్మిక కల్లోల ముపద్రవి ముగనున్నది. సమ్మెలో 22000 మంది మాత్రమే చేరిరి. స్వాంగు హోమోర హత్యలైనదిను ఇన్ని వారములకు ఇదే మొదటికినము. జాతీయవాదులు సుబోవర్గమురన్నారు. స్వాంగు హోమోర న్యాయస్థానము మాత్రము చెడలేదు.
న్యాయస్థానముండి భయపడి దిమ్మలేక ప్రజలు స్వాంగు హోమోర నవచ్చుచున్నారు.

స్వాంగు హోమోర, మార్చి 20:—సుంకియంగులో ఉత్తర చీనా సేనలు కూలెను. 7000 సైన్యము దీనిని గాపాడుచుండెను. ఉత్తర దిక్కు సేనలు తొందరగా వెనుకకు పారిపోయెను. నిరోధమును జూపలేదు. 2000 ఇందులో అపుడే స్వాంగు హోమోర చేరిరి.

జాతీయవాదు లిచ్చుకు తేలికగ స్వాంగు హోమోర సాక్రమించుకొనగలరని విశేష సైనిక నిపుణు లనుచున్నారు. రెండురోజులలో ఇక్కడికి రావచ్చుననుచున్నారు.

న్యాయస్థానములను యాంగ్లిక ప్రవేశములన్నిటిలోను ఉత్తర ప్రదేశ్ తరములను జరుపుటకు పిలుచుచున్నది. రాకపోకలకునూడ అడ్డుగల్గెను.

ప్రభుత్వమువారియుపయోగమునకు విమానమును ప్రయివేలు నిర్మాణము తయారుజేయుచున్నారు. దీనిమీద అమెరికాకు బోవుదు రనుకొనుచున్నారు.

భారత సామ్రాజ్యసభ

సైనిక వ్యయమును నిరాకరించుట

లండన్, మార్చి 18:—భారత సామ్రాజ్యసభవారు తమ అసంతృప్తిని జాపుటకు సైనిక వ్యయమును త్రోసివేయుట న్యాయముగాదు. అవివేకమైనపని నిరాకరించుట ఆక్షేపణీయమైనది. కాని వారు సబబు తప్పులేదని న్యూస్ పేపర్లును ప్రతిక ప్రాయంచున్నది. ముఖ్యము ప్రభుత్వ కాగితములు ఎక్కడో లండనులో కేంద్రీకృతమునుండి సభ్యులకు దెలుపకుండుట అసమంజసము. ఇండియా మంత్రి జేయుపని బాగులేదు. చడిచప్పుడు లేకుండ ఇండియా మంత్రి కూర్చుండుటచే భారత సామ్రాజ్యసభకు కోపము వచ్చినది. దానివలన భారతీయులకు కోపము పాచ్చినది. సహాయ సైనిక సంఘానికి వేదికమును ఇంత వరకు ప్రకటించకపోవుట చాలదారుణమే.

నాకాదళమును తగ్గించుట

కామన్సునభలో చర్చ

రగ్బి, మార్చి 18:—కామన్సునభలో సోమవారము నాకాదళమును తగ్గించవలెనని కార్మిక పక్షమువారు తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టుచున్నారు. జాతీయ నిరుపద్రవిము అంతర్జాతీయ శాంతియు అంతర్జాతీయ ఒడంబడికచేతనే ఏర్పడును. అందుకు అందరును అన్ని విధముల ముఖ్యముగ నాకాదళమును తగ్గించవలెననుచున్నారు.

వైమానిక ప్రమాదము

విమానము మండిపోవుట

కాలిఫోర్నియా ఇద్దరు చనిపోవుట

రగ్బి, మార్చి 18:—పాక్షికులలో విమాన మొకటి బద్దలై నది. ఇద్దరు వైమానికులు చనిపోయిరి.
విమానము క్రిందబడి మండిపోయెను. ఒకనికి తల ఎగిరి పోయినది. 18 గ్గురు చనిపోయిరి. 14 గురికి గాయములు తగిలిన 1927 తోయలు వైమానికదళములో.

యుద్ధసామగ్రి విసర్జనము

కిమిటీ నివేదికము

అమెరికా ప్రభుత్వవైఖరి

జనీవా, మార్చి 19:—సైనిక నాకాదళములను ఇంతకంటె ఎక్కువ యుద్ధరాదని జేసికొను ఒడంబడికపై అంతర్జాతీయ పరిశీలనాధికారమును వహించుటనను నూచనలను అంగీకరించువారుగా మనియు ఆ ఒడంబడికలు నిర్విఘ్నముగ జరుగుటకు అంతర్జాతీయ విశ్వాసము ఒడంబడికలను గౌరవించవలెనను బావములే ముఖ్య సాధనము లనిరి. ఒకరు పరిశీలించవలెనను ఏర్పాటున్న వెంటనే ఇతరులకు మనస్సంకటముగ నుండకూడదు. ఆపైని 'గుఱగుసలు' రుసరుసలు బయలుదేరును అసలు న్యూహాక మే చెడును సైనిక న్యాయముబట్టి అనగా సైనిక న్యాయము తక్కువగానున్నంత మాత్రమున ఆయుధసామగ్రిని తగ్గించి రనుకొనుటకు పిలుచెను. ప్రతిప్రభుత్వమువారు తమ రాజ్యములో విషవాయువును ప్రయోగించుటకు సేర్పించిన అయ్యది సేరమని ఒడంబడిక జేసికొనవలెను. నూచన జరుగునది సాగునది కాదు. ముఖ్యముగ వైమానిక పటాలములందు జొత్తుగా పిలుచెను.

యునైటెడ్ స్టేట్స్ వైమానికదళము

ఇంగ్లండులో బాకేయున్న దనియు ఎక్కువగాని తక్కువగాని లేదనియు అమెరికను వైమానికుడు చెబుచున్నాడు.

సిల్లోను కార్యనిర్వాహక సభలో సభ్యులుగ జేడబ్బా. ఓల్డ్ ఫీల్డు గారు నియమించబడిరి.

బ్రిటిష్ ఇంజనీర్ల గొప్ప

బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యపు దానిని బ్రిటిష్ ఇంజనీర్లు వేరిననియు, క్రొత్తగా వచ్చిన ఇంజనీర్లు పనిచేయుకొనుటకు ఇండియా ముఖ్య ప్రదేశమనియు, మంచినీరును నిర్మించుటకు గారు జెరిపిరి.

మాంఛెస్టరు వరకుని మోసము

బొంబయికి బట్టలు పంపుటకుబదులు

గుడ్డ పేలికల నంపుట

జేమ్సు గార్డ్ అను నాతడు బొంబయికి బట్టలు పంపితిమని జెప్పి, బొంబయి వరకునికి గుడ్డ పేలికలను బనాలతో గట్టిబంపిరి. ఆతడిపుడు చెఱసాలమందున్నాడు. విచారణ ఇంకను జరుగుచున్నది.

సిక్కు ఖైదీల విడుదల

పంజాబు శాసనసభవారి తీర్మానము

లాహోరు, మార్చి 21:—నేటిదినము పంజాబు శాసనసభలో సిక్కు ఖైదీలను విడుదల చేయవలయునను తీర్మానము అత్యధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదంబడెను. గురుద్వారా బోర్డు అధ్యక్షుడగు సర్దారు ఖరకు సింగుగారిని ఇతరుగుద్వార ఖైదీలను ప్రభుత్వమువారు తక్షణమే విడుదల చేయవలయునని తీర్మానమునందు నూచింపబడెను.

అన్ని పక్షములవారు తీర్మానమును బలపరచిరి. గురుద్వారా చట్టము ఆమోదించి తదనుగుణముగ సిక్కులు ప్రవర్తించుచుండుటచే ప్రభుత్వమువారు సిక్కు ఖైదీలను విడుదల చేయుట ధర్మమని పలువురు సభ్యులు నూచించిరి.

అగ్గి సభ్యుడగు సర్ జుభిడిమాంటో మెరెన్నిగారు తీర్మానముపట్టి సానుభూతిచూపుచు ఖైదీలందరిని విడుదల చేయుటకు పిలుచెదనిరి. ఖైదీలలో పలువురు శాసనములను ధిక్కరించి కారాగృహములను వెళ్లిరి. వారిని విడుదల చేసినను మరల ప్రాతఃకక్షకులను వారసుసరిపగలరని ఆర్థిక సభ్యుడు చెప్పెను.

గురుద్వారా బోర్డు అధ్యక్షులగు సర్దారు ఖరకు సింగు గారు జూనునెలలో విడుదల చేయబడుదురని ఆర్థిక సభ్యుడు తెలిపెను. (అ.ప్రె.)

నూరాయణగంజి, మార్చి 20:—న్యాయమూర్తి ఉద్ధబుడి శ్యామలకుమార్తె ముద్దాయిలకుండరకు మూడు నెలల కఠినపరక మును ఒకనికి 6 నెలలను విధించిరి.

హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి

మహమ్మదీయ ప్రముఖుల సభలో

నామోదించబడిన తీర్మానములు

- (1) సింధు దేశ మొక ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా నుండవలెను.
- (2) ఇతర రాష్ట్రములం దములలో నున్న సంస్కారముల నన్నిటిని సరిహద్దుపరగజాలలోను బెలూచిస్తానులోనుగూడ నమలు లో పెట్టవలెను. ఇటుల జరిగినచో అట్టి రాష్ట్రములన్నిటియం దును మహమ్మదీయులు సంయుక్త నియోజకవర్గముల నామో దించుటకు సంసిద్ధులుగా నుండుటయేగాక హిందువులసంఖ్య హెచ్చుగానున్నట్టి రాష్ట్రములలో హిందువులు అల్పసంఖ్యకులగు మహమ్మదీయుల కెట్టి సౌకర్యములను కలుగజేసెదరో అట్టి సౌకర్యములనే హిందువులసంఖ్య అల్పముగానుండిన సింధు, బెలూచిస్తాను, సరిహద్దు రాష్ట్రములలో మహమ్మదీయులు హిందువులగుండు కలుగజేసెదరు. వంగ పంజాబు రాష్ట్రములలో శాసనాధిపత్య ప్రతినిధులసంఖ్యను జనసంఖ్యనుబట్టియే నిర్ణయించవలెను. భారతశాసనసభలో మహమ్మదీయ ప్రతినిధుల సంఖ్య 1/3 వంతుకు తక్కువగా నుండగూడదు. సంయుక్త నియోజక వర్గములననే మహమ్మదీయ ప్రతినిధులుగూడ ఎన్నుకొనవలెనని అను తీర్మానములు మహమ్మదీయ ప్రముఖుల సభలో నామోదించబడినవి.

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘసభలో

దీనిని సూచించు చర్య

నిన్న 21-వ తేదీ సాయంకాలము ఢిల్లీలో కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరిగినది. మహమ్మదీయ ప్రముఖులచే నామోదించబడిన తీర్మానములనుగూర్చి పరిశీలనచేయుట కొక యుపసంఘ పేర్కొనబడెను; గాని కార్యసంఘమువారు మహమ్మదీయుల సద్దానమును ప్రశంసించిరి. శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, ఏ. రంగనాథయ్యంగారు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, శ్రీమతి సోబీజీనాయకుడు, డాక్టరు అన్నాదీ, ఆంధ్రకేశరి టంగుటూరి ప్రకాశంగారు కార్యసంఘమునకు వచ్చిరి.

"గతవారమున కాంగ్రెసుసభ్యులగు హిందువులసభలో జరిగిన తీర్మానములను పిమ్మట అఖిలభారత మహమ్మదీయ ప్రతినిధులసభలో జరిగిన తీర్మానములనుగూడ కార్యసంఘము వారు పరిశీలించిరి. మహమ్మదీయ ప్రముఖులు చేసిన తీర్మానములను కార్యసంఘమువారు మనః పూర్వకముగా నామోదించుచున్నారు. మహమ్మదీయ-హిందూసభల ప్రతినిధులతో సంప్రదింపుటకు శ్రీమతి సోబీజీనాయకుడు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, మూలానామహమ్మదాలీగారు కార్యసంఘ ప్రతినిధులుగా నిర్ణయించడమైనది. దీనిఫలితముగా త్వరలోనే హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి చేపరగలదని కార్యసంఘమువారు నమ్ముచున్నారు.

దేశమునందున్న అన్ని శాసనసభలకును ఎన్నుకొనబడిన సభ్యుల సమావేశమును జరిగించి భారత రాజ్యాంగవిధానమును గూర్చి చర్చించి ఆఖరితమున భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమునకు నిశ్చయించవలెనని శ్రీనివాసయ్యంగారు చేసిన నూచనము గూడ కార్యసంఘమువారు నామోదించిరి.

మేనెలలో బొంబాయిలో స్థాయిసంఘసభను జరుపుటకు నిశ్చయించబడెను.

రేపు 23 వ తేదీ బుధవారమునాడు ఢిల్లీలో భారత శాసనసంఘసభ్యులగు హిందువుల సమావేశమును జరుపుటకు మాలవ్యా గారేర్పరచిరి గాన ఆ సభకు సోబీజీనాయకుడు, శ్రీనివాసయ్యంగారు, నెహ్రూగారు మున్నగు కాంగ్రెసునాయకులుగూడ వేల్పనటుల నిశ్చయించబడెను. (ఆ. ప్రె)

ప్రతికాఫివాచనములు

మైమ్ము ఆఫ్ యిండియా

హిందువులకును మహమ్మదీయులకును స్నేహభావమును కలిగించుటకే యీమాటలు చేయబడెను. అది లభించినగాని రాజకీయముగా నభివృద్ధి కొనసాగలేదు.

బొంబాయి క్రానికలు

ఇందులకు గడంగిన మహమ్మదీయ నాయకులు గొప్పభాగ్యవంతులనిపించుచున్నారు. కాని వారు ఘనమునదేకథ అధికమున మారవచ్చునని కలిగియున్నారనుట కెట్టిసంశయములేదు. హిందువులను మహమ్మదీయులను యేకీభరించి స్వరాజ్యమును కోరినచో ప్రపంచమునందు దానివెవరునుగూడ నెదిరింపబడరు." (ఫ్రీ పెసు)

అగ్నిపెట్టెల పరిశ్రమ

టారిఫుబోర్డు విచారణ

రంగూను, మార్చి 21:—నేడు టారిఫుబోర్డువారు అగ్నిపెట్టెలపరిశ్రమపై సాక్షులను తీసికొనుట ప్రారంభించిరి. ఆధ్యక్షుడు గివ్వాలా గారుబోర్డువారు విచారణచేయవలసినవిషయములను బోర్డువారికిగల అవకాశములను సాక్షులు తెలుపవలసిన ముఖ్యవిషయములను ముందుతెలిపిరి. బర్మాలో అడవులందు టనలనును అగ్నిపెట్టెలకుపనికివచ్చు కలవరకుటనులనును రాకపోకలకు రంగూనువరకు నడులు అనుపూలను గలిగించుట వలనను వారువిచారణ చేయవచ్చునని తెలిపిరి. విచారణావకాశమును గూర్చి రక్షణసౌకర్యము లీపరిశ్రమకు గావలెనాయనువిషయమును కావలసియెడల ఎంతవరకు గావలెనో ఎట్టిచోతెలిపికొనుటయని తెలిపిరి. సాక్షులు సత్యాంశములపై నాధారపడి తమ తమసాక్షులను చెప్పుమరక్షణగోరవలెను. మాకుకావలసిన విషయములనుసాక్షులను పరిశ్రమలకునుమాడ లాభకరము. సత్యాంశములేని ప్రకటనలవలన బోర్డువారు రక్షణవిధానము నక్షత్ర తగు శిఫారసుచేయవలెను. ఈవిచారణ రక్షణకొరకు మాత్రమేగాదు. పన్నులధికములయినందువలన క్రొత్తపరిశ్రమగా రక్షులు స్థాపించబడినవి. అవి పన్నుల వెక్కిరించేసినను నిలువ గలవేమో తెలిసికొనవలెను. ప్రభుత్వమువారి తీర్మానమైనదిగనుక బోర్డువారు జోక్యమును గలిగించుకొనవలెను. రెవెన్యూ అధికారులు విధించిన పన్నులలో కష్టములేనపుడు కొంతభాగము కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు వచ్చుచున్నది చూడవలెను. పన్నులే కష్టమైనప్పటినుండియు ఇండియాలోను ఇతర ప్రాంతములందును భావభేదములు కలుగుచున్నవి. లోలోన పోటీలు న్నవో విదేశములందలి నమ్మకముగలదా? ఈనమ్మకములుండిన లాభదాయకమా? ఈ నమ్మకము దేశార్థివ్యకరమైనదానిని రూపుమాపుటకు తగు సలహా సిఫార్సులనియవలెను. దిగుమతి అగ్నిపెట్టెలపై పన్ను విధించుటవలన కలుగు నష్టము వాలోచించవలెను. దిగుమతులు తగ్గుటవలన దేశ పరిశ్రమ ఎక్కువకుటవలనను నెంత లాభము రాగిలదో యాలోచించవలెను.

ఆదమ్మ హాజిదావూసు కంపెనీ డైరెక్టరు వ్రాత మూలక సాక్షులుగాంపెను. నేనాయనను విచారించిరి. 10 ప్రశ్నలు మాత్రమేదిగి విచారణగాని మరునాటికి నాయదాజేసిరి. దావూసుకంపెనీ ఏజంటుగారు వ్రాతమూలకముగ నిచ్చినప్రశ్నలకులో నిట్లు తెలిపిరి. మేము ఈ పరిశ్రమను 1924 లో ప్రారంభించితిమి. పెట్టుబడియంతయు భారతీయులే 1926 జనవరివరకు అగ్నిపెట్టెలకు పెట్టెలను గానలిన కర్రను జపానునుండి యూరపునుండి దిగుమతిచేసితిమి. ఇరువురు నిపుణులు ఒకజర్మను ఒకజోస్టావీకియావారును పనిచేయుచున్నారు. మామేషీనులు జర్మనవి. సమస్తములను ఇచ్చటనే చేయుచున్నాము. దినుసును 6 వేల గ్రాసులతరహా చేయుచున్నాము. మాడువిషములగు తరహాచేయుచున్నాము. నూటికి 55 పెన్సెజ్. మధ్యవైజ ఇండియాలో నాడుక ఎక్కువ. నూటికి 25 ఇండియాలోభిన్న. 1924 లో 358608 గ్రాసులనుండి 1926 లో 1101716 గ్రాసులకు పరిశ్రమ అభివృద్ధిచెందెను. మూడుపైజలకును విదేశవాణీగలదు. ఫ్యాక్టరీ సరకులుబొంబయి సలమనకు కట్టెలపన్నయిని అమృత్ పు సలములకును కార్మికులన్ని స్థలమునకును దిగరనన్నది. ఎగ్జిక్యూటివ్ భారతదేశపరిశ్రమ కొంతమొత్తమువరకు మేకాని ఈకష్టములు తొలగించునని. స్థానికముగ దొరకు కర్రనుంచిదే. కార్మికసమృద్ధి కర్రసమృద్ధి భారతదేశమున ఎక్కువగగలదు. మాకు ఇప్పుడాకరలో ప్రభుత్వమునవ్వ కవులువచ్చుకొనిన రిజర్వ్ అడవులనుండి వచ్చుచున్నది. తరపరిశ్రమ ప్రభుత్వమువారు చేయించవలసియున్నది. ఆస్పాసుపరిశ్రమను స్వేచ్ఛవారి సహాయముగలదు. సర్వీసు భారతదేశపరిశ్రమను సహాయముగలదు. రేపు తిరిగి విచారణజరుగును. (ఆ. ప్రె)

శ్రీశారదానికేతనము, గుంటూరు

త్వితీయ వార్షికోత్సవము (27-3-27) తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు తిలక్ మేటలో శ్రీశారదానికేతన ఆరణ్యములో శ్రీశారదానికేతన వార్షికోత్సవము జరుగును.

రాజానాయని వెంటిటరంగారావు,

ఆధ్యక్షుడు.

ఢిల్లీవార్తలు

సర్ ఛార్లెసు ఇన్నిసుగారికి విందు

ఢిల్లీ, మార్చి 24:—కేంద్ర శాసనసభలయందలి ఆంగ్ల సభ్యులు సర్ ఛార్లెసు ఇన్నిసుదంపతులకు విందుసగిరి. 150 మంది విందుసవచ్చిరి. సర్ ఛార్లెసుగారు అధ్యక్షతవహించి, సర్ ఇన్నిసుగారి ఆరోగ్యముకోసం వారు భారతదేశమునకు గావించినసేవను ప్రశంసించిరి. కైల్వేబడ్డెటును జెనరలు బడ్డెటునుండి విడదీయుట పేరు గావించిన పనులలో ముఖ్యమైనదని సర్ ఛార్లెసుగారు చెప్పిరి.

సర్ ఛార్లెసు ఇన్నిసుగారు ఉచితముగ ప్రత్యుత్తరముచ్చుచు తరతరములనుండి తనకుటుంబమువారు భారతదేశమున సేవచేయుచుండినది.

వాయువిమానములన్నబిడ్డ

వాయువిమానములన్నబిడ్డ ఢిల్లీలో స్థాపించబడినది. సర్ విక్టరు సానూసుగారు (అగ్నిపెట్టెలు) డాక్టరు మాంజిగారు (కార్యదర్శులు) మరి మువ్వసభ్యులతోను ఉపసంఘ మేర్పడినది.

నానాజాతిసమితివారి యజమాన్యమున జరుగు అధిక మహాసభకు సర్ ఛార్లెసు. వాడియ, సర్ కాంబెలకోడ్సు, డాక్టరు హైదర్ గార్లు భారతదేశపు ప్రతినిధులగు వెల్లెడరని తెలియుచున్నది.

ఆంధ్రదేశ హిందూనిమ్మ జాత్యుద్ధరణ సంఘముయొక్క సాధారణసభ 26-3-27 తేదీవారం సాయంకాలం 5 గంటలకు గుంటూరుజ్యోతిమిల్లువద్దనున్న శ్రీకృష్ణాశ్రమములో జరుగును.

బాగల్పూరు, మార్చి 22:—హోలీ పండుగ సందర్భమున 18 వ తేదీ రాత్రి ఉదయకట్టికోపహా అల్లరి జరిగెను. గోష్టమును లాతీయను ఉపయోగింపబడెను. గాయపడిన 10 మంది నైద్యాలయముననున్నారు. పోలీసువారు విచారించుచున్నారు.

కలకత్తా, మార్చి 21:—గతేత్ర ప్రసాదు అని నేపాలీ యువకుడును జోనేశ్వరియను నామయు ఒక నేపాలీయువతి లి ఎత్తుకొనివచ్చినందులకు పోలీసు కమిషనరు ఎదుటకు తీసికొనిరావలసి పేరు శివరాత్రికి నేపాలుచేరి బాలిక బిడ్డ మాయను ఎత్తుకొని వచ్చిరి బాలికను తీసికొనివచ్చి ముద్దాయిలను పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. బిడ్డమాయను అబలాశ్రమమున కంపెనీ. ముద్దాయిలను జామీనుపై విడుదలచేసిరి.

దెంగళూరు, మార్చి 21:—మైసూరు ప్రభుత్వమువారు విధించిన రాజకీయము నిరాకరించుటకు చేసిన అప్పీలులో మైసూరు ప్రభుత్వమును తరపున శ్రీ అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారు మైసూరు కంపెనీల తరపున న్యాయకేటు గ్రాంటుగారును దెంగళూరు ఢిల్ కోర్టులో వాదించుచున్నారు.

అలహాబాదు, మార్చి 21:—అలహాబాదు వెమన్సుజడ్జి హెక్టరుగారికి బాలికాపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయునిని చెరబెట్టి వానబంగము గావించినందులకు 4 ఏండ్ల కఠినపరకము విధించిరి. మిగిలిన ముగ్గురు 6 నెలలు విధించిరి.

కలకత్తా, మార్చి 21:—ఖిష్టపూర్ణ మొకటి ఒక పశువులకాపరిని చంపెననువార్త చోళాస్థానమునుండి వినవచ్చినది.

కలకత్తా, మార్చి 21:—కైల్వే బడ్డెటులో నారజేలులున్నచోట నివృణుకొనెను కొన్నిగంటల కాలిన్నిచల్లారెను. నష్టమెక్కువయని తెలియుచున్నది.

తిరుపతి శ్రీసరస్వతీవిలాససభ యొక్క పంచమ వార్షికోత్సవము ఈనెల 27-వ తేదీన జరుగును.

కేరళం విద్యాభివృద్ధి సంఘముయొక్క ప్రథమ వార్షికోత్సవము 9 తేదీన జరుపబడును. బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనృసింహకవి గారు అధ్యక్షత వహింతురు.

కృష్ణాజిల్లా మిషనేరర టేబులునానేజర్ల సంఘము:—కార్యనిర్వాహక సంఘసభ 27-3-1927 తేదీ సాయంత్రము 2 గం-నుండి అంగలూరులో చిల్లరె వెంటటరమాయ్య పంతులునా రింట్లో జరుగును.

కలకత్తా, మార్చి 21:—రాష్ట్ర హిందూ మహాసభ కలకత్తాలో ఏప్రిలు 3, 4 తేదీ లందు జరుగును.

ప్రేటు కొన్ని సభ

గవర్నరు జెనరలుగారు అధ్యక్షులుగ నుండవలెను

సర్ శంకరనారాయణగారి తీర్మానముపై చర్చ

శ్రీశ్రీ, మార్చి 21:— హోలీపండుగలకై కడచిన నాలుగు దినములు ఆపుచున్నప్పుడు ప్రేటుకొన్ని సభ మరల నేటి దినము సమావేశమయ్యెను. అధికారసభ్యుల తీర్మానములపై చర్చ జరిగెను.

బయస్కో-ప్రశ్నిలయందు అర్జీలముగొన్ని యన్నవనియు, అట్టివానిని ప్రవర్తింపకుండునట్లు తన ఏర్పాటులు చేయవలయుననియు రామదాసు పంతులుగారు ఒక తీర్మానముపాదించిరి.

విదేశీయులనుండివచ్చు ఫీజులను పరిశీలించుటకు సెన్సారుబోర్డు యున్నదనియు భారతదేశమునందు తయారగు ఫీజులను పరిశీలించుటకు తన ఏర్పాటులు చేయవలయుననియు హోంసెక్రెటరీ హేగారు చెప్పిరి.

పిమ్మట సినిమాభవనములందు గాలి వెలుతురు అధికముగ వచ్చుటకు ఏర్పాటులుండవలయునని డాక్టరు యు. రామరావుగారు రొకతీర్మానముపాదించిరి.

ఈయెండు ఉపపాదనములు ఆమోదించబడెను.

గవర్నరు జెనరలుగారు అధ్యక్షులుగ నుండవలెను

పిమ్మట సర్ శంకరనారాయణగారు ఈక్రింది తీర్మానముపాదించిరి:— అధికారసభ్యుల గవర్నరు జెనరలుగారు ప్రేటుకొన్ని అధ్యక్షులుగ నుండునట్లు ఇండియా ప్రభుత్వపు చట్టమున సవరింపవలయునని సభవారు ప్రభుత్వమువారికి సలహా ఇచ్చుచున్నారు.

ప్రార్థన భారతశాసనసభకు రాజప్రతినిధి అధ్యక్షుడుగ నుండవలయును, ప్రజాయుక్త పరిపాలనా సాంప్రదాయములందు ఆరీ కేరీ నిమిత్తపాత్రబుద్ధిగలవారు అధ్యక్షులుగ నుండుట అవసరమనియు, ఫీజులసర్వీసు ఉద్యోగులను అధ్యక్షులుగ నియమించుట సరికాదనియు శంకరనారాయణగారు చెప్పిరి. రాజప్రతినిధి సభాధ్యక్షుడుగ నున్న సభకు గౌరవము ఏర్పడుననియు, రాజప్రతినిధికి వ్యవధితేనవ్వకు ఎట్టి కుట్టిపు కొన్ని సభ్యులెవ్వరైనను అధ్యక్షత వహించవచ్చుననియు శంకరనారాయణగారు చెప్పిరి.

దేశికాచారిగారి సవరణ

అధికారసభ్యులు అధ్యక్షులుగ నుండవలెను

సభయందలి అధికారసభ్యులలో ఒకరిని అధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొను అధికారము సభవారి కుండవలయునని పి. యస్. దేశికాచారిగారు రొకసవరణనుపాదించిరి. ప్రజాప్రతినిధులకు ఎక్కువ అధికారమునకుట అవసరమనిరి.

సర్ అలెగ్జాండరు మిడ్డెమెన్ గారు సవరణను ఆక్షేపించుచు ఇట్లుచెప్పిరి. ప్రేటుకొన్నిసభ అధ్యక్షుని నియమించు అధికారము గవర్నరు జెనరలుగారిది. నాకు శాసనసభయందు 16 సంవత్సరముల అనుభవమున్నది. అధ్యక్షులుగ నున్నవారిలో అధికారులను అసభికారులను ఎట్టి వ్యత్యాసము నాకు కనుపడలేదు. అధికారసభ్యులకున్న అసభికార సభ్యులు అధ్యక్షులుగ నున్న లాభకరము వాదమును అంగీకరింపజాలను.

సర్ ఆర్థుర్ ప్రామెగారు, మేజరు అక్బరుఖానుగారు, సర్ ఉమరుహుతుల్లాగారు తీర్మానమును సవరణను ఆక్షేపించిరి.

దేశికాచారిగారి సవరణ అధిక సంఖ్యకులచే నిరాకరింపబడెను.

ప్రేటుకొన్ని సభ్యులు తమలో నొకరిని అధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొనవలయుననియు, ఈ ఎన్నికను ఖాయపరచు అధికారము గవర్నరు జెనరలుగారి కుండవలయుననియు రామదాసు పంతులుగారు రొకసవరణనుపాదించిరి. కేంద్రశాసనసభలు యందు ఉండవలయునని నిర్ణయింపబడినప్పుడు భారతశాసనసభతో పాటు ప్రేటుకొన్ని సభకుడ వృద్ధిచెందుట అవసరమని పంతులుగారు వాదించిరి. అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను అధికారము భారతశాసనసభవారికన్నపుడు ప్రేటుకొన్నిసభవారి కెందులకుండకూడదో తెలియకున్నదనిరి.

సర్ అలెగ్జాండరు మిడ్డెమెన్ గారు సవరణను ఆక్షేపించుచు పార్లమెంటునందుకూడ ఈ సాంప్రదాయమే యున్నదనియు, కామన్సుసభవారు తన అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుచుండ ప్రభువుల సభ అధ్యక్షుని సార్వభౌముడు నియమించుచుండవలయునని చెప్పిరి.

ఈసవరణపై సమ్యక్తులు పుచ్చుకొబడెను. అనుమతముగ 10 మంది ప్రతిపాదకులు 32 మంది సమ్యక్తుల కొసగిరి. సవరణ పీఠిపోయెను.

పిమ్మట సర్ శంకరనారాయణగారి తీర్మానముపై చర్చ జరిగెను. రామదాసు పంతులుగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ప్రజాప్రతినిధుల సభకు గవర్నరు జెనరలుగారు అధ్యక్షత వహించుట సరికాదనిరి.

సర్ శంకరనారాయణగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఎక్కిమ్యాటిపు కొన్ని సభ్యులకు గవర్నరు జెనరలు గారు అధ్యక్షతవహించుట తప్పకూడని వాదించిరి.

తీర్మానము అధిక సంఖ్యకులచే నిరాకరింపబడెను.

గౌరవ తారతమ్యపు సూచికయందు కేంద్రరాష్ట్రీయ శాసనసభ్యులకు తగుసాన మివ్వబడవలయునని లాలూరామశర్మగారు రొకతీర్మానముపాదించిరి.

ఈఉపపాదనమును ప్రభుత్వసభ్యుడు అంగీకరించెను.

భారతశాసనసభవారు కెన్నివిట్లు ఆమోదించిన పిమ్మట గాలి ప్రేటుకొన్ని సభ జరుపుటకు పిలువదని సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లాగారు సూచించిరి. అందుచే అధ్యక్షుడు సభను ఆపుచున్నప్పుడు మరల ఎప్పుడు సమావేశము జరుగునది త్వరలో ప్రకటించబడునని చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

మహిళాసమితి ప్రభుత్వాన్ని కోర్కెను, నాంపల్లి

9-3-27 బుధవారము సాయంత్రము జరుపబడెను. సభాసమావేశముకొరకై ప్రత్యేకముగా నిర్వహించిన డేరా కడు రమణీయముగా నలంకరింపబడి సామాజికతయే యంతవరకున తయారుచేయబడిన కుటుంబము, కత్తిరింపు పనులు చిత్తపటములు ప్రదర్శనార్థమై అచట నుంబడెను. డాక్టరు సుమిత్రాబాయి ఎం. బి. బి. ఎస్ గారు సభ కార్యక్రమము వహించిరి.

దైవప్రార్థన మొనరించు శ్రీమతి శారదాబాయి తమ స్వాగతోపన్యాసములో ఈ సమాజమునుగూర్చి కొంత ప్రసంగించుచు అందరి ముఖోద్వేగములు “భారత సోదరీమణుల పరస్పరస్నేహభావము పెంపొందింపజేయుట”యనియు వ్యాసరచనలు ఉపన్యాసములు పలువిధములగు కుటుంబముల చిత్రలేఖనముల ద్వారా వారి విజ్ఞానాభివృద్ధికి సాయపడుట యనియు చెప్పిరి.

తరువాత శ్రీమతి పందిటి సత్యవతి బాయిగారు ‘శ్రీమతి యొక్క యభివృద్ధి’ యను విషయమును గూర్చియు శ్రీమతి కోకెలాబాయిగారు ‘శ్రీ సావిత్రీ’యనుగూర్చియు ముచ్చటించిరి.

శ్రీమతి సాభాగ్యమ్మగారు భక్తినిగూర్చి మాట్లాడిరి. తరువాత శ్రీమతి వేలూరి శారదాబాయి గారు పద్యముల జదివి అందరి నానందపరచుకొనిరి.

డాక్టరు సుమిత్రాబాయిగారు తమ ఉపసంహారోపన్యాసములో శ్రీమతిద్యాపాశక్తియును గూర్చియు సంఘాభివృద్ధికి మార్గములు బాత్తోన్న స్త్రీయు ఆంధ్రాభ్యుదయము అందు శ్రీమతిభాగము అను విషయములగూర్చి ఎక్కుడు విమర్శతో ప్రసంగించిరి.

పంచమములతో సభ ముగిసినపిమ్మట ఛాయాపటము గైకొనబడెను.

(సాభాగ్యవతి)

బారిసాలు, మార్చి 21:— పేకు యా సి ను అను 75 ఏండ్ల మహమ్మదీయుడు నాడు మార్చి 2 వ తేదీన తుపాకిదెబ్బ తిని నేడు వైద్యాలయమున మరణించెను. ఇంతవరకు మరణించినసంఖ్య 19. ఈరేగింపు సందర్భమున అక్రైస్తవ రిర హైందవులు బెయిలుపై విడుదలైరి.

గురు ప సాదము

లభుకేంద్రుడు శేఖర వ్యాఖ్యానము, మహామహోపాధ్యాయ తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రి విరచితము. శేఖర సిద్ధాంతమును స్థాపనచేయు గ్రంథము. పుస్తకభాండాగారముల నిమిత్తము మేలుప్రతి. రు 8-0-0 సాదాప్రతి రు 5-0-0 పండితులచే స్థిర పరుపబడిన విద్యార్థులకు సాదాప్రతి రు 4-0-0. పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకం. మూడుప్రతు లొకసారి తీయువారికి పోస్టు ఖర్చులు లేవు. చిరునామా:— మహామహోపాధ్యాయ తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రి, విజయనగరము.

సుబాన్ చంద్ర బోసుగారి విడుదల

ప్రభుత్వమువారి పరతులు

వంగరాష్ట్ర శాసనసభలో చర్చ

కలకత్తా, మార్చి 21:— నేటిదినము వంగరాష్ట్ర శాసనసభలో సి. వి. డి. డి. హిందు చర్చసందర్భమున గౌ. మోబర్లీగారు బాబు సుబాన్ చంద్రబోసుగారి విడుదల విషయమై ఈక్రిందిప్రకటన గావించిరి:— సుబాన్ చంద్రబోసుగారి విడుదల విషయమై కొన్ని రహస్య విషయములను సభవారికి తెలుపుచున్నాను. సుబాన్ బోసుగారిని నిర్బంధించినందులకు పలువురు ప్రభుత్వమువారిని తీవ్రముగ ఆక్షేపించిరి. కాని సుబాన్ బోసుగారిని విడుదలచేయుట అసాధ్యముగ విషయమని ప్రభుత్వమువారు నమ్ముటచే ప్రభుత్వమువారేమియు చేయజాలజోయిరి. క్రిమినలు లా సవరణనట్లు అమలునందున్నంతకాలము బోసుగారిని ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధమునందుంచవచ్చును. కాని బోసుగారి ఆరోగ్యము ఎంతమాత్రము తృప్తికరముగ లేదు. వారి సోదరులగు డాక్టరు నీలచంద్రబోసుగారు బర్మా సీనియరు మెడికలు ఆఫీసరు లెక్చింబెలు కలనలు కెల్వెల్లగారు కడచిన మాసము సుబాను బోసుగారిని పరీక్షించిరి. వారి ఆరోగ్యము తృప్తికరముగ లేదనియు, బరువు తగ్గినదనియు, ఉష్ణము అధికముగ నున్నదనియు, ఇట్లే కొంతకాలము గడచిన తరువాత రావచ్చుననియు వైద్యులు అభిప్రాయము తెలిపిరి. కావున వీరు కారాగృహమునం దుండుట వీరిఆరోగ్యమునకు అపాయకరమని తోచుచున్నది. డాక్టరు సునీల్ చంద్ర బోసుగారు ఇటీవల మరల వైద్యపరీక్షగావించి ఈక్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి:— సుబానుబోసుగారి శ్వాసకోశములను పరీక్షచేయ తరువాత సూచనలు కనుపడుచున్నవి. తక్షణమే వారు సముద్రప్రయాణమొనర్చవలయును. తమన్న స్వీట్జర్లండునందలి ఆరోగ్యస్థానములం దెచ్చటనైనను నుండి తనచికిత్స పొందవలెను.

ఈవిషయన బోసుగారి ఆరోగ్యము అంత అపాయకరముగ నీతియందు లేకున్నను తనచికిత్స గావించుట అవసరమని స్పష్టముగ నున్నది. ప్రభుత్వమువారు బోసుగారిని మరియొక కారాగృహమునకు పంపవచ్చును. కాని కారాగృహమునందుండునచేసినవారి ఆరోగ్యము చక్కబడునా? అని సందేహించుచున్నాము. కావున వారిని విడుదలచేసి స్వీట్జర్లండును పంపిన వారి ఆరోగ్యము చక్కబడును. ఎట్టి పరతులు లేక బోసుగారు విడుదలచేయబడిన, వారు మరల వంగరాష్ట్రమునకు రావచ్చును. బోసుగారు వంగరాష్ట్రమునకు వచ్చుట అపాయకరమని ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము. తన చికిత్సపొందుటకు బోసుగారి కవకాశమునగ ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులైయున్నారు. కావున వారు రంగూనునుండి స్టీమరులో సరాసరి ఐరోపాఖండమునకు వెళ్లవలయుననియు, క్రిమినలులా ఆచెందువెంటే ఆర్టు అమలునందున్నంతకాలము వీరు భారతదేశమునను గాని బర్మానుగాని సిలోనునుగాని వచ్చుటకు ప్రయత్నింపకూడవనియు ప్రభుత్వమువారు సూచించుచున్నారు. తన భౌవిప్రచరనము విషయమై వాదనముల నివ్వవలయునని ప్రభుత్వమువారు కోరుటలేదు. కాని భారతదేశమునందు వారున్న, వారిని నిర్బంధించు అధికారము ప్రభుత్వమువారి కుండును. ఇంతవరకు ఈసూచనలు బోసుగారికి తెలుపబడలేదు. ఈప్రకటనమును నేను బహిరంగపరచుచున్నాను. బోసుగారి కిష్టమున్న వారు ఈసూచనలను పరతులను అంగీకరింపవచ్చును.

శాసనసభలో ఈడిమాండుపై చర్చ జరుగుచున్నది.

ప్రతికాభిప్రాయములు

బెంగాలు ప్రభుత్వమువారి సూచనలు ఘోరముగను అపమానకరముగ నున్నవి ఇండియను నేషనలు మోరాలుప్రతికూయుచున్నది. ఇర్వినుప్రభువుగారు లిట్టనుప్రభువుగారికి లొంగిపోయి రని బొంబాయి క్రానికలుప్రతికూయుచున్నది.

విజయనగరం సంస్థానము

దివాను మార్పులు
విజయనగరం, మార్చి 22:— విజయనగరం సంస్థానము గానున్న ఏమారి నరసింహం పంతులుగారిని, చాలించువారి 21 తేదీనుండి నాయులు దివాన్ ఎ. కృష్ణస్వామి నాయుడుగారికి చార్జి యొప్పజెప్ప వలసినదని కోరిరి. (ఒక విలేఖరి)

న్యాయస్థానవార్తలు

విల్లివాకం హత్యకేసు

శిశికిశిశి

ముద్దయిల వాబ్జులములు

సెషన్సు విచారణకు పంపబడుట

విల్లివాకం హత్యకేసునందు, సైదాపేట స్టేషన్లో సబ్ మేజిస్ట్రేటు నిన్న సాయంత్రము 5 గంటలకు, ముద్దయిల వాబ్జులములకు కమిటీచేయుచు ఉత్తరువు గావించిరి. 128 ముద్దయిల ఇండియన్ పినలకోడు 8641, 802, 879 సెక్షనుల క్రింద కమిటీచేయబడిరి. 1, 2 ముద్దయిలు 455 సెక్షను క్రింద గూడ కమిటీ చేయబడిరి.

1, 2 ముద్దయిల వాబ్జులము

1, 2 ముద్దయిలు ముత్తరాజు సుబ్బారావు, ముత్తరాజు ఆదివారాయణ అనువారలు తమ వ్రాతవాబ్జులమందు తాము నిర్దోషులమనట కీ క్రిందికారణముల దెలుపుకొనిరి.

ప్రాసిక్యూషన్ వారు తమ కేసును ఆధారముగ తేనుకొనిన సాక్ష్యము ప్రత్యక్షమైనదిగాదు. ముద్దయిలు దోషులని ఈ సాక్ష్యమువలన రుజువగుటలేదు. గతించిన విశ్వేశం సుబ్బయ్య రాజేశ్వరుల కేసుల జీర్ణకోశములను రసాయనశాస్త్రజ్ఞుల కంపబడుటకు పూర్వము పోలీసువారు దీర్ఘకాలము తమ జళ ములాశ్చయముకొనుటయును, సంతకమును పరీక్షించు అధికారి తో కేసు విచారణగావించిన పోలీసు ఉద్యోగి స్వయముగ మాట్లాడుటయు, పిదప నాతని అభిప్రాయమును గైకొనుటయు, కేసు విచారణగావించిన పోలీసు అధికారి (ఈ కేసులో F.I. ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షిగ విచారించబడినవారు) ఈ కేసు విచారణలో కోర్టునందు మొదటినుండి తుదవరకు ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులకును, ప్రాసిక్యూటింగు ఇన్ స్పెక్టరుగారికిని తోడ్పడుట చాల అక్రమము. ప్రాసిక్యూటింగు ఇన్ స్పెక్టరువద్ద తాబేదారగు సుబ్బరామయ్యగారను సబ్-ఇన్ స్పెక్టరును తెలుగు తల్లిమా జేయువారిగ ఈ కేసులో కోర్టువారు నియమించుటవలన ముద్దయిలకు న్యాయము జరుగలేదు. ముద్దయిలు పోలీసువారికి యొసంగిన వాబ్జులములు వారియిష్టముపై యొసంగబడినవి కావు. మోసమువలనను, నిర్బంధము, బాధవలన రాబట్టబడినవి. కావున ముద్దయిలను దోషులనగతే నెడి వాబ్జులము లెంతమాత్రమును సత్యములుగావు. కొందరు ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులు కోడందరామయ్యగారు మొదలవారు ఇతర సాక్షులు సాక్ష్యమొసంగుచుండగ కోర్టులో ఉండటం అక్రమము. రెండవముద్దయిని మొట్టమొదట కేసులో దోషిగ జేర్చి యుండలేదు. ఈ పైకారణములవలన ముద్దయిలు విడుదల గోరుచున్నారు.

3-వ ముద్దయి పిటిషను

3-వ ముద్దయి తులసమ్మ నిర్దోషియని వాదించుచున్నది. ఈమె ప్రధమమున ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షిగ విచారించబడవలసి యుండెను. ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షిగనే కోర్టువారి సమక్షమపై 2-వ ముద్దయి సైదాపేట పోలీసుస్టేషనుకు గొనిరాబడుచుండగ పోలీసు స్టేషనువద్ద ఆమెసమక్షము పోలీసువారు లాగుకొని 3-వ ముద్దయిగ అరెస్టుజేసితిమని చెప్పుట చాల అక్రమము. పోలీసువారు గైకొనిన మొదటి రిపోర్టులో (F. I. R.) తులసమ్మపేరు లేనేలేదు. పిమ్మటనే చేర్చబడినది.

డిశంబరు 16-వ తేదీనుండి 21-వ తేదీవరకు పోలీసు వారిదయ్యపై ఆధారపడియున్న 3-వ ముద్దయివద్దనుంచి శివవరీ తువద్ద అక్రమవిధానముచే వాబ్జులము గైకొనబడినవి.

ఈ కేసును విచారించిన మాజిస్ట్రేటుగారు 54 ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షిగ విచారించబడుట అసాధారణమును, విచిత్రమునైన విధానమును ఒకే సమయమున మాజిస్ట్రేటుగను సాక్షిగను పీరు వర్తించిరి. పీరు ప్రమాదముగైకొని తమకు తామే ప్రశ్నలువేసికొని సమాధానము చెప్పుటవలన ముద్దయిలకు న్యాయము జరుగుట కవకాశములేకపోయెను. 3-వ ముద్దయిపై కేసు రుజువుకాలేదు. కావున 3 ముద్దయి విడుదల జేయబడగోరుచున్నది.

బారిసాలు, మార్చి 21:— మామర్రోజులు పాఠశాల కరుగక నిలిచిన 175 విద్యార్థులను తిరిగి పాఠశాలకు పోయిరి.

వి.సు బ్రహ్మణ్య ఆయ్యరు,

నగల వర్తకులు, 23 కి కుప్పముత్తూరువిధి, తిరువట్టిశ్వరంపేట,
హస్తబాక్సు నెం. 423 ట్రెజ్జి కేసు, మదరాసు.
ఉత్కృష్టమైన రాజనగలు, వెండిబంగారు వస్తువులు, అన్ని తరగతులలోను తయారుచేసి
న్యాయపరమచేయుదుము. బజారు వస్తువులకు మా వస్తువులకు మా స్థిమితకాంతరమును గమనింపుడు.
క్యాటలాగు కోరినవారి కుచితము 3379

నానత్యాన్వేషణము

గాంధీమహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

మూడవభాగము - పదునేడవ ప్రకరణము

కాంగ్రెసు మహాసభ

కలకత్తా కాంగ్రెసుమహాసభ లోనికి వెళ్లి అతిథిశాలమున నానత్యానల బారులుదీరియున్న వలంటీరలను వేదిక నదిష్ఠించిన నాయకులను చూడగానే నాకు సభాకంపము కలిగినది. ఆ మహాసభలో నేనేమి లెక్కయిన నాకు తోచినది.

అగ్యత్యక్తిపన్యాస మొక పెద్దగ్రంథము. దాని సంత నామూలాగ్రముగా నాసభలో చదువుట సంభవమేగాన కొన్ని ముఖ్యవాక్యములను మాత్రమే అగ్యత్యక్తుడు చదివెను.

అటుపిమ్మట విషయనిర్ణయసంఘసభ్యుల నెన్నుకొనిరి. ఆసభకు నన్ను గోక్షగారు తీసుకొనివెళ్లిరి. నా తీర్మానము విషయనిర్ణయసభలో నుపపాదించబడునని సర్ ఫిరోజీషాహుగారు నా కెరిగించిరి గాని దానినెవ రాసభలో నెత్తుచుపాదించెదరో నాకు తెలియలేదు. ప్రతి తీర్మానమునుగూర్చియు చాలమంది దీర్ఘములను నుపన్యాసముల నొసగుచునే యుండిరి. ఉపన్యాసములు అన్నియును ఆంగ్లభాషయందే యొసగబడెను. ప్రతితీర్మానమును ఎవరో ఒక నాయకుడు బలపరుచుచునే యుండెను. ఆపెద్ద రాండోల్డ్ మధ్య నాదియొక చిన్నపిల్లనగ్రోవివంటి దగుటచే రాత్రి యగుచున్న కొలదియు నాకు ఆందోళనము పెచ్చు సాగెను. చాలరాత్రియైన పిమ్మట వచ్చు తీర్మానముల నన్నిటిని వాయువేగముతోనే ముగించుచుందురని నేనెరుగుదును. అందరును బసలకుపోవుటకు తొందరపడుచుండిరి. రాత్రి 11 గంటలైనది. మాటలాడుటకు నాకు ధైర్యముచాలదు. నాతీర్మానము నదివరకే గోక్షగారికి చూపించియుంటిని గాన మెల్లగా ఆయన కూర్చున్న కవతేకి "నాకేమయిన సహాయము చేయును" అని రహస్యముగా చెప్పితిని.

"మీ తీర్మానము సంగతి నేను మరువలేదు. ఇప్పుడు వారీతీర్మానముల నన్నిటి నెంతతొందరగా ముగించుచున్నారో చూచితిరా? మీ తీర్మానమును గూడ నటుల ముగించుటకు నే నొప్పుకొనను" అని గోక్షగా రనిరి.

"మనపని యంతయును ముగిసినది." అని మెహతాగా రనిరి.

"లేదు లేదు దక్షిణాఫ్రికాతీర్మాన మింకను ఆమోదింపబడలేదు. గాంధీగారు చాలకాలమునుండి వేచియున్నారు." అని గోక్షగారు బిగ్గరగా నుడివిరి.

"మీరు దానిని చూచితిరా?"

"అహ! చూచితిని"

"ఆది మీకు నచ్చినదా?"

"అది చాల బాగుగా నున్నది."

"అయితే సరే! గాంధీగారూ! ఉపపాదించండి" అని మెహతాగా రనిరి.

"నేను దానిని వంతుతోనే చదివితిని.

గోక్షగారు దానిని బలపరచిరి.

"ఏకగ్రీవముగా నామోదింపబడెను." అని అందరు నటచిరి.

"మీరు రేపు మహాసభలో నైదునిమిషములనేపు మాటలాడవచ్చును." అని అగ్యత్యక్తుడు నాచాగారు నా కెరిగించిరి.

లేదు. లేచిపోవలెనని అందరును త్వరపడుచుండిరి. గోక్షగారు దానిని చూచితిని తెలుపగానే యికదాని నెవరును చూడనవసరములేదనియే వారందరును తలచిరి.

తెల్లవారినిది. మహాసభలో నైదునిమిషములలో నేనేమి చెప్పగలుగుదునని నాకు చాల ఆందోళనముగా నుండెను. నేను బాగుగానే విషయములను సిద్ధపరచితినిగాని సభలో మాటలు తడబడునట్లుండెను. ఉపన్యాసమును వ్రాసి చదువుట నాకిష్టముగ నుండలేదు. అనుచుగా మాట్లాడులెననియే నేను తలచితిని. దక్షిణాఫ్రికాలో నేనానుచుగానే మాటలాడుచుంటినిగాని యిప్పుడు నాకాశుభోరణియే లేనట్లు కనబడెను.

నానత్యాన రాగానే నాచాగారు నా పేరు పిలిచిరి. నేనులేచితిని. తలతిరుగసాగెను. ఎటులనే తీర్మానము చదివితిని. విదేశములకు వలసపోవుటను ప్రశంసించుచు నెవరో యొకపాట (వ్రాసి అచ్చు) వేయించి ఆసభలో నందరికిని పంచిపెట్టెను. దానిని నేనుచదివి దక్షిణాఫ్రికాభారతీయుల యిబ్బందులనుగూర్చి నాలుగుముక్కులు చెప్పితిని. అంతలోనే దిన్నాగారు గంటకొట్టిరి. అయిదునిమిషములంకను పూర్తికానేలేదు. ఇక రెండ నిమిషములుమాత్రమే వ్యవధి కలదనుట కద గటుతని నాకు తెలియదు. కొంతమంది అరగంటనేపును ముప్పావుగంటనేపును మాట్లాడినను గంటను వాయించుటయేలేదు. నాకు కొంతవిచారము కలిగినదిగాన గంట వి నబడగానే నేను కూర్చుంటిని. ఆపాటలో నాచాగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరము కలదని బాలబుద్ధివంటి నాబుద్ధి కవుడు తోచినది. (పదమూడవ ప్రకరణమున రెండవవాక్యమును చూడుము). తీర్మాన మామోదింపబడు విషయమునందెట్టి సంతోషమును లేదు. అప్పుడు ప్రేక్షకులు ప్రతినిధులనునభేదముగూడ లేదు. అందరును చేతులనెత్తుచుండిరి. అన్ని తీర్మానములును నేకగ్రీ విషయగానే ఆమోదింపబడుచుండెను. అంతిగా నాతీర్మానము గూడ నామోదింపబడెను. అందువలన దాని ప్రాముఖ్య మంతయును తొలగిపడుటగూడ నాకు తోచినది. ఎటులైన నేమి, నా తీర్మానము కాంగ్రెసు మహాసభలో నామోదింపబడినందున నాకు సంతసమే కలిగినది. కాంగ్రెసుమహాసభ యానద్వారత ప్రజాప్రతినిధిసభ యగుటచే నాతీర్మానమును దేశీయులందరు నామోదించినయే నేను సంతోషించితిని. (మో. క. గాంధీ ఎం. గుయిండియా 17-3-27).

హెచ్చరిక పండుగ

మువ్వరి అరెస్టు

లాహోరు, మార్చి 21:—19 వ తేదీన సాహాబాదు సిక్కులు ఊరేగింపు ప్రయత్నములు చేయుచుండ పోలీసువారు లై సెన్సు తీసికొనమనికోరిరి. సిక్కు లందుల కంగీకరింపక యూరేగింపు సాగించిరి. తిరిగివచ్చునపుడు పోలీసువారు దాని నాసి ఊరేగింపు చెల్లాచెదట చేసిరి. ముగ్గుర నరెస్టు చేసిరి. గురగ్రంథ సాహేబున పాంజుషియా రాలు గుర్దారావు గొంపోయిరి. సాహాబాదు శాంతముగ నున్నది. (ఆ. ప్రె.)

రామానంద సాధువులకును రామానుజ

సాధువులకు చెబ్బలాట

ధిల్లీ, మార్చి 21:—రామానంద సాధువులకును రామానుజ సాధువులకును 16 వ తేదీన బృందావనమున చెబ్బలాట జరిగెను. రామానంద సాధువులు రామానుజ రంగ్గి ఆలయము పై బడిరి. పోలీసువారితో సహా 49 గురకు గాయములు తగిలెను. పోలీసువారు ఇరుపక్షములను తోలివేసిరి. న్యాయాధికారి నచ్చి తుపాకుల కాడ్చి నీయనే శాంతి నెలకొల్పెను. 38 మంది అరెస్టుచేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

దక్షిణాంధ్రీయ వర్తకసంఘము (చేంబరు ఆఫ్ కామర్సు)

సాధారణసభ-సాంవత్సరిక సమావేశము

గతశనివారం సాయంత్రం సైన్యముయొక్క 17-వ వార్షిక సాధారణసమావేశము జరిగినది. సంఘాధ్యక్షులగు సర్ యం.సి.టి. ముత్యయ్యచెట్టిగారు సభకు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి.

జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు, గోవిందరావు, చతురుజుమాగురూ, దివానుబాహుర్ యం. బాలసుందరం నాయుడుగారు, రావుబహదూర్ జి.ఎ.న.శే.శే.గారు, జి. వెంకటపతి నాయుడుగారు, వి. ముఖ్యగ మొదలయ్యారుగారు, వెంకటేశ్వర శాస్త్రిగారు, హాజిహాకిం మహమ్మద్ అబ్దుల్ అజీజ్ సాహెబుగారు, కె. గోవిందాచారిగారు, రావుసాహెబు మి.రామచంద్రన్ చెట్టిగారు, జి. నరసింహముగారు, సి.గోపాల వివాసాగారు మొదలైనవారనేకులు సభకువచ్చిరి.

అధ్యక్షకోసన్యాసము

వార్షిక కార్యనిర్వేదికయును ప్రమాఖ్యర్షి షడతాయు న్ను వివేదించబడినది. ఇది సభవారి ఆమోదమునకు నివేదించుచు సభాధ్యక్షుని తిట్టువప్పనించిరి.

ఈవివేదికలో విమర్శించబడిన సంవత్సరముందు వర్తక సరఫరాలో దమ్మవలూములే మందగించినది. దీనికికారకులు గవర్న మెంటువారే. కరెన్సీ కమిషనువారు మనదేశంలో యామధ్య విచారణ చేయుటకు వచ్చినారు. వారు విచ్చేసినది సరకుల యెగుమతి కరుకుచున్నది. రూపాయికి 18 పెన్సీల మారకముకేలు ఏర్పడుచుండెను. కాని దీని మించు రూపాయియొక్క విలువ 18 పెన్సీలుగాక అంతకు తక్కువకు ప్రారంభించెను. వెంటనే గవర్న మెంటువారు అడ్డము పెట్టి చదరంగపు ఎత్తులువేసి తంటాలుపడి తిరిగి రూపాయివిలువను నిలువజేట్టిరి. ఈనాయోపాయములు కరెన్సీ కమిషను వారు గ్రహించలేదు.

ఈ మారకముకేలు ఇప్పుడుంచిన ప్రకారముగా రెండు సంవత్సరములకాలము ఉంటుందో లేక తగ్గి పూర్వపుధోరణికి వచ్చుందో నేను చెప్పజాలను. కాని, ఒకమాట స్పష్టముగా చెప్పవచ్చును. అత్యగత్యంగా రూపాయివిలువను 14 పెన్సీలకు తీసికొనిరావలెనని చెప్పినది. కాని, రూపాయికి భూయమైన విలువప్రమాణమును పూర్వలో ఏర్పరచుననెడల 16 పెన్సీలకన్నను మెచ్చు ఉండుట మంచిదికాదు.

వ్యాపారంకూడ మందగించింది. మాది, పంచదార, ఉప్పు మొదలైన ప్రధానపదార్థములయొక్క ధరలు క్రమముగా పడిపోవుటచే వర్తకులు తమపెట్టుబడులకు కావలసినధనము వ్యాంకులలోనుండి తీసికొనజాలకున్నారు.

అనగా వర్తకులయొక్క వ్యాపారసరకులధరలు నిలుకడలేక పడిపోవుచుండుటవల్ల నిలువసరకులను నమ్మి వ్యాంకులు వర్తకులకు సామ్యుపెట్టుబడి పెట్టజాలకయున్నది. ఇందు వల్ల వ్యాంకులలోని ధనము వడ్డీ ప్రతిఫలములేక మూల్కమున్నది. ఈదేశములో వడ్డీ లాభమునకై నమ్మకముగా వ్యాంకులవారు ఈదేశ వర్తకులకు బుణముల నియ్యజాలక సీమదేశములోని వ్యాపారసంఘములకు మంచివడ్డీకి బుణముల నిమ్ముచున్నారు. కాబట్టి యీ వ్యాంకులలోని మనదేశము సీమదేశము సీమదేశముల వ్యాపారముల వినియోగముకొరకై సీమదేశములకు చేరినది. ఇట్లు విదేశీయుల పెట్టుబళ్లకు మనధనము వెళ్లుటకు కారణమనగా మారకము కేలుకూడా అనుకూలముగానున్నది.

ఇండియా ఖజానాలోని ఖజీవెండిని గవర్న మెంటువారు అన్నిచేయుటవల్లను మారకపు పత్రములను చౌకగా అమ్మినేయుటవల్లను గవర్న మెంటుకూడా ప్రయత్న పూర్వకముగా మారకపురేటును 18 పెన్సీలకుజేర్చిరి.

దీనివల్ల సీమదేశపు వర్తకులు బాగుపడుచున్నారు. ఇండియాలో నపుకరీయేయున్న యూరోపీయనులు బాగుపడుచున్నారు.

ఈమారకపురేటా ఇప్పట్లో తేరేదికాదు. "రూపాయికి ఇంతవడ్డీ బంగారము" అని గవర్న మెంటు ఒకనిర్ణయ ప్రమాణము ఏర్పరచుచున్నది. కాని అంతమాత్రముచేత రూపాయియొక్క విలువనిలుకడకాజాలదు. బంగారు నాణెముకూడా భూములలో చలామణిలో ఉంచినచోగాని అంతర్జాతీయ ప్రమాణముగల ఫిరమెనవిలువ రూపాయికి రాజాలదు. అట్టిది ముమ్మందు ఏర్పడగలదని ఆశించవలెను.

కాని గవర్న మెంటువారిని ఒకవిషయమై అభినందించవచ్చును. ఇదివరలో గవర్న మెంటువారి రెవిన్యూయావత్తు ఇండియన్ వ్యాంకులలో నిలువచేయుచున్నారు. ఇందువల్ల ఇతర వ్యాంకులు ఇండియన్ వ్యాంకుతో పోటీకి నిలువలేక కులకాగజాలకున్నవి. ఇకనుండియును గవర్న మెంటు దమ్మయావత్తు రిజర్వ్ వ్యాంకులను ఒక ప్రత్యేక వ్యాంకులో కేటాయించుగా నుండెదరు.

ఇండియన్ వ్యాంకువారు స్వతంత్రముగా వ్యాంకు వ్యాపారమును ఇతర వ్యాంకులతోపాటు చేసికొనెదరు. ఇందు వల్ల వడ్డీ వ్యాపారములనుచేయు వ్యాంకులన్నియు సమానహోదాగలిగి వ్యవహరించవలెను. ఈమక ఇట్టి సందర్భములో వ్యాంకులకున్నట్టికి బాగుగా కార్యనిర్వహణముచేయుగల సమర్థులను తర్కీయతుచేయు విద్యాలయము ఇన్ స్టిట్యూటు ఆఫ్ వ్యాంక్ య్స్ వంటిది యొకటి ర్వలలో స్థాపించుట ప్రయోజనకరము.

వర్తక సరిశ్రమలు

ఈదేశములో ప్రతిమూలు నూలుగుడ్డలు వ్యాపారము చాలా ఒడుదుడుకులతో నుండెను. ఈసంవత్సరముకూడా బహు జాగ్రత్తగా వ్యవహరింపవలెను. జపానువారిసరకులు దేశములో కుమ్మరించుటవల్ల వ్యాపారధరలు తలక్రిందైనవిగాని ధరలను తిరిగి నిలబెట్టుటకు టెక్సెలు టారిఫ్ బోర్డువారు ఏమిసలహాలు నూచించెదరో నూడవలసియున్నది. ప్రతిఏనుమతి నిబంధనలవల్ల ప్రతిలోక ప్రీటులేకుండ కాపాడుచుండుట మంచిదేగాని ప్రతిఫలంలకునూడ ప్రతిబంధకములు గలుగజేయుట యోమము. ఆయాప్రతులను ఆయాప్రదేశములందు నిర్బంధించుట అక్రమము. తిరునల్వేలిగాయతు కోయంబుత్తూరువరకునూడ తిరువూరు కంబోడియా పంటప్రదేశముగా నిర్ణయించుటవల్ల యీవట్టుము కొంత బాగుపడగలదు.

ఇప్పుడు శాసనసభలో చర్చించబడుచున్న రవాణా పన్నులవల్ల మనదేశపరిశ్రమలకు సంగక్షణకావలెనని కోరుచున్నాము ప్రభుత్వసహాయమును యీవిషయములో కోరక పూర్వము మనస్వదేశములో మనము వర్తక వ్యాపారములందు కట్టు దిట్టులులను ఏర్పరచి వ్యవహారములను బాగుపరచవలెను. ముఖ్యముగా తేయాకులక్క, మాది, గోదుములు, తోళ్లువదును చర్మములు ఇటువంటిసరకులు తయారుచేసి ఎగుమతిచేయు వ్యాపారములు సమర్థిగా మంచి నమ్మక మైనసరకును ఎగుమతిచేసి విదేశ వ్యాపారప్రభావులను చెడగొట్టుకొనవలెనని ప్రవర్తించవలెను.

ముఖ్యముగా తోళ్ల వ్యాపారము యీమధ్య దెబ్బతిన్నది. ఈతోళ్లకు ధర పడిపోవుటవల్ల అల్పచర్మములు బాగాతూగుట కై వాటిని కొన్నిమాయపద్ధతులతో బాగా తూగునట్లుచేసి మంచిసరుకువలె కనపరచి పెద్దధరలను లాగుచున్నారు. మంచి చెడ్డ వివక్షగాలేకుండా జపానువంటి దేశములవారు కొన్ని నాళ్లు సరుకు కొని నప్పటికి పోనుపోను ఆయాదేశముల వ్యాపారములు ఈచగా కనిపెట్టి సమ్మెకట్టి ఇండియాదేశపు చర్మములపై బహిష్కరిస్తారు. ఇందువల్ల మోసములేకుండా వ్యాపారము చేసేవారికికూడా దెబ్బ తలగలదు. కనుక స్వదేశ వ్యాపారములను కాపాడవలెననెడల వ్యాపారసంఘములు ఏర్పడి కట్టుదిట్టములతో పనిచేయవలెను. దేశమంతటనుండి ఎగుమతి యగుచున్న చర్మముల సరుకులో నూటికి 70 వంతు ప్రధునుచర్మములను నూటికి 70 వంతు ముడిచర్మములను ఈ చెన్నరాజధాని ఎగుమతి చేయుచున్నది.

పన్నులు

ఇండియా గవర్న మెంటువారి బడ్జెటు అంచనాలు చర్చించబడుచున్నవి. ఇదివరలో గవర్న మెంటువువల్ల ఎక్కువ, అదాముము తక్కువ. అందువల్ల డబ్బులోట్లు వస్తూఉండెరి. ఈడబ్బులోట్లు భర్తీచేయుటకై పన్నులు మోచ్చించినారు. కాని ఇప్పుడు నిల్వ మోచ్చులు కన్నీస్తూఉన్నవి.

ఈప్రకారం ముందు సంవత్సరాలలోకూడ నిల్వకైము ఆదా తలగలవని నమ్మచుచున్నది. కనుక ఇదివరలో విధించిన పన్నులు తగ్గించవలెను. కోర్టుఫీజులు రిజిస్ట్రేషను ఫీజులు చెక్కు హండిలమీద స్టాంపుహ్యూటిలు కంపెనీపన్ను 1921-22 సంలిరములో ఉన్నరేటుకు తగ్గించవలెను.

అన్నిటికన్న ముఖ్యముగా క్రొత్తగా గవర్న మెంటు వారు చేయవలసిన సహాయ మేమనగా క్రొత్తగా రాబడిపన్ను విధించేవిషయములో ఇతర దేశములలోవలె ఇక్కడకూడా గత మాడుసంవత్సరముల రాబడియొక్క దామాషాయమీద రాబడి పన్ను విధించవలెను. ఇట్లు విధించుటవల్ల వ్యాపారములు ముందు సంవత్సరములో తగిలేనట్లుమునుండి కోలుకొనుటకు వీలగును.

ఇతరదేశములనుండి మనదేశములోనికి దిగుమతి యగు చున్న పొగాకు చాలావరకు సిగరెట్లు తయారుచేయుటకు వినియోగపడుచున్నది. ఇట్లు దిగుమతియగుచున్న పొగాకుపైన పాను 1-కి రు 1-0-0 నొక ఉన్నపన్నును రు 1-8-0 ను మోచ్చించబడినారు. ఇందువల్ల యీదేశములోని సిగరెట్ల పరిశ్రమ నిరుత్సాహపరచబడును. కనుక శాసనసభ్యులు యీ పొగాకుదిగుమతిపన్ను విధింపడకుండా ప్రతిపటింపవలెను.

ఈపన్ను విధించుట మానివేసి ఇండియన్ టాక్సేషను ఎంక్వైరీ కమిటీవారు నూచించిన యితరసలహాలను గవర్న మెంటు అనుసరించుట మంచిది.

ఆపదలు సంభవించును

చర్మము, చీలినప్పుడు, గాయములు, నలుగుట్ట, కాలుట, వేడినీళ్ల చే కలుగు బొబ్బలు, పురుగుకాటు, విషజంతువు కాటు మొదలగువాటియందు వలెనే చర్మములోనికి ప్రవేశించుట లక్షలకొలది సూక్ష్మపురుగులు ప్రవేశించుటకు కాచుకొనియున్నది.

ఒక నిమిష మైనను ఆలస్యము చేయక కొంచెము జాప్ బక్ను చమిరి, ఆగాయమును మాన్పుకొనుడు. ఈభయంకరమైన పురుగులను చంపునట్టిప్రతే ప్రమేన ఓషధిసంబంధముగ నివారించి చీమపట్టినట్టి, విషయరక్తముగల స్థలమును మాన్పును. మరియు చైత్ర్యతగా చర్మమును శుభ్రపరచి నూతన ఆరోగ్యకరమైన చర్మముతో ఆస్థలమును కప్పచున్నది.

ప్రతిదినము దురదృష్టముచేగలుగు బాధను, అనాయమును నివారించుచున్నది. ఈవిచిత్రమైన ఓషధిసంబంధముగ నివారించి పెట్టె ఒకటి యెప్పుడు హజరుతోనుండుట మంచిది. ఎక్కువ, చాకలగడ్డి, చెమటకాయలు, తామర, (నూములు విష సంబంధమైన గాయములు, మూలము మొదలగువాటిని ఇది నమ్మకమైన గృహవైద్యునివలె కుదుర్చుచున్నది.

త్యరలోను శుభ్రముగాను కుదురుటకు జాప్ బక్ను వాడుడు. కుటుంబవైజా బుడ్డి 1కి ధర రు 1-0-0, 2-4-0. ప్రతివీలను ఔషధ దుకాణములందు దొరకును. లేక మా ఏజంట్లు: మెసర్స్ దాదా అంతుకో, ఎస్టేబ్లిష్మెంట్ వద్రాసు వారివద్ద దొరకును.

చతుర్భుజదాసు గోవిందదాసుగారి యువన్యాసము షిమ్ముట చతుర్భుజ దాసుగారి రుపస్థానించుచు నిట్లు చెప్పిరి.

వర్తకులకు ఒకప్రదేశమునుండి ఇంకొక ప్రదేశమునకు నిత్యసంచారము చేయుటకు శీఘ్రగామియగు మోటారుకారుల వైపున వాని కుపకరించు రబ్బరు చక్రముల పైనను దిగు మతిపన్నును నూటికి 30 మొదలు 20 వరకు తగ్గించినందువల్ల గవర్న మెంటువారు వర్తకులకు చాలాసహాయము చేసినారు. కాని యీదేశములను రాజబాటలనుగూడా అభివృద్ధిచేయుటకు నుకూడా గవర్న మెంటు శ్రవసహించినచో బాగుండును. రైల్వేబోర్డువారు క్రొత్త రైల్వేలైనులనువేసి దేశమునకు ఎక్కువ ప్రయాణశౌకర్యములను జేయుటకు కొన్ని పనులను సంకల్పించినారు. ఈప్రకారమే ఒకపది సెల్ రయలకాలము నిరంతరాలి వృద్ధి చేసినయెడల బాగుండును. ఇదియేగాక రైల్వే సరుకుల మీద ఛార్జీలను తగ్గించుటవల్ల విదేశములకుపోవు సరుకులు చవు కధరలకు సప్లయిచేయుటకు వీలగును గనుక అట్లు చేయవలెను.

ప్రయాణీకుల రైల్వేఛార్జీలు కొంచెము తగ్గింపబడినవిగాని ఇతరరైల్వే కంపెనీలకన్న దక్షిణాయుండి రైల్వేవారు దక్షిణమహారాష్ట్ర రైల్వేవారును చాలాహీనముగా తగ్గింపులను చేసియుండుట కోపనీయము.

కార్యనిర్వాహకవర్గము ఎన్నుకొనుట ఈసంలి రమున కీక్రింది కార్యనిర్వాహకు లెన్నుకోబడిరి.

అధ్యక్షుడు: సర్. యం.సి.టి. ముత్యయ్యచెట్టిగారు ఉపాధ్యక్షులు: దివాను బహదూరు చతుర్భుజదాసు గారు, అబ్దుల్ హాకిం సాహెబుగారు. 24 గురు మెంబర్లతో కూడిన కమిటీయొకటి ఎన్నుకోబడినది. కే. శ్రీనివాసనుగారు ఆడిటరుగా తిరి ఎన్నుకోబడిరి.

దివ్యజ్ఞాన విశ్వవిద్యాలయము చేయబోవుపని

[వి. ఎస్. శర్మగారు బి.ఎ. బి.టి.]

రెండు సంవత్సరముల క్రిందట నానాదేశ తారక మహా
సభ ఓమున పురమున జరిగినపుడు ఆసభ కన్యకత్వ నామించిన
డాక్టరు అనిబిసెంటుగారు ప్రస్తుతివిద్యవిధానమునందలిలోప
ములను నివారించే మిత్రత్వమునకు తగిన ప్రాముఖ్యమునిచ్చి
దానితో అన్ని దేశములకు తోడ్పడుటకు గాను దివ్యజ్ఞాన విశ్వ
విద్యాలయమును స్థాపించుటకు త్వరలో ప్రయత్నములు సలు
పబడునని నుడిచియున్నారు. ఆనాటినుండి నేటివరకు వారి
యాద్యములను కార్యరూపమున చెప్పుటకు అన్నిరీతుల ప్రయ
త్నములు సలుపబడుచున్నవి.

సమీక్షయను చేయబడినది. విశ్వవిద్యాలయమునకు ఆడ
యారు, ఆస్ట్రేలియాలోని సిడ్నీ నగరము యూరోపుఖండము
నందలి హాల్బండులో సుప్రసిద్ధమగు ఓమున నగరమును కేంద్ర
స్థానములుగ నుండి విశ్వవిద్యాలయాద్యములను ఆయా ప్రాం
తియుల పరిసరముల ననుసరించి కొనసాగించుచుండగలవు.

నేటి విశ్వవిద్యాలయములను ఈవిశ్వవిద్యాలయమున
కును అనేకవిషయములలో భేదమును నెఱుఁగుట గాంబగలదు.
విశ్వవిద్యాలయముయొక్క దృక్పథమే పరిచి చెప్పినను లోప
ము రాజాలము. సర్వసామాన్యదర్శనమును పెంపొందించుట
యే దివ్యజ్ఞాన విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ప్రధానాద్యము.
ప్రపంచ పాపములను యువకులను యువతులను సర్వతోముఖ మగు
శిక్షణను నిచ్చి వారిని విజ్ఞానవంతులుగను, శక్తిసంపన్నులు
గను చేయుటను అన్నిరీతుల నందు అవకాశము లియబడును.
ఇందులకుగాను విద్యార్థుల స్వాభావిక శక్తిసంపన్నుతన ప్ర
త్యేకస్థాన మియ్యబడి దానిని సక్రమముగా పెంపొందింప జే
యుటకు కావలసిన సాధనసంపత్తి యంతయు నీయబడును.

ఈ అవకాశమును విశ్వవిద్యాలయమువారు నిర్వహిం
చుటకు గాను ఇట్టి యాద్యములపట్ల సానుభూతి అభిమానము
గల సంస్థలయొక్కయు, వ్యక్తులయొక్కయు, సహాయమును
బడయుటకు సంస్థాపకులు సంసిద్ధులుగా నున్నారని కార్య
నిర్వాహకులు ఈమధ్య ప్రచురించిన విజ్ఞప్తిలో నుదాహరించి
యున్నారు.

విశ్వవిద్యాలయమునకు డాక్టరు అనిబిసెంటుగారు రక్త
రుగా నియమించబడిరి. ఇటు రెనరెండు డాక్టరు బార్ని అరం
దేలు గారు ప్రోక్టరుగా నుండురు.

కేంద్రస్థానములలో విశ్వవిద్యాలయముయొక్క కార్య
క్రమమును సజీవులు త్వరలో నేర్పాట్లు చేయబడును. ఏయే
కేంద్రస్థానము ఎట్టికార్యమును నడపవలయునో కొంతవరకు
నిర్ణయింపబడినది. విశ్వవిద్యాలయ సంపాదకుల ప్రచురణ
ప్రక్రమ సనుసరించి అడయారు కేంద్రమున సర్వకాలము సర్వ
తోముఖముగ విలసిల్లి ధర్మములను చక్కగా గ్రహించుటకు
చేయవలసిన పరిశోధనలను ఎక్కువ ప్రాముఖ్య మియ్యబడును.
సిడ్నీ కేంద్రమున ఈపరిశోధనలను భావిజాతి కేరీతిని అనుసరింప
జేయ వచ్చునో ప్రయత్నములు సలుపబడును. యూరోపు
దేశ కేంద్రమున నానిని ప్రస్తుత బార్యభివృద్ధి కేరీతిని అనుసరిం
పించుచున్ననో కొంతవరకు కృషిసలుపబడును. ఈకార్యము
అతిభారమైనది. ఒక్కనాటితో నడపవలసినది. ఇవేకై
అత్యద్భుతమైనది. దాని ననుసరించి చేయుట కట్టి లోపమును
రాజాలని కార్యనిర్వాహకులభావము. ఈధర్మములను అన్ని
రీతుల నిర్వహించుటకు సర్వకాలములలో ప్రయత్నములను
సలుపుదురు.

ఈ మహాకార్యము కొనసాగించుటకు సకలదేశములవారి
యొక్కయు సర్వసమతమలవారియొక్కయు అన్నిజాతులయొక్కయు
సహాయసంపత్తి అన్నిరీతుల గావలయును. విశ్వ
విద్యాలయప్రధానికే నన్నిప్రాంతములలో ప్రముఖరీతి ప్ర
జాభిప్రాయమును సానుభూతిని బడయుటకు దివ్యజ్ఞానవిశ్వ
విద్యాలయ సంఘము నోడదానిని కార్యనిర్వాహకులు స్థాపించి
నారు. సంఘముపక్షమున అన్ని దేశములలో శాఖాసంఘము
లు స్థాపించి విశ్వవిద్యాలయాద్యములను కొనసాగించు
టకు ప్రయత్నములు సలుపబడుచున్నవి. ఈ యుద్దేశ్యముతో
దేశే గత జననరెండు 25 వ తేదీని అడయారులో భారతశాఖ
ను సంఘపక్షమున స్థాపించియున్నారు. దానికి డాక్టరు
జేమ్స్ హెచ్. కజిన్సుగారు సంస్థాపక కార్యవర్తులుగా నియ
మింపబడినారు. వారు స్వయముగా దేశమున సంచారము చేసి
యు ఇతర మిత్రుల సహాయముచేతు విశ్వవిద్యాలయాద్యము
లను అన్నిరీతుల వ్యాపింపజేయుటకు పూనుకొనియున్నారు.
వీరి ప్రయత్నములకు అంబురును తోడ్పడెదరుగాక!

విశ్వవిద్యాలయ కార్యవిధానమును గురించి యెక్కువ
వివరములను మరియొక సారి వ్రాసెదను.

అడయారు (స్వీయవిశేషి)

డాక్టరు అనిబిసెంటుగారు

అడయారు, మార్చి 18:—డాక్టరు అనిబిసెంటుగారు
ఇంకను కొంతకాలమువరకు అడయారురాని ఈ మధ్య మాకు
వచ్చిన వార్తలనుబట్టి తెలియుచున్నది. అమెరికా ప్రయాణ
మును ముగించి, ఏప్రిలునెలలో యూరోపుఖండమునకు వ
చ్చెదరు. అచ్చట కొన్ని నెలలంది లండను క్రిస్టుమసులలోను,
ఇతరచోట్లను ఉపన్యాసము లిచ్చురు.

శ్రీ కృష్ణమూర్తిగారు

శ్రీబ్రహ్మ కృష్ణమూర్తిగారు ప్రస్తుతము కాలిఫోర్నియా
ప్రాంతములో ఓహైయోపురమున నివసించుచున్నారు. అచ్చట
వారి యోగదీక్ష నిర్విఘ్నముగా జరుగుటకు ఎక్కువ అవకాశము
లుండెననియు తమ లోక సేవారాధనమునకు కావలసిన శక్తి
సంపదను ఎక్కువగా ఓహైయోలో బడయుచున్నారనియు తె
లియుచున్నది. అవకాశములన్నివృద్ధులను ప్రజాసభలలోనికి
వచ్చుచు ఉపన్యాసము లిచ్చుచున్నారనియు, జగద్గురువుల
వారు ఈసమయములలో వారిద్వారా తమసందేశములను లో
కమునకేవచ్చుచు, లోకనానులను ఆనందసామ్రాజ్యమున కృతా
ర్థుల జేయుచున్నారనియు వినుచున్నాము. శ్రీ కృష్ణాజీగారు
ఓములలో "అనందసామ్రాజ్యము (కింగ్ డొమినియన్)"ను
గురించి విచ్చిన యుపన్యాసములను లం. లోని సుప్రసిద్ధ
గ్రంథప్రచురణకర్తలు గ్రంథరూపముగా ప్రచురించినారు.
త్వరలో గ్రంథము మనదేశమున విక్రయమునకు వారకగలను.

ఈసంవత్సరము ఓములలో జరుగు నానారాజ్య తారక
సంఘసభను, కేంద్రస్థానసంవత్సరమున కన్నన, నెక్కువ జయప్ర
దముగా జరుపుటకు ఏర్పాటు చేయబడుచున్నది. కృష్ణాజీగారు
ఈసభ కన్యకత్వతనహించి, ఈసంవత్సరమును, గొప్పయుపన్యా
సముల నీయగలరు. సభాసంతరము వారు స్వదేశమునకు వచ్చి
కొంతకాల మిచ్చుటకుండురు. అటుతరువాత మరల అమెరికాకు
వెదలి అచ్చట 1928 సం॥ వసంతకాలమున జరుగబోవు అమెరి
కను తారకమహాసభకు అధ్యక్షతనహించి, అమెరికనువారు ఈ
తారకాధ్యయమునకు చేయుచున్న ప్రయత్నములకు కేలూత
నిచ్చురు.

దివ్యజ్ఞానసభ

రాబోవు ఈవార్డు నెలవులలో దక్షిణ హిందూదేశ దివ్య
జ్ఞానసభ అడయారులో జరుగును.

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయపు పట్టభద్రుల సంఘముయొక్క
వార్షికోత్సవము నెలయు ఈవర్షదినములలో ఇచ్చట జరుగును.

మహాకావ్యము

గొప్ప లాటరీ యుద్యమము

కొంచీపురము-ప్రసిద్ధమైన హిందూ బాలికాపాఠశాల

ధర్మపరిపాలనముకొరకు జరుపబడుచున్నది.

ప్రభుత్వాంగీకారము బడసినది

చీటి 1-కి నెల రూపాయ ఒకటి (1-0-0)

(1927 సం॥ మే నెల 30-వ తారీఖున చీట్లు ఎత్తబడును)

5 రూపాయలు మొదలు 10,000 రూపాయల

వరకు తరతరముగ నిర్ణయించిన 557 ప్రైజు

చందాలు ప్రోగుజేయువారికి ప్రైజులు ధారాళముగా
కలిపవలయును ఇవ్వబడును. దేశమందంతటను పెక్కురుషిజంట్లు
కావలయును.

ఈవిద్యాప్రతిష్ఠాపనము మహారాజులచేతు గవర్నరుల
చేతు, విద్యాశాఖా పరిషత్తుధికారులచేతు, విశ్వవిద్యాలయాధ్య
క్షులచేతు, దేశ నాయకులచేతు, పలు విద్యాసంస్థలచేతు, దేశా
భివృద్ధికి వలయు జాతీయపాఠశాలలో ముగ్గురి శిష్యులందరి పా
గడబడినది. దీనిపాపమును దీనికై నిర్విఘ్నపనులయొన్న సర
స్వతీ మందిరముకొరకు విశేషధనము కావలయును. శ్రీమతీ
శ్రీమతులందరును ముందువచ్చి వెలూరీచీట్లను మెండుగా కొని
ఈమేలైనధర్మము నాడరింపవలయును. ఈధర్మము నాడరించు
వారికి విశేషపూజ్యము గలదు. ప్రత్యేకగలదు. మఱి ద్రవ్యలాభ
ము గలదు.

అగత్యుగము వివరములు క్రింద సంతకముచేసినవారికి
(వాసి తెలుసుకోవలసినది)

A. RAMASWAMI SASTRI

(Rtd. Sub-Judge)

PRESIDENT, "HINDU GIRLS' SCHOOL UNION,"

CONJEEVARAM

చెన్నపురి బజారుధరలు

1927-వ సం॥ మార్చి 22 తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు.
దనియాలు బా 1-కి ర 85 0 0 మొదలు 112 8 0 వరకు
లియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలిని	,, వ 42 గలవి ర	12 4 0	14 12 0
నెలూరివి	,, డిల్కో	,, 15 8 0	16 0 0
డిల్లి	,, డిల్కో	,, 16 4 0	17 0 0
రాగులు	ర. 164 బస్తా 1-కి	,, 9 10 0	10 0 0
నవ్వులు	,,	,, 22 0 00	25 0

2. ధాన్యము పప్పులు.			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	15 0 0	16 0 0
నెనగలు	,, డిల్కో	,, 15 0 0	16 0 0
నెపలు	,, డిల్కో	,, 16 0 0	17 0 0
మినుములు	,, డిల్కో	,, 17 0 0	19 0 0
ఉలలు	,, ర 195	,, 18 12 0	14 0 0

3. నూనెవస్తువులు.			
నవ్వులనూనె బా 1-కి	,,	158 0 0	156 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంజేరు నెనగపప్పుబా 1-కి	,,	54 0 0	56 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	50 0 0	52 0 0
జేరు నెనగనూనెగనూనెబా 1-కి	ర 181 మిషకనూనె	128 0 0	
అమడము బా 1-కి	,,	125 0 0	126 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.			
చాయపసుపు బా 1-కి	,,	68 0 0	70 0 0
కూరపసుపు	,,	40 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	122 0 0	140 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	ర 40,45		
కాశహస్తీపాయకట్టు	,,	50,55	
బెల్లము బా 1-కి	ర 40 0 0	60 0 0	
చింతపండు బా 1-కి	,,	21 0 0	56 0 0

5. ఇనుము.			
పట్టారకం బా 1-కి	,,	81 0 0	82 8 0
చురం	,,	81 0 0	82 0 0
రవుండు	,,	27 0 0	88 0 0

6. నూలు.			
నెం 20 బెన్ని సింహం	యా	,,	7 2 0
నెం 6 బెన్ని ధర		,,	4 4 0
నెం 24 ,, సింహం		,,	7 4 0
నెం 24 ,, లాకి		,,	6 4 0
నెం 60 ,, కారం బెన్ని		,,	9 2 0
నెం 40 ,,		,,	10 0 0
నెం 44 ,,		,,	5 8 0
నెం 20 1/2 న్యూకాటక్		,,	6 9 0
నెం 14 1/2 ,,		,,	5 14 0
నెం 12 1/2 చూళ		,,	6 0 0
నెం 15 1/2 ,,		,,	6 6 0

7. గూడి.			
హిందూవస్త్రు బారము 1-కి		ర 8	
తల్పాడుమాడి	,,	14	

8. గోహములు.			
నూడి 100 తులంకు	,,	59 2 0	59
అంగూరు, తులము 1-కి	,,	21 0 0	
పనరము 1-కి	,,		
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	234 0 0	258 0 0
	,,	254 0 0	258 0 0

హిందీ తెలుగు

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొ
వీలయిన సులభశైలిని వ్రాయబడినది.

బాలశిక్ష	0-
మొదటి వాచకము	0-6-
హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ	1-0-

ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము,
పోస్టుబాక్సు నెం 212
మద్రాసు

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు, విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు:

- 1 శతకముంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, నారాయణ, కాళ మాస్తీశ్వరాది శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠ భేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరికును) ౧-౮-౦
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠ భేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపులమగుపీఠిక గలదు. ౨-౮-౦
- 3 గాంధీమహాత్మని జెల్లాము కాంగ్రెసు అభ్యుదయవ్యాసము ౦-౪-౦
- 4 కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): రాయసం పేకటశివుడుగారు ౦-౮-౦
- 5 నీతినిధి: ఇది యొక యుక్త్యుష్ణనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలెండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిలకభాష్యయందు రచియింపబడి పదవడి యనేక భాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిచిగిన్నది. అనువాదకారు వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౦-౪-౦

వెలువడిన గ్రంథము:

- 6 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. ఏ. శ్రీకృష్ణ దేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠమగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత జీర్ణ నిత్యము నిందు వర్ణితములైనవి. ౦-౧౦-౦
- 7 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీహనుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్త్యాగోయు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించినకృతులును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
- 8 భీష్ముడు: (యిందొకముల నాటకము) నార్సేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్సను గారి బ్రౌండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు పొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. ౦-౦-౦

కాశీనాథుని సాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

ప్యాస్ కుట్టు మిషనులు

బజారులో నాని కన్నీటికంటెను దృఢపెనవి.

కొలిచేరము మాత్రమే.

(ప్రక్షిప్తమైన వర్తకలకు మాత్రము బాదు) కు యిచ్చబడును.

అన్ని పరికరములను, నిడివిగలములను కూడ అమ్ముచును.

జెల్ అందు కో (లిమిటెడ్)

84౪౪ 1/186 మాంటుగోడ్డు, నల్ దాసు.

D. G. GORE-BOMBAY 2.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని, పశ్చిమ బెంగాలులోని కాశీనాథుని కృష్ణమూర్తి అనే సారథుని నమరులు, సుమారు ౧౦, ౧౫, ౨౦, ౨౫, ౩౦, ౩౫, ౪౦, ౪౫, ౫౦, ౫౫, ౬౦, ౬౫, ౭౦, ౭౫, ౮౦, ౮౫, ౯౦, ౯౫, ౧౦౦, ౧౦౫, ౧౧౦, ౧౧౫, ౧౨౦, ౧౨౫, ౧౩౦, ౧౩౫, ౧౪౦, ౧౪౫, ౧౫౦, ౧౫౫, ౧౬౦, ౧౬౫, ౧౭౦, ౧౭౫, ౧౮౦, ౧౮౫, ౧౯౦, ౧౯౫, ౨౦౦, ౨౦౫, ౨౧౦, ౨౧౫, ౨౨౦, ౨౨౫, ౨౩౦, ౨౩౫, ౨౪౦, ౨౪౫, ౨౫౦, ౨౫౫, ౨౬౦, ౨౬౫, ౨౭౦, ౨౭౫, ౨౮౦, ౨౮౫, ౨౯౦, ౨౯౫, ౩౦౦, ౩౦౫, ౩౧౦, ౩౧౫, ౩౨౦, ౩౨౫, ౩౩౦, ౩౩౫, ౩౪౦, ౩౪౫, ౩౫౦, ౩౫౫, ౩౬౦, ౩౬౫, ౩౭౦, ౩౭౫, ౩౮౦, ౩౮౫, ౩౯౦, ౩౯౫, ౪౦౦, ౪౦౫, ౪౧౦, ౪౧౫, ౪౨౦, ౪౨౫, ౪౩౦, ౪౩౫, ౪౪౦, ౪౪౫, ౪౫౦, ౪౫౫, ౪౬౦, ౪౬౫, ౪౭౦, ౪౭౫, ౪౮౦, ౪౮౫, ౪౯౦, ౪౯౫, ౫౦౦, ౫౦౫, ౫౧౦, ౫౧౫, ౫౨౦, ౫౨౫, ౫౩౦, ౫౩౫, ౫౪౦, ౫౪౫, ౫౫౦, ౫౫౫, ౫౬౦, ౫౬౫, ౫౭౦, ౫౭౫, ౫౮౦, ౫౮౫, ౫౯౦, ౫౯౫, ౬౦౦, ౬౦౫, ౬౧౦, ౬౧౫, ౬౨౦, ౬౨౫, ౬౩౦, ౬౩౫, ౬౪౦, ౬౪౫, ౬౫౦, ౬౫౫, ౬౬౦, ౬౬౫, ౬౭౦, ౬౭౫, ౬౮౦, ౬౮౫, ౬౯౦, ౬౯౫, ౭౦౦, ౭౦౫, ౭౧౦, ౭౧౫, ౭౨౦, ౭౨౫, ౭౩౦, ౭౩౫, ౭౪౦, ౭౪౫, ౭౫౦, ౭౫౫, ౭౬౦, ౭౬౫, ౭౭౦, ౭౭౫, ౭౮౦, ౭౮౫, ౭౯౦, ౭౯౫, ౮౦౦, ౮౦౫, ౮౧౦, ౮౧౫, ౮౨౦, ౮౨౫, ౮౩౦, ౮౩౫, ౮౪౦, ౮౪౫, ౮౫౦, ౮౫౫, ౮౬౦, ౮౬౫, ౮౭౦, ౮౭౫, ౮౮౦, ౮౮౫, ౮౯౦, ౮౯౫, ౯౦౦, ౯౦౫, ౯౧౦, ౯౧౫, ౯౨౦, ౯౨౫, ౯౩౦, ౯౩౫, ౯౪౦, ౯౪౫, ౯౫౦, ౯౫౫, ౯౬౦, ౯౬౫, ౯౭౦, ౯౭౫, ౯౮౦, ౯౮౫, ౯౯౦, ౯౯౫, ౧౦౦౦, ౧౦౦౫, ౧౦౧౦, ౧౦౧౫, ౧౦౨౦, ౧౦౨౫, ౧౦౩౦, ౧౦౩౫, ౧౦౪౦, ౧౦౪౫, ౧౦౫౦, ౧౦౫౫, ౧౦౬౦, ౧౦౬౫, ౧౦౭౦, ౧౦౭౫, ౧౦౮౦, ౧౦౮౫, ౧౦౯౦, ౧౦౯౫, ౧౧౦౦, ౧౧౦౫, ౧౧౧౦, ౧౧౧౫, ౧౧౨౦, ౧౧౨౫, ౧౧౩౦, ౧౧౩౫, ౧౧౪౦, ౧౧౪౫, ౧౧౫౦, ౧౧౫౫, ౧౧౬౦, ౧౧౬౫, ౧౧౭౦, ౧౧౭౫, ౧౧౮౦, ౧౧౮౫, ౧౧౯౦, ౧౧౯౫, ౧౨౦౦, ౧౨౦౫, ౧౨౧౦, ౧౨౧౫, ౧౨౨౦, ౧౨౨౫, ౧౨౩౦, ౧౨౩౫, ౧౨౪౦, ౧౨౪౫, ౧౨౫౦, ౧౨౫౫, ౧౨౬౦, ౧౨౬౫, ౧౨౭౦, ౧౨౭౫, ౧౨౮౦, ౧౨౮౫, ౧౨౯౦, ౧౨౯౫, ౧౩౦౦, ౧౩౦౫, ౧౩౧౦, ౧౩౧౫, ౧౩౨౦, ౧౩౨౫, ౧౩౩౦, ౧౩౩౫, ౧౩౪౦, ౧౩౪౫, ౧౩౫౦, ౧౩౫౫, ౧౩౬౦, ౧౩౬౫, ౧౩౭౦, ౧౩౭౫, ౧౩౮౦, ౧౩౮౫, ౧౩౯౦, ౧౩౯౫, ౧౪౦౦, ౧౪౦౫, ౧౪౧౦, ౧౪౧౫, ౧౪౨౦, ౧౪౨౫, ౧౪౩౦, ౧౪౩౫, ౧౪౪౦, ౧౪౪౫, ౧౪౫౦, ౧౪౫౫, ౧౪౬౦, ౧౪౬౫, ౧౪౭౦, ౧౪౭౫, ౧౪౮౦, ౧౪౮౫, ౧౪౯౦, ౧౪౯౫, ౧౫౦౦, ౧౫౦౫, ౧౫౧౦, ౧౫౧౫, ౧౫౨౦, ౧౫౨౫, ౧౫౩౦, ౧౫౩౫, ౧౫౪౦, ౧౫౪౫, ౧౫౫౦, ౧౫౫౫, ౧౫౬౦, ౧౫౬౫, ౧౫౭౦, ౧౫౭౫, ౧౫౮౦, ౧౫౮౫, ౧౫౯౦, ౧౫౯౫, ౧౬౦౦, ౧౬౦౫, ౧౬౧౦, ౧౬౧౫, ౧౬౨౦, ౧౬౨౫, ౧౬౩౦, ౧౬౩౫, ౧౬౪౦, ౧౬౪౫, ౧౬౫౦, ౧౬౫౫, ౧౬౬౦, ౧౬౬౫, ౧౬౭౦, ౧౬౭౫, ౧౬౮౦, ౧౬౮౫, ౧౬౯౦, ౧౬౯౫, ౧౭౦౦, ౧౭౦౫, ౧౭౧౦, ౧౭౧౫, ౧౭౨౦, ౧౭౨౫, ౧౭౩౦, ౧౭౩౫, ౧౭౪౦, ౧౭౪౫, ౧౭౫౦, ౧౭౫౫, ౧౭౬౦, ౧౭౬౫, ౧౭౭౦, ౧౭౭౫, ౧౭౮౦, ౧౭౮౫, ౧౭౯౦, ౧౭౯౫, ౧౮౦౦, ౧౮౦౫, ౧౮౧౦, ౧౮౧౫, ౧౮౨౦, ౧౮౨౫, ౧౮౩౦, ౧౮౩౫, ౧౮౪౦, ౧౮౪౫, ౧౮౫౦, ౧౮౫౫, ౧౮౬౦, ౧౮౬౫, ౧౮౭౦, ౧౮౭౫, ౧౮౮౦, ౧౮౮౫, ౧౮౯౦, ౧౮౯౫, ౧౯౦౦, ౧౯౦౫, ౧౯౧౦, ౧౯౧౫, ౧౯౨౦, ౧౯౨౫, ౧౯౩౦, ౧౯౩౫, ౧౯౪౦, ౧౯౪౫, ౧౯౫౦, ౧౯౫౫, ౧౯౬౦, ౧౯౬౫, ౧౯౭౦, ౧౯౭౫, ౧౯౮౦, ౧౯౮౫, ౧౯౯౦, ౧౯౯౫, ౨౦౦౦, ౨౦౦౫, ౨౦౧౦, ౨౦౧౫, ౨౦౨౦, ౨౦౨౫, ౨౦౩౦, ౨౦౩౫, ౨౦౪౦, ౨౦౪౫, ౨౦౫౦, ౨౦౫౫, ౨౦౬౦, ౨౦౬౫, ౨౦౭౦, ౨౦౭౫, ౨౦౮౦, ౨౦౮౫, ౨౦౯౦, ౨౦౯౫, ౨౧౦౦, ౨౧౦౫, ౨౧౧౦, ౨౧౧౫, ౨౧౨౦, ౨౧౨౫, ౨౧౩౦, ౨౧౩౫, ౨౧౪౦, ౨౧౪౫, ౨౧౫౦, ౨౧౫౫, ౨౧౬౦, ౨౧౬౫, ౨౧౭౦, ౨౧౭౫, ౨౧౮౦, ౨౧౮౫, ౨౧౯౦, ౨౧౯౫, ౨౨౦౦, ౨౨౦౫, ౨౨౧౦, ౨౨౧౫, ౨౨౨౦, ౨౨౨౫, ౨౨౩౦, ౨౨౩౫, ౨౨౪౦, ౨౨౪౫, ౨౨౫౦, ౨౨౫౫, ౨౨౬౦, ౨౨౬౫, ౨౨౭౦, ౨౨౭౫, ౨౨౮౦, ౨౨౮౫, ౨౨౯౦, ౨౨౯౫, ౨౩౦౦, ౨౩౦౫, ౨౩౧౦, ౨౩౧౫, ౨౩౨౦, ౨౩౨౫, ౨౩౩౦, ౨౩౩౫, ౨౩౪౦, ౨౩౪౫, ౨౩౫౦, ౨౩౫౫, ౨౩౬౦, ౨౩౬౫, ౨౩౭౦, ౨౩౭౫, ౨౩౮౦, ౨౩౮౫, ౨౩౯౦, ౨౩౯౫, ౨౪౦౦, ౨౪౦౫, ౨౪౧౦, ౨౪౧౫, ౨౪౨౦, ౨౪౨౫, ౨౪౩౦, ౨౪౩౫, ౨౪౪౦, ౨౪౪౫, ౨౪౫౦, ౨౪౫౫, ౨౪౬౦, ౨౪౬౫, ౨౪౭౦, ౨౪౭౫, ౨౪౮౦, ౨౪౮౫, ౨౪౯౦, ౨౪౯౫, ౨౫౦౦, ౨౫౦౫, ౨౫౧౦, ౨౫౧౫, ౨౫౨౦, ౨౫౨౫, ౨౫౩౦, ౨౫౩౫, ౨౫౪౦, ౨౫౪౫, ౨౫౫౦, ౨౫౫౫, ౨౫౬౦, ౨౫౬౫, ౨౫౭౦, ౨౫౭౫, ౨౫౮౦, ౨౫౮౫, ౨౫౯౦, ౨౫౯౫, ౨౬౦౦, ౨౬౦౫, ౨౬౧౦, ౨౬౧౫, ౨౬౨౦, ౨౬౨౫, ౨౬౩౦, ౨౬౩౫, ౨౬౪౦, ౨౬౪౫, ౨౬౫౦, ౨౬౫౫, ౨౬౬౦, ౨౬౬౫, ౨౬౭౦, ౨౬౭౫, ౨౬౮౦, ౨౬౮౫, ౨౬౯౦, ౨౬౯౫, ౨౭౦౦, ౨౭౦౫, ౨౭౧౦, ౨౭౧౫, ౨౭౨౦, ౨౭౨౫, ౨౭౩౦, ౨౭౩౫, ౨౭౪౦, ౨౭౪౫, ౨౭౫౦, ౨౭౫౫, ౨౭౬౦, ౨౭౬౫, ౨౭౭౦, ౨౭౭౫, ౨౭౮౦, ౨౭౮౫, ౨౭౯౦, ౨౭౯౫, ౨౮౦౦, ౨౮౦౫, ౨౮౧౦, ౨౮౧౫, ౨౮౨౦, ౨౮౨౫, ౨౮౩౦, ౨౮౩౫, ౨౮౪౦, ౨౮౪౫, ౨౮౫౦, ౨౮౫౫, ౨౮౬౦, ౨౮౬౫, ౨౮౭౦, ౨౮౭౫, ౨౮౮౦, ౨౮౮౫, ౨౮౯౦, ౨౮౯౫, ౨౯౦౦, ౨౯౦౫, ౨౯౧౦, ౨౯౧౫, ౨౯౨౦, ౨౯౨౫, ౨౯౩౦, ౨౯౩౫, ౨౯౪౦, ౨౯౪౫, ౨౯౫౦, ౨౯౫౫, ౨౯౬౦, ౨౯౬౫, ౨౯౭౦, ౨౯౭౫, ౨౯౮౦, ౨౯౮౫, ౨౯౯౦, ౨౯౯౫, ౩౦౦౦, ౩౦౦౫, ౩౦౧౦, ౩౦౧౫, ౩౦౨౦, ౩౦౨౫, ౩౦౩౦, ౩౦౩౫, ౩౦౪౦, ౩౦౪౫, ౩౦౫౦, ౩౦౫౫, ౩౦౬౦, ౩౦౬౫, ౩౦౭౦, ౩౦౭౫, ౩౦౮౦, ౩౦౮౫, ౩౦౯౦, ౩౦౯౫, ౩౧౦౦, ౩౧౦౫, ౩౧౧౦, ౩౧౧౫, ౩౧౨౦, ౩౧౨౫, ౩౧౩౦, ౩౧౩౫, ౩౧౪౦, ౩౧౪౫, ౩౧౫౦, ౩౧౫౫, ౩౧౬౦, ౩౧౬౫, ౩౧౭౦, ౩౧౭౫, ౩౧౮౦, ౩౧౮౫, ౩౧౯౦, ౩౧౯౫, ౩౨౦౦, ౩౨౦౫, ౩౨౧౦, ౩౨౧౫, ౩౨౨౦, ౩౨౨౫, ౩౨౩౦, ౩౨౩౫, ౩౨౪౦, ౩౨౪౫, ౩౨౫౦, ౩౨౫౫, ౩౨౬౦, ౩౨౬౫, ౩౨౭౦, ౩౨౭౫, ౩౨౮౦, ౩౨౮౫, ౩౨౯౦, ౩౨౯౫, ౩౩౦౦, ౩౩౦౫, ౩౩౧౦, ౩౩౧౫, ౩౩౨౦, ౩౩౨౫, ౩౩౩౦, ౩౩౩౫, ౩౩౪౦, ౩౩౪౫, ౩౩౫౦, ౩౩౫౫, ౩౩౬౦, ౩౩౬౫, ౩౩౭౦, ౩౩౭౫, ౩౩౮౦, ౩౩౮౫, ౩౩౯౦, ౩౩౯౫, ౩౪౦౦, ౩౪౦౫, ౩౪౧౦, ౩౪౧౫, ౩౪౨౦, ౩౪౨౫, ౩౪౩౦, ౩౪౩౫, ౩౪౪౦, ౩౪౪౫, ౩౪౫౦, ౩౪౫౫, ౩౪౬౦, ౩౪౬౫, ౩౪౭౦, ౩౪౭౫, ౩౪౮౦, ౩౪౮౫, ౩౪౯౦, ౩౪౯౫, ౩౫౦౦, ౩౫౦౫, ౩౫౧౦, ౩౫౧౫, ౩౫౨౦, ౩౫౨౫, ౩౫౩౦, ౩౫౩౫, ౩౫౪౦, ౩౫౪౫, ౩౫౫౦, ౩౫౫౫, ౩౫౬౦, ౩౫౬౫, ౩౫౭౦, ౩౫౭౫, ౩౫౮౦, ౩౫౮౫, ౩౫౯౦, ౩౫౯౫, ౩౬౦౦, ౩౬౦౫, ౩౬౧౦, ౩౬౧౫, ౩౬౨౦, ౩౬౨౫, ౩౬౩౦, ౩౬౩౫, ౩౬౪౦, ౩౬౪౫, ౩౬౫౦, ౩౬౫౫, ౩౬౬౦, ౩౬౬౫, ౩౬౭౦, ౩౬౭౫, ౩౬౮౦, ౩౬౮౫, ౩౬౯౦, ౩౬౯౫, ౩౭౦౦, ౩౭౦౫, ౩౭౧౦, ౩౭౧౫, ౩౭౨౦, ౩౭౨౫, ౩౭౩౦, ౩౭౩౫, ౩౭౪౦, ౩౭౪౫, ౩౭౫౦, ౩౭౫౫, ౩౭౬౦, ౩౭౬౫, ౩౭౭౦, ౩౭౭౫, ౩౭౮౦, ౩౭౮౫, ౩౭౯౦, ౩౭౯౫, ౩౮౦౦, ౩౮౦౫, ౩౮౧౦, ౩౮౧౫, ౩౮౨౦, ౩౮౨౫, ౩౮౩౦, ౩౮౩౫, ౩౮౪౦, ౩౮౪౫, ౩౮౫౦, ౩౮౫౫, ౩౮౬౦, ౩౮౬౫, ౩౮౭౦, ౩౮౭౫, ౩౮౮౦, ౩౮౮౫, ౩౮౯౦, ౩౮౯౫, ౩౯౦౦, ౩౯౦౫, ౩౯౧౦, ౩౯౧౫, ౩౯౨౦, ౩౯౨౫, ౩౯౩౦, ౩౯౩౫, ౩౯౪౦, ౩౯౪౫, ౩౯౫౦, ౩౯౫౫, ౩౯౬౦, ౩౯౬౫, ౩౯౭౦, ౩౯౭౫, ౩౯౮౦, ౩౯౮౫, ౩౯౯౦, ౩౯౯౫, ౪౦౦౦, ౪౦౦౫, ౪౦౧౦, ౪౦౧౫, ౪౦౨౦, ౪౦౨౫, ౪౦౩౦, ౪౦౩౫, ౪౦౪౦, ౪౦౪౫, ౪౦౫౦, ౪౦౫౫, ౪౦౬౦, ౪౦౬౫, ౪౦౭౦, ౪౦౭౫, ౪౦౮౦, ౪౦౮౫, ౪౦౯౦, ౪౦౯౫, ౪౧౦౦, ౪౧౦౫, ౪౧౧౦, ౪౧౧౫, ౪౧౨౦, ౪౧౨౫, ౪౧౩౦, ౪౧౩౫, ౪౧౪౦, ౪౧౪౫, ౪౧౫౦, ౪౧౫౫, ౪౧౬౦, ౪౧౬౫, ౪౧౭౦, ౪౧౭౫, ౪౧౮౦, ౪౧౮౫, ౪౧౯౦, ౪౧౯౫, ౪౨౦౦, ౪౨౦౫, ౪౨౧౦, ౪౨౧౫, ౪౨౨౦, ౪౨౨౫, ౪౨౩౦, ౪౨౩౫, ౪౨౪౦, ౪౨౪౫, ౪౨౫౦, ౪౨౫౫, ౪౨౬౦, ౪౨౬౫, ౪౨౭౦, ౪౨౭౫, ౪౨౮౦, ౪౨౮౫, ౪౨౯౦, ౪౨౯౫, ౪౩౦౦, ౪౩౦౫, ౪౩౧౦, ౪౩౧౫, ౪౩౨౦, ౪౩౨౫, ౪౩౩౦, ౪౩౩౫, ౪౩౪౦, ౪౩౪౫, ౪౩౫౦, ౪౩౫౫, ౪౩౬౦, ౪౩౬౫, ౪౩౭౦, ౪౩౭౫, ౪౩౮౦, ౪౩౮౫, ౪౩౯౦, ౪౩౯౫, ౪౪౦౦, ౪౪౦౫, ౪౪౧౦, ౪౪౧౫, ౪౪౨౦, ౪౪౨౫, ౪౪౩౦, ౪౪౩౫, ౪౪౪౦, ౪౪౪౫, ౪౪౫౦, ౪౪౫౫, ౪౪౬౦, ౪౪౬౫, ౪౪౭౦, ౪౪౭౫, ౪౪౮౦, ౪౪౮౫, ౪౪౯౦, ౪౪౯౫, ౪౫౦౦, ౪౫౦౫, ౪౫౧౦, ౪౫౧౫, ౪౫౨౦, ౪౫౨౫, ౪౫౩౦, ౪౫౩౫, ౪౫౪౦, ౪౫౪౫, ౪౫౫౦, ౪౫౫౫, ౪౫౬౦, ౪౫౬౫, ౪౫౭౦, ౪౫౭౫, ౪౫౮౦, ౪౫౮౫, ౪౫౯౦, ౪౫౯౫, ౪౬౦౦, ౪౬౦౫, ౪౬౧౦, ౪౬౧౫, ౪౬౨౦, ౪౬౨౫, ౪౬౩౦, ౪౬౩౫, ౪౬౪౦, ౪౬౪౫, ౪౬౫౦, ౪౬౫౫, ౪౬౬౦, ౪౬౬౫, ౪౬౭౦, ౪౬౭౫, ౪౬౮౦, ౪౬౮౫, ౪౬౯౦, ౪౬౯౫, ౪౭౦౦, ౪౭౦౫, ౪౭౧౦, ౪౭౧౫, ౪౭౨౦, ౪౭౨౫, ౪౭౩౦, ౪౭౩౫, ౪౭౪౦, ౪౭౪౫, ౪౭౫౦, ౪౭౫౫, ౪౭౬౦, ౪౭౬౫, ౪౭౭౦, ౪౭౭౫, ౪౭౮౦, ౪౭౮౫, ౪౭౯౦, ౪౭౯౫, ౪౮౦౦, ౪౮౦౫, ౪౮౧౦, ౪౮౧౫, ౪౮౨౦, ౪౮౨౫, ౪౮౩౦, ౪౮౩౫, ౪౮౪౦, ౪౮౪౫, ౪౮౫౦, ౪౮౫౫, ౪౮౬౦, ౪౮౬౫, ౪౮౭౦, ౪౮౭౫, ౪౮౮౦, ౪౮౮౫, ౪౮౯౦, ౪౮౯౫, ౪౯౦౦, ౪౯౦౫, ౪౯౧౦, ౪౯౧౫, ౪౯౨౦, ౪౯౨౫, ౪౯౩౦, ౪౯౩౫, ౪౯౪౦, ౪౯౪౫, ౪౯౫౦, ౪౯౫౫, ౪౯౬౦, ౪౯౬౫, ౪౯౭౦, ౪౯౭౫, ౪౯౮౦, ౪౯౮౫, ౪౯౯౦, ౪౯౯౫, ౫౦౦౦, ౫౦౦౫, ౫౦౧౦, ౫౦౧౫, ౫౦౨౦, ౫౦౨౫, ౫౦౩౦, ౫౦౩౫, ౫౦౪౦, ౫౦౪౫, ౫౦౫౦, ౫౦౫౫, ౫౦౬౦, ౫౦౬౫, ౫౦౭౦, ౫౦౭౫, ౫౦౮౦, ౫౦౮౫, ౫౦౯౦, ౫౦౯౫, ౫౧౦౦, ౫౧౦౫, ౫౧౧౦, ౫౧౧౫, ౫౧౨౦, ౫౧౨౫, ౫౧౩౦, ౫౧౩౫, ౫౧౪౦, ౫౧౪౫, ౫౧౫౦, ౫౧౫౫, ౫౧౬౦, ౫౧౬౫, ౫౧౭౦, ౫౧౭౫, ౫౧౮౦, ౫౧౮౫, ౫౧౯౦, ౫౧౯౫, ౫౨౦౦, ౫౨౦౫, ౫౨౧౦, ౫౨౧౫, ౫౨౨౦, ౫౨౨౫, ౫౨౩౦, ౫౨౩౫, ౫౨౪౦, ౫౨౪౫, ౫౨౫౦, ౫౨౫౫, ౫౨౬౦, ౫౨౬౫, ౫౨౭౦, ౫౨౭౫, ౫౨౮౦, ౫౨౮౫, ౫౨౯౦, ౫౨౯౫, ౫౩౦౦, ౫౩౦౫, ౫౩౧౦, ౫౩౧౫, ౫౩౨౦, ౫౩౨౫, ౫౩౩౦, ౫౩౩౫, ౫౩౪౦, ౫౩౪౫, ౫౩౫౦, ౫౩౫౫, ౫౩౬౦, ౫౩